

WESTERN

S. Sevidž

POVRATAK GRADSKIH HIJENA

BROJ 272 • 90 DINARA

ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

VESTERN

272

1992

S. Sevidž

POVRATAK GRADSKIH HIJENA

X-100

Urednik izdanja
PIROŠKA MATIĆ

Recenzent
S. IVANOVIĆ

Lektor
J. STOJICEVIĆ

Izdaje i štampa NIŠJP »DNEVNIK« Novi Sad, Vojvodanskih brigada 7, telefon 021/621-555 ● Žiro račun 65700-603-7711 ● Direktor »Dnevnika« Miodrag Karadžić ● za izdavača: Ilija Vojnović ● Odgovorni urednik: Milorad Predojević ● Grafički urednik: Juliš Arvanitidis ● Sekretar redakcije: Zdenka Karabasil ● Korektor: Jovan Uglješin

YU ISSN 0353—1287
Rukopisi se ne vraćaju

S. Sevidž

POVRATAK GRADSKIH HIJENA

Svima nam je žao što ideš, Malkolme. Zadužio si i Šedou Veli, i sve nas. Voleli bismo da se jednoga dana vratiš — govorio je gradonačelnik Gil Drimvej. — Veoma smo ti zahvalni...

Visoki momak svetle kose široko se nasmija, i reče:

— Ne smatram da sam uradio nešto veliko za Šedou Veli. Uostalom, pošteno ste me plaćali za ono što sam radio. Osim toga, svima vama je poznato da sam imao svoje razloge da dođem ovamo, i ja sam, radeći ovde, sledio put svoga razuma. Voleo bih, ipak, da sam uradio više.

— Banditi nisu više ovde, i to je najvažnije. To što ništa nismo uspeali da dokažemo, sada više nije važno. Mir se vratio u naše mesto. Bilo ti je dovoljno da predano radiš dva meseca dok su banditi bili ovde, i, posle, još tri. Ako se dosad nisu vratili, onda neće ni odsad. Hidžlenk dobro zna šta je sve uradio i da bi njegov povratak ujedno značio i njegov kraj. U poslednja tri meseca on se nije pojavljivao u okrugu. Sigurno je otišao jako daleko odavde, i sada će neki drugi grad, neki drugi šerif morati da se bori protiv njega.

Ljudi koji su ga ispratili rukovali su se sa njim, i on je uzjahao.

Dok je napuštao grad, misli su mu se vratile na događaje koji su se zbili pre njegovog dolaska u Šedou Veli...

Tada je, sa svojim najmlađim bratom Leslijem, kome je bilo devetnaest godina, krenuo na jug Nebraske, gde su njih dvojica nameravali da kupe zemlju i da na njoj izgrade kuću. Roditeljsku nisu imali — jedne noći, četiri godine ranije, bili su je spalili banditi i pri tom ubili njihovog brata, koji je u to vreme sam živeo u kući, pošto je sestra Pati, udavši se, otišla u Kansas, u svoj novi dom.

Četiri godine su Malkolm i Lesli radili najteže poslove po rudnicima Montane i skupljali novac da bi, uz ono što je Malkolm ranijih godina uštedeo, kupili zemlju.

Jedne večeri, dok je Malkolm pripremao večeru na logorskoj vatri, čuo je neke šumove.

Kada se okrenuo, bilo je kasno; petorica naoružanih bandita već su njega i Leslija držali na nišanu.

Nije im bilo dovoljno što su od braće Gledson uzeli sav novac, oružje i konje. Ubili su Leslija, a teško ranili Malkolma, ostavljajući ga, uvereni da je i on mrtav.

Sledećeg dana, Malkolm se osvestio u nepoznatoj kući. Jedan stari lovac ga je našao, i, videvši da je još živ, stavio ga na svog konja i odveo kući. Tamo ga je negovao i izlečio. Uz to, dobri lovac je sahranio Leslija.

Čim se Malkolm oporavio, krenuo je u potragu za ubicama. Na

odsjaju vatre, video je njihova lica. Nije bio siguran da će ih prepoznati, ali je ipak odlučio da ne odustane od traganja za njima, makar to trajalo čitavog njegovog života.

Trag ga je odveo u Šedou Veli.

Tamo je, jednoga dana, video Leslieevog konja. Čak je i mladićevo sedlo još bilo na njemu.

U to vreme, u gradu, a i u čitavom okrugu, harala je banda Roja Hidžlenka. Bili su strah i trepet za stanovnike inače mirnog kraja i bila je javna tajna da strada svaki onaj ko se usudi da im se suprotstavi.

Poslednja trojica šerifa Šedou Velija bili su ubijeni, a isto tako i svi oni koji su bili toliko hrabri da se otvoreno suprotstave Hidžlenku i njegovim banditima.

Naravno, ta ubistva nisu izvršili poznati počinioci; ti ljudi bi samo bili pronađeni mrtvi, ali bilo kakvih dokaza o tome ko ih je ubio, nije bilo. Ipak, svi su znali čije ruke su umešane u te zločine.

Onoga dana kada je Malkolm Gledson stigao u Šedou Veli — a bilo je prošlo oko mesec dana od ubistva njegovog brata — banditi nisu bili u gradu.

Leslieevog konja Malkolm je ugleđao vezanog ispred saluna, gde je bilo još desetak drugih konja.

Očekujući da će u salunu pronaći nekog od bandita, ili, čak, svu petoricu, sjahao je i ušao.

Međutim, tamo su bili uglavnom stariji ljudi, i samo dvojica mladića, ali je Malkolm već na prvi pogled mogao da zaključi da oni nisu banditi i da nisu ni nalik nijednom od njih.

Obojica su bili veoma mladi, nisu imali ni dvadeset godina; jedan od njih bio je plavokos i veoma mršav, dok je drugi imao smeđu kosu i bio

izrazito niskog rasta, tako da je Malkolm već po tome znao da su to građani koji su došli da se osveže.

Kada su ubili Leslieja, Malkolm je, na svetlosti plamena logorske vatre, dobro video siluete bandita. Svi oni bili su jake građe, krupni i razvijeni, i, dosta stariji od ovih dečaka — tada je procenio da nijedan od njih nije mlađi od trideset godina.

Ali, otkud Lesliejev konj ovde?

Čim je ušao u salun, Malkolm je stao za šank i zatražio kriglu hladnog piva.

Svi prisutni gledali su ga upitno, ali ništa nisu govorili. A kad je otpio pola krige piva, Malkolm je upitao postarijeg barmena:

— Gospodine, da li su ovi ljudi — glavom je pokazao na prisutne, koji su ga pažljivo gledali i očekivali da čuju šta će stranac reći — iz ovoga grada?

Barmen se nasmeja.

— Malo je preterano reći da je Šedou Veli grad, ali ga i mi tako zovemo — rekao je. — Da, svi ovi ljudi su iz Šedou Velija. Vi ste ovde, kako vidim, stranac?

— Da... Dolazim iz Kirklenda — odgovorio je Malkolm, navodeći mesto u kom je odrastao.

Zagledajući ga i videvši da osim puške stranac nema drugo oružje, barmen mu reče:

— Pretpostavljam da ste opljačkani, jer ovde obično niko ne ide nenaoružan. Nemate revolver?

— U pravu ste. Imao sam dva kolta i pušku, a sada imam samo pušku, ali ne svoju. Dao mi ju je jedan dobar čovek. Od njega sam dobio i konja. Kada se budem snašao, vratiću mu i jedno i drugo.

— Kada se to dogodilo? — upitao je barmen. U međuvremenu, oni koji su sedeli dalje od šanka, ustali su

sa svojih mesta i prišli bliže, da bi bolje čuli šta i o čemu taj stranac govori.

— Pre mesec dana. . .

Malkolm raskopča košulju.

— Vidite — reče — i ja sam dobio metak, a brata su mi ubili. Ni mene ne bi ostavili da su znali da sam živ. . .

Malkolm je ućutao, a prisutni su se značajno zgledali, kao da pogledima razgovaraju o nekoj tajni.

Jedan starac sa velikim sedim brkovima upita:

— Da li ste ovde slučajno, ili. . .

Još nije bio završio rečenicu kada mu je Malkolm Gledson odgovorio:

— Ima nedelja dana kako pokušavam da uđem u trag ubicama, a trag me je doveo ovamo. Dok nisam ujahao u grad, bio sam u nedoumici da li sam na pravom putu. Međutim, kada sam ispred saluna našao konja svog ubijenog brata, znao sam da nisam pogrešio što sam došao ovamo.

— Koji je vaš konj? — upita plavokosi mladić. Još dok je izgovarao rečenicu, prisutni su krenuli prema vratima.

— Ovaj — pokaza Malkolm kada se odvojio od šanka i sam otišao na vrata. Rukom je pokazao na Leslievog konja. — Ovaj, treći sleva. . .

— Mogao sam da pretpostavim — reče isti mladić. — Od svih ovde prisutnih jedino ja imam novog konja.

— Gde si ga kupio?

— Dobio sam ga, zajedno sa sedlom.

— Od koga?

— Od Roja Hidžlenka. Njime je on mom ocu platio robu koju je kupio u dućanu.

— Kada je to bilo?

— Pre dvadesetak dana.

— A ko je Roj Hidžlenk?

Plavokosi mladić se zbunio. Zaus-

tio je da kaže nešto, a onda je, predomislivši se, pogledao u barmena i u ostale, kao da očekuje da oni odgovore umesto njega.

Tako je i bilo.

Pošto su svi još stajali na vratima, barmen reče:

— Uđimo, gospodine. . .

— Gledson. Malkolm Gledson.

— Uđimo, Gledsone. . .

Sada su svi prisutni seli za dva stola, ali je Malkolm i dalje stajao, kao i barmen.

— Ja ću vam reći ko je Roj Hidžlenk. . . To je čovek koji je odrastao u ovom mestu, ali koji je poslednjih godina bio odustan. Vratio se pre otprilike pola godine, i doveo sa sobom četvoricu prijatelja. Otkako su ovde, događaju se čudne stvari. Svi mi pretpostavljamo kom soju ljudi oni pripadaju, mada niko od nas svojim očima nije video da oni ubijaju ili pljačkaju. Šedou Veli je bio miran grad. Daleko smo od svih većih naselja i tačno znamo ko je kakav i čime se bavi. Ovde godina ma nije bilo ni pljačke, ni ubistva. Dogodi se da se momci potuku ili posvađaju, ali to je sve. Međutim, otkako se Hidžlenk vratio, izgubili smo desetak ljudi, u celom kraju. Među njima i tri poslednja šerifa, koji su bili na najboljem putu da otkriju počinioce pljački i ubistava. Vrlo je verovatno da su upravo oni napali vas i vašeg brata.

— A gde su oni sada?

— To niko ne zna. Pojavljuju se i nestaju. . . Nikada ne znamo kada će doći. Ako hoćete da ih sačekate, ostanite. Ipak bih vas upozorio. Nas ovde u gradu ima tridesetak odraslih muškaraca, a na okolnim imanjima živi još toliko njih. Verujte nam da smo sve pokušali da ih udaljimo iz naše sredine, ali nismo uspeali. Samo gubimo vreme.

— A vaš šerif? — upita Malkolm.

— Trenutno nemamo šerifa. Niko ne sme da se prihvati te dužnosti, s obzirom na to da je ubijen onaj koji se zatekao na toj dužnosti kada su stigli Hidžlenk i njegovi ljudi, a zatim i sledeća dvojica koje smo izabrali. Ponudili smo i dvostruko veću platu, ali uzalud. Ljudi se plaše za svoje porodice. Neki od nas starijih bi se možda i prihvatili tog posla, ali to ne bi bilo ono što nama treba. Stari šerif može da služi samo mirnom gradu...

Malkolm nije razmišljao.

Još dok je slušao barmenove reči, doneo je odluku. Rekao je:

— Ako me prihvatite, ja bih rado zauzeo to mesto.

Ljudi su ga gledali. Neki sa oduševljenjem, neki sumnjičavo.

— Znam o čemu sada razmišljate — reče Malkolm. — Ko vam garantuje da je moja priča istinita i da nisam i ja jedan od njih, koji hoće da se dočepa šerifске zvezde samo zato da bi bolje štitio svoje kompanjone? Je li tako?

— Ne, nije — brzo reče barmen. — Uostalom, ne znam šta drugi misle — pogledao je u ostale.

Jedan starac istupi ispred stola.

— Mislim da bi bilo dobro da vi budete šerif, Gledsone. Ja vam verujem. Ne zbog rane koja je na vašim grudima tek zarasla. Da ste jedan od njih, imali biste bar jedan kolt... Osim toga, ja sam star i iskusen čovek koji retko greši u proceni ljudi. Vidim, ali i osećam, da ste ispravan čovek. Inače, ja se zovem Rodžer Jang i jedan sam od članova gradskog saveta. Mogu za sutra da sazovem savet i da odlučimo i imenujemo vas za šerifa Šedou Velija.

— U pravu si, Rodžere — javi se jedan debeljko pedesetih godina. — Gledsone — obrati se on Malkolmu

— izvinjavam se unapred, ali, čak i ako ste jedan od njih, u šta, naravno, ne verujem, mi drugog izbora nemamo. Uostalom, ako pretpostavimo da je vaša priča istinita, vi i te kako imate motiv da sve učinite kako bi banditi bili razotkriveni. To znači da ćete od prvog dana savesno obavljati svoju dužnost. Možda će neko, kada vidi da se ipak našao čovek koji se prihvata tog posla, pristati da bude vaš pomoćnik, i tada će vam biti lakše. Osim toga, pošto je svim stanovnicima ovoga kraja stalo do mirnog života, nećete biti sami, ljudi će vam pomagati koliko god mogu.

Malkolm je uzdahnuo. Nije razmišljao o opasnosti kojoj se izlaže, bilo mu je jedino važno da raskrinka bandite koji su, u to nije bilo sumnje, ubili njegovog brata.

*

Moram vas upozoriti na nešto — rekao je Gil Drimvej, gradonačelnik Šedou Velija, kada je Malkolmu Gledsonu predao šerifsku značku. — Svi znamo koji su bili vaši motivi da se prihvatite ove dužnosti. Imajte na umu da morate postupati po Zakonu i da pri tom morate zaboraviti na ličnu osvetu. U tom slučaju, izjednačili biste se sa banditima, a to, pretpostavljam, ne biste želeli.

— Bez brige — odvratio je Gledson. — Lična osveta nije ono što bih, sada kada predstavljam Zakon, želeo. Biće mi dovoljno saznanje da će ti zločinci platiti za svoja nedela. Ipak, moram priznati da sam, do juče, mislio samo na to kako da osvetim brata. Nije mi bilo važno šta će se posle toga dogoditi sa mnom. Sada vidim da bi to bilo sebično, jer su u nevolji i drugi. Ne, ne osuđujem ljude što nisu prihvatili šerifsko

mesto, i ne mislim da su kukavice. Svako ima prava da čuva svoj život i da misli na svoju decu. Zahvaljujem vam se na poverenju i obećavam vam da ću dati sve od sebe. Razume se da računam i na pomoć...

Bila je to svojevrsna zakletva Malkolma Gledsona.

Znajući da Gledson u džepu ima samo nekoliko dolara, gradonačelnik mu je dao koverat sa prvom platom.

— Evo, šerife — rekao je — ovde imate sto dvadeset dolara. To je dvostruko od onoga što šerifi mesečno dobijaju u našim gradovima. Platu ćete uvek primati unapred. Svi mi vam želimo mnogo sreće. Pomoći ćemo vam koliko to bude u našoj moći.

Usledio je stisak ruke; prvi je gradonačelnik čestitao novom šerifu i pozeleo mu sreću, a potom su to uradili i ostali.

Razgovor je tekao još oko pola sata, a onda su se građani Šedou Velija povukli, ostavljajući Malkolma samog.

Šerifska kancelarija nije bila velika; u njoj je bio stari ormar, još stariji pisaći sto, jedna stolica za stolom i dve ispred njega, čiviluk, i polica na kojoj je bilo starih novina.

Ono što je Malkolmu sada bilo važno bio je kolt »remington«. Dobio je i jednu pušku parkericu, a i konja. Sada je svom spasiocu Sajmonsu Orbisonu mogao da vrati pušku i konja, i odlučio je da to uradi prvom prilikom.

Šerifska kancelarija je, osim vrata prema ulici, imala i jedna unutrašnja, koja su vodila u hodnik sa tri zatvorske ćelije sa svake strane.

Ušao je u taj hodnik i kroz otvorena rešetkasta vrata pogledao u unutrašnjost ćelija. Bilo je očigledno da u njima veoma dugo niko nije

boravio. Bile su čiste, a ćebad na niskim ležajima neizgužvana.

Šerifski stan nalazio se u istoj zgradi, ali se u njega ulazilo sa ulice, kroz vrata koja su bila do kancelarijskih.

Malkolm se vrati u kancelariju, zatim izađe iz nje i zaključa je, a onda ode u stan.

Dugo je stajao pored vrata dok nije ušao. Nije mogao da ne misli na svoje prethodnike, koji su — takav je bio propis — živeli tu, pored kancelarije, a koji su svoju hrabrost platili životima.

Kakva sudbina mene čeka, upitao se.

Nije se plašio da se neće snaći u novom poslu. Iako nikada nije bio revolveraš, umeo je da barata oružjem i bio je dobar strelac. Dok je Lesli bio živ, nije ni pomišljao da će svoju streljačku veštinu morati da proverava na ljudima.

Ali, da li su to zaista ljudi? Mogu li se tako nazvati oni koji ubijaju poštene ljude, one koje i ne poznaju, samo zato da bi ih opljačkali?

Malkolm nijednog trenutka nije žalio ni za uštedevinom, ni za konjima, ni za oružjem. Sve to, znao je, može da se nadoknadi.

Jedino mu niko i nikada neće moći vratiti brata. Jedinog koji mu je bio preostao, pošto je njegov najstariji brat još pre šest godina poginuo u ratu, a onaj srednji bio ubijen na imanju, pre četiri godine.

Setio se da njegova sestra Pati, koja sada živi u Kansasu, još ne zna da Leslija više nema. Iako je osećao potrebu da joj piše o tome, nikako nije smogao snage da sedne i napiše joj pismo sa tužnom vešću.

Naizad je ušao i zatvorio vrata za sobom.

Seo je na ivicu kreveta i zagledao se u prazno. Hoće li ga neki od ban-

dita, kada se budu pojavili u Šedou Veliju, prepoznati?

Pre nego što ga je, one noći, pogodio njihov metak, Malkolmu se, toga se sećao, učinilo da su pijani. I oni su na odsjaju vatre mogli da vide njegovo lice, kao i on njihova. Išlo mu je u prilog to što su mislili da su ga ubili, jer se u tom slučaju osećaju sigurni i ni ne sanjaju da bi ga mogli sresti.

Uostalom, ko zna koliko ljudi nose na duši i koliko se sećaju onih kojima su videli lica.

Malkolm nije smeo da se pouzda u sreću, i zato je odlučio da se ne brije, nadajući se da se banditi ipak neće pojaviti u sledećih nekoliko dana.

Osim toga, promeniće šešir; u kancelariji je video jedan, na čiviluku, koji nije bio sličan onome koji je imao na glavi kada su banditi pucali u njega.

To ga je podsetilo da nije skinuo šešir sa glave.

Učinio je to odmah, a šešir je stavio u ormar. Bio je crne boje, sa crnom trakom i sa metalnim nitnama u visini prevoja oboda.

Onaj u kancelariji bio je siv i imao je širi obod. Taj će nositi od sutra, odlučio je.

Skinuo je čizme, a potom je otišao do prozora.

Bilo je rano popodne i nije bilo mnogo ljudi na glavnoj ulici.

Sve kuće bile su od drveta, većina sa tremovima, osim jedne, koja je bila zidana od cigala i jedina je na glavnoj ulici imala i spratni deo. Bila je sa one strane ulice na kojoj je bila i šerifska zgrada, a već je prethodnog dana video je da je to hotel.

Šedou Veli je bio najveće naselje na oko stotinak milja uokolo.

Iz glavne ulice, i sa jedne i sa druge strane, vodilo je po pet bočnih

ulica, a bilo je i kuća koje su bile van njih.

Sve javne zgrade ipak su bile u ovoj, najvećoj ulici: tri saluna, banka, berbernica, zgrada opštine i suđa, dve trgovine mešovitom robom, pogrebnička firma, gradska štala i kovačnica — sve ono što je jednom mestu bilo neophodno za svakodneveni život.

Ukoso preko puta, nalazio se mali trg, a na njemu stara crkva. Malkolm je već i to znao — otkako ona postoji, koristi se i kao škola. U početku, bilo je to privremeno rešenje, ali posle, tokom godina, kada su ljudi shvatili da je ono dobro, nisu se ni trudili da saznaju pravu školu.

I dalje posmatrajući ulicu, Malkolm je razmišljao o tome šta će — ako ostane živ — raditi kada završi sa banditima. Ovo mesto nije mu se naročito svidelo, bilo je zabačeno i nije pružalo šanse da se zaposli, ukoliko ne bi i dalje bio šerif. Hoće li ljudi biti zadovoljni njime i ponuditi mu da ostane i onda kada bude prestala opasnost od bandita?

U tom slučaju, sigurno će biti onih koji će hteti da preuzmu dužnost šerifa, i oni će, razume se, biti u prednosti nad njim, strancem.

S druge strane, kuda da ide? Propala je njegova zamisao o kupovini zemlje. Plata koju je dobio nije bila loša, ali ni dovoljno velika da bi nešto od nje preteklo za štednju. Morao bi da radi kao šerif bar petnaest godina da bi prikupio novac za iole pristojniju zemlju.

Ako ode, moći će da bira da li će i dalje raditi u nekom rudniku i živeti u rudarskom naselju, ili će se na nekom ranču zaposliti kao kauboj i živeti u brvnari za kauboje.

Nijedna od perspektiva nije mu odgovarala.

On se okrenu od prozora. Odlučio

je da sada ne razbija glavu oko svoje egzistencije. Ko zna kako će se sve ovo završiti. Ako ostane živ, imaće vremena da donese neku odluku.

Zastao je pred ogledalom, koje je visilo iznad umivaonika.

Pogledao je svoje lice.

Otkako ga nije video, promenilo se, zaključio je. Bilo je na njemu tragova patnje i bolesti. Kosa mu je bila dosta porasla, i sada je dosezala gotovo do ramena. U prvom trenutku je pomislio da bi bilo dobro da odmah ode u berbernicu, da je uredi i skрати, ali mu je palo na pamet da ona, kakva je sada, može da doprinese njegovom maskiranju, u slučaju da je neko od onih bandita ipak zapamtio njegovo lice.

Dok je tako razmišljao, čuo je kucanje na vratima.

Instinktivno se mašio za revolver. Nije, na ulici, video nikoga ko bi se uputio k njemu. Međutim, i toga se odmah setio, bio je zamišljen i gledao u daljinu, tako da je to moglo i da mu promakne.

Prišao je vratima.

— Ko je? — upitao je.

— Ričard Ešbruk, vaš pomoćnik, šerife — čuo se glas ispred vrata.

Malkolm ih otvori.

Pred njim je stajao čovek otprilike njegovih godina. Bio je prilično visok, smeđe kose i prijatnog lica. Smeškajući se, čovek je upitao:

— Hoćete li me pustiti da uđem, šerife?

— Da, da... izvolite...

Ričard Ešbruk uđe i odmah sede na jednu od dve stolice koje su se nalazile pored stola, nasred prostorije. Imao je opasač sa dve futrole i dva kolta.

Pružio je ruku Malkolmu.

— Drago mi je što sam vas upoznao i što ćemo saradivati. Ja sam,

pre pet—šest godina, kada sam se vratio iz vojske, već bio šerifov pomoćnik. Godinu dana. Ali, nije bilo posla. Tu i tamo smo razmenjivali telegrame sa okružnim šerifom, primali i pregledali poternice... Sve je bilo mirno. Jedva sam izdržao godinu dana, jer mi je bilo jako dosadno. Prešao sam kod oca, koji živi u Fenslejku i tamo rukovodi prevoznikom kompanijom. Imamo pet kočija i posao dobro ide. Sada sam se vratio u našu staru kuću, i tu sam odnedavno. Tu mi je i majka, ona ne voli buku i onu gužvu u Fenslejku... Ljudi su me zvali i nagovarali da se prihvatim mesta šerifa, ali to nisam želeo. Previše je opasno. Međutim, pristao sam kada su me danas pitali da li hoću da budem vaš pomoćnik. Znam da je to isto tako opasno kao biti šerif, mislim, sada, kada ovim krajem haraju banditi, ali... eto, nekako sam lakše odlučio zato što smo dvojica... A i građani Šedou Velija su obećali da će nam pomoći...

Ešbruk je govorio brzo i pri tom gestikulirao rukama, po čemu je Gledson zaključio da je taj mladi čovek veoma dinamičan i da će moći da se pouzda u njega, tim pre što ga oni, koji su ga izabrali, dobro poznaju.

I Malkolm je seo, na drugu stolicu.

— Imate li ideju odakle da počnemo?

Ešbruk slegnu ramenima.

— Pa, baš i nemam, mada sam u prednosti nad vama što poznajem bar jednog od bandita. Roj Hidžlenk je nekoliko godina stariji od mene, ali ga se dobro sećam. Ni kao dečak, pogotovo kada je odrastao, nije bio dobar. Uvek je izazivao tuče, bio je prznica i svađalica. Otišao je od

kuće kada je imao osamnaest godina, i niko ne zna gde je doskora bio. Majka mu je umrla ubrzo posle toga, a otac pre tri godine. Ne znam ni da li je Roj bio u ratu, kada smo svi mi, odrasli muškarci iz ovoga kraja, otišli da se borimo.

— U kancelariji ima mnogo poternica — rekao je Gledson.

— Da, nakupilo se tokom godina. Ali, među njima nema nijedne koja nosi ime bilo kog od te petorice. Za Roja znamo da mu je to pravo ime, ali za ostalu četvoricu ne znamo. Sumnjam da se ovim zanatom bave odskora, ali to ne znači da su bilo kada bili traženi, ili da ne postoje njihove poternice u nekim drugim državama. Ko zna odakle su došli...

— Videćemo šta ćemo moći da uradimo, Ričarde. Za početak, mogli bismo da nazdravimo u ime naše buduće, nadam se uspešne, saradnje. Imam ovde bocu dobrog viskija...

*

Nedelju dana je Malkolm Gledson čekao Roja Hidžlenka, da se pojavi sa svojom družinom.

Kada ih je prvi put video, zaključio je da ne može pouzdano da utvrdi da li su to bili oni isti ljudi koji su napali i opljačkali njega i njegovog brata. Nijedno lice nije prepoznao, ali se tome nije ni čudio, jer u onom magnovenju, na slabom odsjaju vatre, to nije ni bilo moguće. Jedino što je ukazivalo na to da bi to mogli da budu isti ljudi, bila je činjenica da su svi bili visoki, jake građe, i stariji od trideset godina. Ali, to nije bilo dovoljno da bi sa sigurnošću mogao da konstatuje da su upravo oni ubili njegovog brata, a pokušali da ubiju i njega.

Po njihovim reakcijama, nije mogao da zaključi da su oni prepoznali njega.

A što se ticalo Lesliejevog konja i sedla, mogli su i da ih nađu. Ni to nije bio neki čvrst dokaz protiv njih. Isprva je nameravao da ih pita odakle im taj konj, ali je znao da oni neće reći istinu, a da bi on samo otkrio svoj identitet. A to nikako nije želeo.

Pokazalo se da je već sledećeg dana imao nevolje sa njima.

Obilazio je grad i prolazio pored Hidžlenkove kuće.

— Zar nešto nije u redu sa mnom? — hladno je upitao dugajliju koji je sedeo, u senci nadstrešnice Hidžlenkove kuće, i netremice zurio u njega.

— Nije zabranjeno da gledam gde ja hoću — isto tako hladno je odgovorio dugajlija. — Možda ti se to ne sviđa, zvezdonošče?

— Tako si me gledao i sinoć, u salunu. Pretpostavljam da ima, za tebe, nečeg veoma interesantnog na meni.

Čovek se nasmeja.

— Uvek su mi bili interesantni zvezdonosci — reče. — Naprosto ih obožavam. Zar mi ne veruješ?

— Ne tiče me se, ali me se i te kako tiče što se po mom rejonu muva-ju besposličari. Nijedan od tvojih drugara ništa ne radi, a po lokalima upravo vi najviše trošite, kako čujem.

Visoki tip skoči, pride Malkolmu i unese mu se u lice:

— Ako si mislio da mi prikačiš da sam lopov, to neću otrpeti! Nastaviš li ovako da razgovaraš sa mnom, zapamtićeš ko je Pit Moris!

Malkolm je osećao da situacija postaje napeta i da ovaj čovek, koji je za sebe rekao da se zove Pit Moris, po svaku cenu hoće kavgu.

To je izbijalo ne samo iz njegovih drskim tonom izgovorenih reči nego i iz njegovog držanja; glavu je bio uvukao među ramena, a leđa povio, kao zver koja se sprema da skoči na žrtvu.

Malkolm, međutim, nije želeo kavgu. Imao je preča posla nego da se bakće sa jednim loše raspoloženim besposličarem koji je, po svoj prilici, i bandit.

Kada je nastavio da govori, Gledson je to radio staloženo, da ne bi razjario Morisa.

— Pite, ostani gde si i nemoj pokušavati još više da mi se približiš.

— Ti očigledno znaš sa kim imaš posla i hoćeš da se pokažeš važniji nego što jesi! Hoćeš da proveriš svoju moć nad jednim Pitom Morisom!

— Slušaj, čoveče — i dalje je Gledson govorio mirnim tonom — ja zaista ne znam ko si, niti mi tvoje ime nešto znači. A hoću samo da izbegnem nevolje. Hajde, odbij od mene.

— Šta će biti ako neću? — još više se Moris unese Malkolmu u lice.

Ovaj nikako nije mogao da shvati zašto taj čovek po svaku cenu hoće da se sukobi sa njim.

Shvativši da mirnim tonom ništa neće postići, Malkolm Gledson je stisnuo pesnice. Nije nameravao da ih i upotrebi, samo je računao na to da će Pit Moris ustuknuti kada vidi da šerif zna da bude i energičan.

— Skloni mi se s puta! — rekao je.

Moris spusti desnu ruku na dršku svog revolvera. Razmak između njih dvojice bio je manji od pola metra.

Verujući da Moris hoće samo da ga zaplaši, Malkolm mu dade sekundu vremena.

Međutim, Moris nije povukao ruku.

Naprotiv.

Revolver se munjevitom brzinom

našao u njegovoj ruci, a cev se opasno približila Malkolmovom stomaku.

Malkolm nije imao izbora. Njegov remington kliznu iz korica, i on odstupi od Morisa tri koraka.

Video je kako se kažiprst Hidžlenkovog čoveka polako savija oko obarača. Da bi preduhitrio protivnika, šerif je malo podigao ruku, i nanišanio na njegovo rame, a onda ispalio hitac.

U deliću sekunde, dok je hitac prevaljivao put od revolverске cevi do cilja, Moris je poskočio, u nameri da izbegne metak, ali ga je on pogodio tačno u srce, a ne u rame, gde je Malkolm nepogrešivo nanišanio.

Sekundu ili dve, Moris je ukočeno stajao i razrogačenih očiju fiksirao Malkolma, a onda je pao postrance, okrenuo se na stomak i ostao da leži na zemlji.

Revolver je ostao u njegovoj ruci.

Gledson je osetio kako ga nešto steže u grlu. Nikako nije mogao da shvati da se tako nešto dogodilo usred grada, usred prepodneva, bez ikakvog vidnog razloga.

On vrati revolver u futrolu.

Iz kuće izlete Hidžlenk, a za njim i ostali njegovi prijatelji.

— Pite! — viknuo je i pritrčao poginulom. Isto uradiše i ostali.

Hidžlenk ga prevrnu na leđa. Videvši ranu na leđima svog čoveka, on brzo uze njegovu ruku i opipa mu puls. Zatim podiže glavu, pogleda u svoje prijatelje, i reče:

— Mrtav je...

Potom se podiže.

— Upravo ste ubili mog prijatelja — obratio se on Malkolmu Gledsonu. — Moraćete da objasnite zašto ste to uradili.

— Ako ga bolje pogledate — odvratio je Malkolm — nećete od mene tražiti objašnjenje. On još drži re-

volver u ruci. Potegao je na mene. Morao sam da reagujem. . .

— Neverovatno. . . Mi tek što smo stigli ovamo, a vi ste ubili mog čoveka, kog uopšte ne poznajete. Ipak mi objasnite kako i zašto se to dogodilo.

— On je tako hteo. Izazivao me je, želeo je neprilike. Ako je to zaista vaš čovek, vi ga sigurno dobro poznajete. Ne znam zašto je to činio. Možda ga je jednostavno nervirala moja značka.

Sa druge strane ulice, naišao je trgovački pomoćnik, i rekao:

— Stajao sam na vratima dućana i sve sam video. Gospodin Gledson je tuda prolazio, a vaš prijatelj je odjednom skočio na njega. On je prvi potegao, to sam dobro video.

Sada su nailazili i drugi građani. Tu se našao i Ričard Ešbruk, Malkolmov pomoćnik.

Svi su očekivali neprilike, ali je Roj Hidžlenk pokazao da zna da misli.

Naredio je dvojici da unesu poginulog u kuću, a zatim je cela njegova družina bez reči nestala sa ulice. Zvanično, bio je to znak da on neće da se kači sa šerifom, i priznanje da je prihvatio činjenicu da je njegov čovek, kog on dobro poznaje, zaista kavgadžija i da je samo dobio ono što je tražio.

*

U naredna dva meseca, družina Roja Hidžlenka je dolazila i odlazila. Izgledalo je da su se ti surovi momci unekoliko smirili, shvativši da Šedou Veli ovog puta ima šerifa s kojim neće lako izaći na kraj.

A Malkolm Gledson kao da nije nikada spavao. U svako doba dana i noći pojavljivao bi se tamo gde ga niko ne očekuje. Otvoreno niko od

tih tipova nije mu se suprotstavljao, a on je, opet, veoma pazio da im ne upadne u zamku. Uostalom, Hidžlenk ni ranije nije otvoreno pokazivao neprijateljstvo prema čuvarima zakona. Oni su jednostavno nestajali i kasnije bili pronađeni mrtvi.

Građani su održali reč i pomagali njemu i njegovom pomoćniku. Van grada nikada nije išao sam, a noću je u malom gradu uvek bilo naoružanih stražara.

Gledson je praktikovao da i za najmanji prekršaj ili narušavanje reda izgrednike zatvara u ćelije, i tražio je da svako, ko napravi i najmanju štetu, plati globu.

Sve vreme je, ipak, pokušavao da pronađe oslonac za svoje sumnje, ali nikada nikakvog dokaza nije bilo, tako da nije imao valjanog razloga da Hidžlenkove momke pod nekom ozbiljnijom optužbom preda višim vlastima.

Jedne noći, Hidžlenkovi ljudi su, pošto su napustili salun, otišli njegovoj kući. Tamo su nastavili da piju. Dvojica su se potukli, i u tučnjavi srušili fenjer u dvorištu, ispred štale.

Pripiti, nisu reagovali blagovremeno, pa je plamen najpre zahvatio slamu, da bi se, nošen jakim vetrom, preneo i na ostale delove kuće.

Dok su Hidžlenk i njegovi prijatelji uspaničeno tražili pomoć u gašenju požara, stigao je Malkolm Gledson, sa svojim pomoćnikom i dvojicom ljudi koji su te noći stražarili u blizini Hidžlenkove kuće.

Za pomoć je, međutim, bilo kasno.

Alarmirani galamom i vatrom, građani su izašli na ulicu, ali sve što su mogli da urade bilo je da spreče da se požar proširi na susedne kuće.

Od Hidžlenkove kuće ostalo je samo zgarište.

A sa njom, nestali su i Hidžlenk i njegovi kompanjoni.

Sve mere predostrožnosti ipak su ostale na snazi. I dalje su naoružani građani čuvali stražu i kontrolisali grad i okolinu, a Malkolm Gledson i njegov pomoćnik i dalje su bili na oprezu, očekujući, svakoga dana, da se Roj Hidžlenk vrati.

Kada je prošlo i mesec dana od tog događaja, svima u Šedou Veliju postalo je jasno da se Hidžlenk više neće vratiti, jer ga više ništa ne vezuje za to mesto i zato što više ništa nema u njemu.

Gledson je pratio novine koje su stizale dva puta nedeljno iz Finslejska, ali nikada ništa nije u njima nalazio što bi ukazivalo na to da su Hidžlenk i njegovi prijatelji u zemlji.

Postepeno, počeo je da ukida sve mere koje je bio zaveo zbog njih, a kada su prošla još dva meseca mirnog i spokojnog života u Šedou Veliju, odlučio je da ga napusti.

Još ga je mučilo pitanje da li su zaista oni ubili njegovog brata, ali na njega nije znao odgovor. Isto tako ni građani Šedou Velija nisu saznali ko je poubijao trojicu njihovih šerifa, pre njegovog dolaska u grad, bar ne za vreme dok je on boravio u njemu.

Bio je zadovoljan što je kao šerif uspeo da sačuva grad od daljih ubistava i pljački. Uverio se da bi taj posao mogao da radi i drugde, ali nije bio siguran da li bi ga obavljao tako dobro kada ne bi imao onaj motiv koji ga je držao u Šedou Veliju: da će otkriti ubice svoga brata.

Imao je nešto uštedevine, ali ne i cilj. Nije se zavaravao da će naći one koji su krivi za smrt njegovog brata. Koga, i gde da traži, kad ne zna ni jedan lik, ni jedno ime?

Jahao je, tako, bez cilja čitave dve nedelje, kada mu se rodila ideja kako da, ipak, osveti brata.

Povod je bio jedan plakat, koji je video u predvorju hotela u kom je boravio nekoliko dana.

Tražio se, živ ili mrtav, izvesni Robert Bob Mejsn, zbog, kako je pisalo, zbog dvostrukog ubistva. Nagrada: pet hiljada dolara.

Novac ga nije interesovao, mada je od nečega morao da živi. Više mu je bilo stalo da ubica plati za svoje nedelo. Za njega je svaki ubica bio oličenje zločinca koji je oduzeo život njegovom devetnaestogodišnjem bratu.

Odlučio je da ga nađe.

Otpočeo je novi period njegovog lutanja. Mejsn je bio prvi kog je tražio, a posle njega tražio je i druge zločince. Jednog po jednog, pronalazio je i, živog ili mrtvog, predavao ga onima koji su ih tražili.

Novac koji je dobijao brzo je trošio, i nije mu mnogo ostajalo od velikih suma koje je dobijao. Stanovao je po hotelima, mnogo putovao, potplaćivao ljude koji su mogli da mu daju korisne informacije.

Tako je postao lovac na ucenjene.

Posle izvesnog vremena, želja da osveti brata unekoliko je popustila, jer je bar tri puta toliko zločinaca sprečio da izbegnu kaznu za svoje zločine koliko je bilo onih koji su učestvovali u ubistvu njegovog brata Leslija.

Osetio je, jednoga dana, želju da prestane da živi kao usamljeni osvetnik, da ode među ljude i živi normalnim životom.

Promenio je nekoliko država dok se nije skrasio na jednom mestu...

*

Lur, mesto na jugoistoku Arizone, niklo je dvadesetak godina ranije. U početku, bilo je to naselje šatora i

malih daščara, pribežište beskućnika, lutalica i razbojnika.

Udaljen od drugih većih naselja, bio je kao stvoren za sve one kojima nije bilo ni na kraj pameti da se pridržavaju reda i zakona.

A onda je, jednoga dana, stigao Rajner Tompson. Odudarao je, po svemu, od svih ostalih stanovnika Lura.

Podigao je pravu kuću, prvu u tom kraju, zatim otvorio dućan, i počeo da se zalaže da Lur postane naselje dostojno da se živi u njemu.

Posle njega, počeli su da pristižu i drugi naseljenici.

Okolna zemlja bila je prilično dobra, a nije bila ničija, odnosno, bila je državna, ali za nju nije ništa trebalo da se plati.

Vremenom, Tompson, koji je od samog početka uživao veliki autoritet, uspeo je da naselje očisti od nepoželjnih stanovnika, i od tada je Lur bio gradić prijatan za život svih onih koji su u njega došli.

Prvi šerif Lura bio je, razume se, upravo Rajner Tompson. Posle njega, na godinu ili dve, bili su birani i drugi građani podesni za obavljanje te dužnosti.

Najbliže veće naseljeno mesto bio je Milhut — bilo je udaljeno od Lura oko pedeset milja, i postojala je, između dva grada, redovna poštanska linija, vlasništvo Normana Legerta, čoveka koji je bio veoma bogat i kome su pripadale mnoge trgovine i milhutska banka, kao i njene filijale u drugim mestima okrug.

U trenutku kada se procenilo da bi i Lur trebalo da ima sopstveni sud, on je i osnovan, tako da stanovnici nisu morali za svaku sitnicu da odlaze u Milhut.

Prvi sudija tog suda opet je bio Tompson.

Svi su znali da je veoma pravedan, a svoju nepokolebljivost prema nepravdi pokazao je i dokazao dok je obavljao dužnost gradskog šerifa.

Kao sudija, on je uglavnom presuđivao za krađe, za smetanje poseada, kao i u parnicama koje su se vodile oko zemlje, vode, ili uvreda časti.

Život u Luru tekao je manje—više mirno, i samo bi se s vremena na vreme dogodilo nešto što bi jače narušilo uobičajeni mir maloga grada.

Jedan događaj ipak se izdvajao od ostalih, jer se tada nad Lur bila nadvila senka opasnosti, koja je pretila da okonča sa spokojnim životom građana.

Dogodilo se da je naišla grupa bandita koja se nekoliko dana zadržala u gradu i okolini, ponašajući se tako kao da traže posao. Raspitivali su se i motrili.

A onda su, jedne noći, napali banku.

Opljačkali su je i pri tom ubili dvojicu bankarskih službenika.

Građani Lura, čuvši pucnjavu, izjurili su iz svojih kuća. Međutim, bilo je kasno. Dok su se oni na brzinu obukli i uzeli oružje, banditi su izjahali iz grada.

Odmah je bila sastavljena potera. Građani su, znajući za prečicu kojom će izbiti na glavni put, pošli prema obližnjem klancu.

Tako su banditima postavili zasedu. Uspeli su da pohvataju bandite, a da ne ispale nijedan metak. Iznenadeni i nespremni za borbu, banditi su bili toliko lukavi da se ne suprotstavljaju brojnoj poteri.

Voda bande bio je izvesni Džekson Rinkl, a sa njim su bila još trojica. Tokom istrage, bilo je nepobitno utvrđeno da je od njegovog metka stradao jedan službenik, i on je bio osuđen na smrt, dok su ostala troji-

ca dobili doživotnu robiju. Na suđenju, optuživali su jedan drugoga, tako da se nije moglo utvrditi ko je ubio drugog službenika.

Pet godina posle tog događaja, u Lur je došao Malkolm Gledson i zahvaljujući upravo sudiji Parkeru, zaposlio se kao šerifov pomoćnik.

*

Stejsi Peloun je oklevao pre nego što je pokucao na vrata kuće sudije Tompsona. Nikada nije voleo da saopštava neprijatne vesti, pogotovo kada je to trebalo da uradi nekome od ljudi koje je cenio i smatrao ih poštenim. A prvi među njima bio je upravo sudija Tompson.

Kada je ipak pokucao i, pošto je čuo »slobodno«, ušao u sudijinu radnu sobu, ovaj je odmah, po izrazu njegovog lica, primetio da nešto nije u redu.

— Šta je, Stejsi, imaš nekih nevolja? — upitao je podižući glavu sa spisa nad kojim se bio nadneo.

Peloun se zagledao u Tompsona; tragovi godina vidno su se ocrtavali na njegovom licu. Svi u Luru smatrali su da je krajnje vreme da se Tompson povuče, ali su i znali da je najbolji sudija u tom kraju i da bi se teško mogao naći čovek koji će ga zameniti na toj funkciji.

Setio se i Tompsonove noge, koja je bila ranjena jednom prilikom, nekoliko godina ranije, kada su svi sposobni stanovnici Lura učestvovali u proterivanju drskih kradljivaca stoke. Posle toga, sudija je šepao na desnu nogu i, iako je i dalje bio krepki starac, ta činjenica umnogome je doprinosila tome da se on ne oseća potpuno zdravim i sposobnim da se hvata u koštac sa mnogo mlađim i veštijim prekršiocima zakona.

— Šta je bilo? — upitao je Tom-

pson šerifa. — Zar se dogodilo nešto nepredviđeno?

Ovaj nije odmah odgovorio. Oklevao je izvesno vreme, a onda je rekao:

— Odmah ću da predem na stvar, bez okolišanja. Rajnere, ljudi sa Klarkovog ranča tvrde da su ga videli... da su videli Džesona Rinkla.

Tompson se trgao.

— Molim?! — izgovorio je s nevericom. — To nije moguće. Oni su pogrešili.

— Klarkovi ljudi vraćali su se prošle noći na ranč. Videli su grupu jačača, ali ništa nisu posumnjali. Međutim, jedan od njih, želeći da sazna ko su ti ljudi, potajno ih je pratio sve do jutra, kada je i video njihova lica. Taj kaže da je prepoznao Rinkla.

— Ne... nemoguće... Pa Rinkl je bio osuđen na smrt, a njegovi tadašnji pomagači na doživotnu robiju... — i dalje sudija nije verovao u ono što je upravo čuo.

— Da li si, pre pet godina, kada se sve to događalo, dobio izveštaj o izvršenju kazne nad Rinklom?

Sudija se zagleda u Pelouna.

— Nisam, ali sam smatrao da je stvar završena time što smo mi ovde završili suđenje i zločince predali oblasnom šerifu, koji je trebalo da ih dalje prosledi u Jumu.

— Pretpostavimo da je on zaista na slobodi — nastavio je šerif. — Znaš li, Rajnere, šta bi to značilo?

— Ne mogu da verujem... — bio je uporan Tompson.

— A šta ako je to istina? Ako je Rinkl zaista živ, a uz to i u našem kraju?

Obojica su dobro znali šta bi to moglo da znači. Rinkl je tada, kada su ga izvodili iz sudnice, rekao sudiji da će ga dobro zapamtiti i da će mu se kad-tad osvetiti. Niko to nije

shvatao ozbiljno, jer pretnja jednog na smrt osuđenog bandita nije zvučala uverljivo.

Sudija se malo sabrao.

— U redu — rekao je — ako je istina... Kako to da nas niko nije obavestio o njegovom bekstvu? Ipak, ovde je bio uhapšen, i ovde mu se sudilo. Takođe mi nije jasno kako se njegova smrtna kazna pretvorila u vremensku, ukoliko je, recimo, ovih dana dospeo na slobodu? Znaš, Stejsi, siguran sam, naravno ukoliko je to zaista on, da je skoro pbegao iz zatvora, jer se dobro sećam njegove odlučnosti kada mi je rekao da će mi se osvetiti. Verujem da je već tada odlučio da dođe kod mene ako bi mu uspelo da se izvuče od vešala i iz zatvora.

— Ne znam šta da mislim — vajakao se šerif. — I ja se sećam njegove pretnje. Opasan je to čovek, Rajnere. I mene zanima šta se dogodilo i zašto tada nije bila izvršena smrtna kazna nad njim.

Sudija se zamislio.

— Ili je pbegao još tada, pa se negde skrivao da ovde zaboravimo na njega, ili je, otišavši od nas, preko nekog sposobnog advokata uložio žalbu višem sudu, a on ga oslobodio... U svakom slučaju, možemo samo da nagađamo.

— Znaš — odvratio je šerif — zaista je pomalo neverovatno da je Rinkl viđen. Ipak... možda je onaj čovek zaista pogrešio... Međutim, nije naodmet da te upozorim. Za svaki slučaj.

— Hvala ti. Mislim da bi ipak bilo najbolje da odeš na poštu i pošalješ telegram u Jumu. Pitaj da li je neki zatvorenik pbegao ovih dana, a uzgred ih zamoli da proveru šta je bilo sa Džesonom Rinklom, koji je tamo bio dopremljen pre pet godina, da bi nad njim bila izvršena smrtna

kazna. Čekaj... ako se ne varam, bilo je to juna. Krajem juna, pre pet godina. A sada, idi i pošalji telegram.

Šerif Lura je odmah napustio sudijinu kuću, i uputio se prema poštanskoj kompaniji.

U tim popodnevnim satima grad je bio miran i pust, ali, kada sunce zađe, on će živnuti, jer će stići kauboji sa okolnih rančeva i rudari iz obližnjeg rudnika.

Prolazeći pored Melvinovog saluna, šerif je ugledao dvojicu koji su upravo vezivali svoje konje za direk ispred lokala. Nije ih poznavao, ali i nije bilo ništa neobično da u grad svrate ljudi koji prolaze kroz njega.

Iako se ti ljudi ničim nisu razlikovali od ostalih, šerif se u trenutku uznemirio što ih vidi. Dobro ih je osmotrio dok su ulazili u salun.

Da nisu iz Rinklove grupe, upitao se. Ako je tako, onda je imao i te kako mnogo razloga da brine. Jer, Rinkl je bio opasan čovek, čovek koga se treba plašiti i od koga treba zazirati.

Razmišljajući o tom zločincu, šerif je stigao do poštanske kompanije.

*

Još iste večeri, stigao je telegram iz Jume.

Zatvoreniku Džesonu Rinklu, nad kojim je smrtna kazna trebalo da se izvrši pre pet godina, bila je uvažena žalba i viši sud ju je, posle njenog razmatranja, uvažio. Smrtna kazna je bila ukinuta, a optuženi je, zajedno sa svojim prijateljima, bio oslobođen.

Kada je to pročitao, sudija je dugo, kao da ništa ne shvata, gledao u Stejsija Pelouna.

— Stejsi, posredi je velika prevara. Falsifikat. Nas niti je ko pitao o

tom slučaju, mada je presuda done-
sena ovde, niti nas je obavestio o
promenama. Taj Rinkl mora da je
rođeni brat nekog veoma uticajnog
čoveka iz Vašingtona, drugačije ne
znam kako da protumačim to što se
dogodilo. Očigledno je sve urađeno
tako da do javnosti ne dospeju vesti
o obnovi procesa — vrteo je glavom
sudija Tompson.

— Da... da... — odsutno je odvratio
šerif. — Velika je prevara u pita-
nju. Ali, događa se... Znači, Rinkl je
na slobodi i ono je zaista bio on, u to
nema sumnje.

— Ne preostaje nam ništa drugo
nego da se pripremimo na najgore
— rekao je Tompson. — Gde je Mal-
kolm?

— Pre nego što sam otišao po te-
legram, bio je u kancelariji. Da ga
pozovem ovamo?

— Treba da sazovemo gradski sa-
vet, a prisustvovaćete mu i vas dvo-
jica. Moramo da se organizujemo i
spremni sačekamo da vidimo da li
su Rinkl i njegovi ljudi slučajno pro-
lazili tuda ili će se zadržati u ovom
kraju.

— A Ketrin? — upita šerif. — Zar
ne bi bilo dobro da je pošalješ ne-
kud na izvesno vreme? Ako čovek
kakav je Rinkl hoće da ti učini zlo,
možda će hteti najpre da učini na-
žao tvojoj ćerci...

— I ja sam već pomislio na to —
reče sudija zabrinuto. Ketrin je bila
njegovo jedino dete, imala je samo
devetnaest godina.

Razgovarali su još izvesno vreme,
a onda je šerif otišao u svoju kance-
lariju.

Popodne, svi uticajnici ljudi Lura
sastali su se da vide šta će da pred-
uzmu u slučaju da se opasni banditi
pojave u njihovom gradu.

Složili su se da moraju biti veoma

oprezni, jer ako se banditi pojave,
neće samo Tompson biti u opasnos-
ti. Takođe su odlučili da objave da
svi oni koji su vični baratanju oruž-
jem tih dana budu u gradu i njego-
voj bližoj okolini, naoružani i ravno-
merno raspoređeni.

Bili su određeni i stražari, koji će
se smenjivati svakih pet sati.

Na kraju sastanka, jedan od ug-
lednih građana izvadio je iz džepa
časovnik i pogledao koliko je sati.

— Prošlo je šest — rekao je ostali-
ma — a kočije još nema. Trebalo bi,
njome, da stigne čovek iz Železnič-
ke kompanije, s kojim treba da pre-
govaramo o mogućnosti da se do
našeg grada izgradi pruga.

— Stići će — mirno je odvratio
Gilgud, ugledni trgovac, koji je ta-
kođe bio jedan od onih koji treba da
pregovaraju sa službenikom Želez-
nice.

Time je razgovor o kočiji bio za-
vršen, a ljudi su se razišli.

Nisu ni pretpostavljali šta se do-
gađa na oko pet milja do Lura...

*

Navikao da vodi glavnu reč i da se
sve radi onako kako on naredi, Nor-
man Legert je mahao svojim debe-
lim ručerdama i vikao:

— Oslobodite već taj točak! Kako
ste tako nesposobni!? Požurite! Ne-
mam ja vremena da dangubim!

Koliko god da su se trojica ljudi
trudili da izvuku i oslobode točak
kočije, koji se zaglavio u jednoj rupi,
to im nije polazilo za rukom.

— Gospodine — rekao mu je je-
dan elegantno odeveni sredovečni
čovek sa cilindrom na glavi — i me-
ni se žuri, ali ne pravim pitanje oko
toga, jer i sam vidim da je veoma
teško iz rupe izvući točak koji je do-
pola utonuo u raskvašenu zemlju.
Strpite se...

Legert je s nipodaštavanjem odmerio nepoznatog čoveka, a zatim mu je rekao:

— Nisam vas ništa pitao. Uostalom, za vas i ostale me se ne tiče, ali ja gubim već više od sat i po, a to je za čoveka moga položaja jako mnogo!

Začutao je i gledao u nepoznatog putnika, kao da očekuje da ga ovaj pita na kakvom je on to položaju. Umesto toga, elegantni čovek je kazao:

— To bih i ja za sebe mogao da kažem, gospodine, jer i moje vreme je dragoceno.

Legert ga je dugo gledao. Onda je, nešto smirenijim tonom, rekao:

— Nisam stanovnik Lura, ali često odlazim tamo i poznajem sve viđenije ljude iz tog grada, jer radim sa njima. Ne sećam se da sam vas video tamo.

— Niste ni mogli da me vidite. Sada mi je prvi put da odlazim u Lur. Treba da se sastanem sa tamošnjim gradonačelnikom i nekim akcionarom, koji treba da učestvuje u finansiranju železničke pruge.

Mrzovoljni Legert živnu.

— Pretpostavljam da sam ja taj akcionar — reče. — Dozvolite mi da vam se predstavim: zovem se Norman Lagert, posedujem nekoliko banaka u ovom kraju, i neke lokale i trgovine. Vi ste...?

Čovek pruži ruku i ljubazno se nasmeši, a zatim se i on predstavi:

— Zovem se Gled Čertrand i u Lur idem kao predstavnik Železničke kompanije. Drago mi je što sam vas upoznao, gospodine Legert. Mislim da...

Čertrandove reči prekinuo je kočijaš, koji im je prišao:

— Gospodo, kada biste i vi pripomogli, možda bismo mogli da izvučemo kočiju. Nema smisla da za to

zamolim žene, ni ovog starca — pokaza on na troje putnika, koji su stajali sa strane i bespomoćno gledali u zaglavljene točak.

Čertrand je bez reči prišao kočiji. Isto je uradio Legert, ali gundajući i negodujući.

Kočijaš se pope na svoje mesto, i uze bič, dok su njegov pomoćnik i jedan mlađi putnik, koji im je pomogao od početka, uhvatili točak. Čertrandu i Lagertu su rekli da podmetnu leđa pod osovinu kočije.

— Kada udarim konje — rekao je kočijaš — vi podignite kočiju i točak!

Dve žene i onaj stariji čovek stadoše iza kočije, da bi je pogurali u određenom trenutku, iako to niko nije tražio do njih.

Zajednička akcija urodila je plodom.

Konji su snažno povukli kočiju, poduprtu sa svih strana, tako da je točak bio oslobođen, a put je mogao da se nastavi.

Kočijaš je povukao uzdu, zaustavio kočiju posle nekoliko jardi, i svi putnici su ponovo zauzeli svoja mesta. Svi su bili prašnjavi i poprskani blatom.

Jedna od dveju žena, upadljivo našminkana mlada dama, iz torbice je izvadila ogledalo i maramicu, i počela da se udešava.

— Devojčura — reče Legert potcenjivački, obraćajući se svom novom poznaniku. — Radila je u svim salunima u ovom kraju. Ja takvima ne bih dao da putuju sa poštenim ljudima.

Žena se glasno nasmeja.

— Samo vi nemojte da pričate o poštenju — izgovorila je zvonkim glasom, nimalo se ne uzbuđujući zbog uvrede. — Kod mene je jasno kako i na čemu zarađujem, dok vi...

Samouvereni i osorni Legert najradije bi ošamario tu ženu, ali se uzdržavao zbog Glena Čertranda. Bilo mu je stalo da na njega ostavi što bolji utisak, jer je znao da će mnogo toga oko finansiranja izgradnje pruge zavisiti od njega.

Samo je mahnio rukom, i nastavio da razgovara sa službenikom Železničke kompanije.

A kada je salunska dama iz torbice izvadila bočicu sa parfemom i istresla nekoliko kapi na nadlanicu, Legert je izradio maramicu i stavio je na nos, kao da je time hteo da pokaže da mu smeta njen jeftini parfem.

Iznenada, u unutrašnjosti kočije čula se kočijaševa psovka.

Odmah potom zaškripale su kočnice na kočijama.

Kola su stala tako naglo da su se svi putnici pomerili prema napred i umalo se sudarili glavama.

— Šta je bilo?! — prodra se Legert, isturivši glavu kroz prozor.

— Neko nam je preprečio put! — čuo se odgovor sa kočijaševog sedišta. — Neki jahači!

I sam ugledavši zloslutne jahače, Legert zastenja i uplašenim glasom upita:

— Ko su ti ljudi? ..

— Znam koliko i vi — odgovori kočijaš. Grozničavo je razmišljao o tome kako da izbegne ljude koji su očigledno hteli da napadnu kočiju, i koji su joj se, sa uperenim revolverima, približavali.

Ubrzo su otvorili vatru na kočiju.

Kočijaš je procenio da bi kočija mogla da umakne od bandita tako što bi je skrenuo na sporedni put, koji je bio nešto už i neravniji od glavnog, i koji je predstavljao prečicu prema Luru.

On brzo skrenu konje na taj put.

U isto vreme, pratilac kočije izva-

dio je revolver i počeo da puca prema napadačima.

Kočija tek što se bila okrenula prema sporednom putu, kada je jedan metak, ispaljen od strane bandita, probio zid kočije i pogodio mladog čoveka koji je kočijašu i njegovom pomoćniku pomagao, od samog početka, da izvuku iz rupe zaglavljani točak.

Mladić se povi na sedištu, i njegovo telo sruši se na salunsku damu. Uplašena, kriknula je tek kada je ugledala krv na svojoj svetloj haljini.

Meci su dobovali po kočiji, i ona je već grabila prečicom prema Luru.

Promena pravca kretanja kočije nije omela bandite. Oni su pošli za njom i brzo je sustizali.

Kočijaš je požurivao konje, u nameri da stigne do klanca koji se nalazio na udaljenosti od oko stotinak jardi, da proveze kočiju kroz njega i da se ponovo dokopa glavnog puta.

Olovo je letelo na sve strane, a banditi su bili sve bliže kočiji.

— Kad bih imao oružje. . . — uplašeno i zbunjeno je mucao službenik Železničke kompanije. — Nikada ga ne nosim, niti se koristim njime. Ali, kada bih ga imao. . .

Dok je to govorio, video je kako se Legert podvlači pod sedišta, a salunska dama iz prtljažnika skida nečiju pušku i počinje da puca na bandite, isturivši i glavu i cev puške kroz prozor kočije.

Žena je videla kako kočijašev pomoćnik bez prestanka puca na bandite, a ubrzo je videla kako se jedan od konja, tamo iza kočije, propinje i baca bandita sa svojih leđa. Očekivala je da će se on podići, ali se to nije dogodilo, po čemu je zaključila da je čovek pogoden.

Iza kočije se dizala velika praši-

na, tako da nije mogla da prebroji napadače. Ipak, i dalje je pucala prema njima. Glavu bi uvukla u kočiju s vremena na vreme, kada bi joj se učinilo da je situacija previše opasna.

Ona druga žena šćućurila se na svom sedištu, i ćutala, dok je stariji putnik sklopio ruke i naglas molio.

Odjednom, Čertrand skoči sa sedišta i poče da pretražuje džepove poginulog putnika.

Našao je ono što je tražio: pištolj.

Približio se drugom prozoru, i sa njega počeo da puca prema banditima.

U tom trenutku kočija je naglo skrenula u klanac, i Čertrand je kroz prozor video bandita koji se naglo povija u sedlu, a zatim pada i kotrlja se pod nogama konja drugih bandita.

Istovremeno, kočijašev pomoćnik — pratilac kočije — viknuo je:

— Pogodili su Foksa!

Čertrand jače isturi glavu kroz prozor. Video je kako je kočijaš odbačen sa svog sedišta i kako pada pod zapregu, tačno među noge konjima koji su u galopu prolazili kroz klanac.

Našavši se na širem i ravnom putu neposredno ispred Lura, kočija je krenula brže, a i pratilac kočije je levom rukom bičevao konje, dok je desnom i dalje pucao.

Banditi su počeli da zaostaju, a prestali su i da pucaju.

Osetivši da je opasnost prošla, a i znajući da se kočija približava gradu, Legert se podiže sa poda i, još uvek uznemiren, poče da čisti svoju odeću, unezvereno gledajući u druge putnike i motreći kako oni reaguju na ono što je učinio.

Ali, niko ga nije ni pogledao. Čak ni službenik Železničke kompanije,

koji se bio povukao sa prozora kada su banditi počeli da zaostaju.

Salunska dama je upravo stavljala pušku na prtljažnik, gde ju je i našla, samo, sada praznu. Lice joj je bilo crno od gara iz puške, i prašnjava.

Kočija je stigla u Lur. Na stanici, već bilo mnogo ljudi, više nego što je bilo uobičajeno.

*

Čuvši hice u blizini grada, na glavnu ulicu izašli su i oni koji nisu imali posebnog razloga da čekaju kočiju. Među njima bila je i Ketrin Tompson, ljupka sudijina ćerka.

Kao slučajno, stala je u blizinu Malkolma Gledsona. Taj čovek sviđao joj se od samog početka, od onoga dana kada je došao u Lur. Njene simpatije prema njemu bile su još veće kada je novi građanin Lura postao šerifov pomoćnik. Imponovala joj je njegova snaga, njegova odlučnost, a nemalo su je privlačile i druge Malkolmove osobine.

Čim se kočija zaustavila, ljudi su, primetivši da Foks nije na svom sedištu, znali da se dogodilo nešto strašno, tim pre što su čuli pucnjavu.

Iz kočije je iskočio Norman Legert. Potraživši pogledom Stejsija Pelouna, uzviknuo je:

— Šerife, mislio sam da te ovde plaćaju da bi održavao red u gradu i okolini! Trebalo je da taj šljam držiš podalje i od kočije!

Zatim iz kočije izađe i salunska dama, a za njom Glen Čertrand, druga žena i starac. Kočijašev pomoćnik pride šerifu:

— U kolima imamo jednog mrtvog, a nastradao je i Foks. Pogođen, pao je među konje dok smo na-

stojali da se otresemo bandita. Spasavali smo se, pa je on ostao tamo...

Zabrinut, Peloun je upitao:

— Koliko ih je bilo?

— Nisam mogao da izbrojim, ali najmanje su bila petorica. Inače, gospodine Legerte — obratio se pomoćnik kočijaša bogatom akcionaru — niste u pravu kada prebacujete šerifu. Otkud je on mogao da zna da će neko napasti kočiju?

Šerif se iznenada obrati Legertu:

— Da li ste vi prepoznali nekog od njih?

Zavladala je tišina, i sve oči bile su uprte u Normana Legerta. Mnogi su znali zašto je to pitanje postavljeno upravo njemu.

Pričalo se da taj čovek, za sve ono što je stekao ili postigao, ima delimično da zahvali i ljudima sa one strane zakona.

Začu se zvonki smeh.

Svi pogledaše u salunsku damu, po čijem se licu i odeći videlo da je učestvovala u borbi protiv bandita.

— Njega pitate, šerife?! Pa otkud je mogao da vidi ikoga od napadača, kad je sve vreme bio pod klupom?

Bogataš pocrvene.

— Zaveži, devojcuro! — viknuo je.

— Da si prava žena, ne bi pucala u ljude, ma ko oni bili!

Začu se žamor. Prisutni se očigledno nisu slagali sa Legertovom konstatacijom, i ovoga puta svi su bili na strani salunske dame.

Šerif je upravo zaustio da pita još nešto, kada je primetio da se Legert zagledao u nekoga. I drugi su to primetili, pa su i oni skrenuli pogled na osobu u koju je akcionar gledao.

— Koga to vidim... — izgovorio je začuđeno. — Malkolm Gledson!

Malkolm je takođe bio iznenađen; on tog čoveka nikada ranije nije video.

— Čuo sam da je ovde šerifov pomoćnik neki Gledson, ali nije mi bilo ni na kraj pameti da je to baš ovaj — nastavio je Norman Legert. — Nikada ne bih pomislio da je on taj šerifov pomoćnik u Luru...

— Zašto? — interesovalo je šerifa. Legert se naslonio na kočiju i ironično je gledao u Malkolma.

— Zar ovde zaista niko ne zna ko je on? — pitao je, gledajući u građane Lura.

— Slušajte, gospodine... — počeo je Malkolm — ako imate nešto da kažete o meni, onda recite.

Legert se podbočio.

— Pre svega, ja bih ti, Gledsone, postavio jedno pitanje... — izgovorio je polako.

Pelouna su više interesovali banditi koji su napali kočiju, ali je i on odjednom postao radoznao. I on, a i Ketrin, napeto su iščekivali da čuju šta će akcionar reći.

— Pitaj — prešao je i Malkolm na »ti«, obraćajući se Legertu.

— Sećaš li se Bresoun Fleta?

— Bio sam tamo pre izvesnog vremena, pre, možda, godinu dana...

Malkolm se osećao kao da je na suđenju. Bilo mu je neprijatno, najviše zbog Pelouna i sudije, ali i zbog Ketrin, jer je znao koliko ga cene i koliko mu veruju.

— Eto, vidiš — nastavio je Legert, i dalje ironičnim glasom. — Sećaš li se čoveka po imenu Dojl Korbel?

— Da?

— Možda bi ovi ljudi trebalo da znaju da među sobom imaju jednog ubicu — odgovorio je Legert. — Da je pomoćnik njihovog šerifa običan ubica!

Odjednom, svi su postali sumnjičavi. Nekako čudno su gledali u Malkolma.

Peloun se okrenu prema Malkolmu.

— Možete li da nam objasnite o čemu gospodin Legert govori, Gledsone? — upitao je.

— Da, tačno je — odgovori Gledson. — Ubio sam čoveka koji se zvao Dojl Korbel.

— Ne samo njega! — ponovo se javio akcionar. — Ubio je on više njih! To mu je zanimanje!

Peloun pride Malkolmu.

— Zar nam ne bi objasnio o čemu se radi? — upitao ga je.

— Bih... Ovaj čovek je u pravu. Ubio sam više njih, ali su sve to bili zločinci za kojima je bila raspisana poternica. Činio sam to u ime pravde. Drugim rečima, bio sam lovac na ucenjene.

Tompson je bio šokiran, i to je jasno pokazivao.

— Zašto nam to odmah niste rekli, Gledsone? — upitao je Malkolma.

— Nisam smatrao potrebnim, gospodine Tompsone. Pred zakonom sam čist, a to je, koliko mi se čini, najvažnije. Nikada nisam odgovarao za kršenje zakona — odgovorio je Gledson, a potom se okrenuo prema Legertu: — Otkuda ti znaš o meni? — pitao ga je, namerno ga ne persirajući, pošto ni bogataš njemu nije persirao.

— Korbel je bio moj prijatelj — bez dvoumljenja je rekao Norman Legert. — I, bio je pristojan čovek.

— Bio je ubica — energično je odvratio Malkolm. — Nimalo ne žalim što sam ga ubio, jer drugo nije ni zaslužio. Ubio je jednog mladića i silovao njegovu sestru...

— To nije tačno! Osim toga, za njim nije bila raspisana poternica! — ražestio se Legert.

— Nije, jer su i on i njegovi prijatelji bili dovoljno uticajni i bogati da zataškaju stvar. Međutim, ja sam bio očevidac onoga što se dogodilo, zajedno sa ocem ubijenog mladića i silovane devojkice. Nas dvojica smo i svedočili na sudu, ali nije vredelo. Korbel je platio četvoricu da svedoče lažno, u njegovu korist.

— Ali ja sam video kada si pucao u njega! Bio sam u blizini i... — počeo je Legert, ali ga je Gledson preknio, upavši mu u reč:

— Bio si sakriven, jer te ja nisam video a ti mene jesi. Verovatno si video i oca nesrećnih mladih ljudi. Ja sam mu samo pomogao da ubica i nasilnik plati za svoje nedelo, kad već vlasti to nisu uradile. Priznajem da nije u redu što sam, zajedno sa starcem, zakon uzeo u svoje ruke, ali bilo je to pravedno i, kao što sam već rekao, učinio sam to sa zadovoljstvom. Voleo bih da vidim onoga ko bi me za to osudio.

— Ne želimo takvog čoveka u gradu! — viknuo je neko iz gomile.

— Ubica!

— Izbacimo ga iz grada!

Legert se zadovoljno smeškao kada je shvatio da je uspeo da podbuni ljude i okrene ih protiv Malkolma.

— Ubica ostaje ubica — dodao je glasno.

— Slušaj, ti... — procedio je Malkom kroz zube. Svi su primetili da je ljut; prvi je ustuknuo Legert, a posle njega još neki.

U istom trenutku shvatio je da niko od građana neće braniti Malkolma, pa mu se hrabrost vratila. Stavio je ruke na bokove i izazivački gledao u njega.

— Ti to meni pretiš, ha? — upitao je drsko. — Pa, izvoli, pokaži se na delu. Sigurno bi ljudi voleli da te vide kako...

Sada Legerta prekide sudija Tompson:

— Čekajte, Legerte! Mislim da bi ovome čoveku trebalo dati priliku da...

Odjednom, Peloun ošinu pogledom Tompsona i glasno reče:

— Rajnere, već si napravio jednu veliku grešku u odnosu na Malkolma. Ti si ga preporučio, ti si insistirao da ga primimo za mog pomoćnika. Bilo bi bolje da sada čutiš i da se ne mešaš u ovo!

Većina prisutnih bili su iznenađeni takvim Pelounovim ponašanjem prema starom Tompsonu.

Ali, sudija je nastavio:

— Bez obzira za šta ga optužuje Legert, Malkolm kod nas nije učinio ništa što bi dovelo u pitanje njegov boravak ovde. Kao šerifov pomoćnik obavljao je revnosno sve svoje zadatke i bio je koristan ovome gradu. Mi nemamo za šta ga da optužimo.

— Onda ga ti drži u svojoj kući! — obrecnuo se Peloun na Tompsona — jer iz šerifske zgrade mora da se iseli, i to odmah!

— Ako si mislio da Malkolm treba da dobije otkaz, sada kada gradu pretila opasnost od Rinklove bande, onda neka to bude redovnim putem. Moraš imati razlog, Peloune. I, mora se glasati. Ne možeš sam, ovako na ulici, da daš otkaz svom pomoćniku! — govorio je Tompson.

Malkolm pride starom sudiji.

— Ne brinite, gospodine Tompson. Otići ću sam, niko ne mora da mi daje otkaz, niti da me izbacuje iz grada. U svakom slučaju, hvala vam što i ovoga puta brinete o tome da sve bude po propisima i zakonu — rekao je.

Ketrin je, bleđa, ali podignute glave, gledala u Malkolma. Nije joj bilo svejedno zbog onoga što je čula, ali

ga nije ni osuđivala, jer mu je verovala. Po njenom mišljenju, Malkolm je dobro uradio što je presudio čoveku-ubici i nasilniku, koji je uz pomoć svojih bogatih i uticajnih prijatelja izmakao pravdi.

Malkolm se okrenuo i pošao niz ulicu. Nije se osvrtao i nije obraćao pažnju na žamor iza sebe.

Bio je razočaran. Prošlost ga je stigla, čak i ovde, u ovom zabačenom mestu. Nije mario za druge, ali bilo ga je žao sudije Tompsona, jer su njega okrivljavali što ga je primio. A taj čovek mu je najviše verovao. I on, i njegova ćerka.

*

Malkolm Gledson je slagao svoje košulje i rublje u jedne, a ostale stvari u druge bisage. Kada je završio, još jednom je pogledao po sobi, da vidi je li pokupio sve svoje stvari. Uto se čulo kucanje na vratima.

Prišao je i otvorio ih.

— Ketrin? — iznenadio se. Nije očekivao da će ta devojka doći na njegova vrata.

— Malkolme... — gledala ga je pravo u oči — ... nećeš valjda da odeš?

— Moram, Ketrin — odgovorio je. — Čula si šta je o meni rekao onaj čovek. U tom slučaju, jasno ti je zašto idem, kao i to da moram da odem.

— Mogu li da uđem? — upitala je devojka, i Malkolm stade u stranu, propusti je, pa i on uđe u sobu, zatvorivši za sobom vrata.

Stajali su jedno naspram drugo. Ta mlada, ljupka devojka, pomislio je Malkolm, od samog početka pokazuje naklonost prema njemu. Ali, on, ne želeći da zloupotrebi poverenje njenog oca, nikada, nijednim

gestom, nije pokazivao koliko se ona njemu dopada.

Neće to učiniti ni sada, kada odlazi.

Ali, Ketrin stavi ruku na njegovo rame i zagleda mu se u lice. Nije joj bilo neprijatno. Nije porumenela, niti se osećala manje ženstvenom zato što preuzima inicijativu u društvu jednog muškarca.

— Malkolme — rekla je odlučnim glasom — mene ne interesuje šta si ti nekada radio. Ubeđena sam da si uvek radio ono što si smatrao ispravnim i što je bilo pravedno. Ostani, makar još nekoliko dana, koliko će trajati procedura za tvoj otkaz. A možda i većina neće glasati protiv tebe. Dobar si Luru, to znam, čula sam bezbroj puta od tatinih prijatelja i poznanika. Ostani, molim te. Zbog mene.

Podigla je ruku sa njegovog ramena i pomilovala ga po licu.

— Hoćeš li? — dodala je.

— Videla si kako su građani reagovali. Mislim da je nemoguće da ostanem, Ketrin.

Devojka je duboko uzdahnula.

— Ipak, reci mi nešto... — rekla je. — Važno mi je da znam... Kako je to počelo? Mislim, kako si postao lovac na ucenjene?

Malkolm ju je dugo gledao pre nego što je odgovorio:

— Pre nekoliko godina, kada sam sa svojim bratom, koji je imao godina koliko ti sada, krenuo u potragu za zemljom, napali su nas banditi i pucali u obojicu. Mog brata su ubili, a mene ranili i ostavili, misleći da sam i ja mrtav. Od tog trenutka, postao sam nemilosrdan prema onima koji bez razloga posežu za tuđim životima. Nikada nisam podigao ruku na nekoga ko to nije zaslužio.

Otkopčao je košulju.

— Vidiš — nastavio je — ovo je od metka. Ali, kad god sam, posle toga, imao posla sa nekim ubicom, nikada na sebe nisam mislio. Mislio sam na one kojih više nema. Savest mi je potpuno čista.

— Shvatam te. Nisi ti od onih koji vole da ubijaju. A braniti svoj, ili tuđ život, nije nikakav greh. Malkolme, ja sam uz tebe...

Izdigla se na vrhove prstiju i poljubila ga u obraz.

Potom ga je zagrlila. Ali, Malkolm je i dalje stajao ne preduzimajući ništa. Onda je devojka svojim usnama dotakla njegove.

— Zar ti se nimalo ne sviđam? — upitala je bezazleno.

Malkolm je zagrlji.

U tom trenutku, začu se galama. Oboje priđeše prozoru.

Gomila ljudi približavala se šerifovoj kancelariji i kući u kojoj je poslednjih meseci živeo Malkolm Gledson.

— Gledsone! — viknuo je neko od njih. — Još nisi otišao?! Hoćeš li izaći, ili da te mi izvučemo?!

Malkolm ponovo zagrlji Ketrin.

— Moram da idem. Ne želim da tvoj otac ima neprijatnosti zbog mene. Ostani ovde još koji minut, dok ne napustim grad. Nemoj izlaziti dok ne odem.

— Idem sa tobom, Malkolme! — iznenada je rekla mlada devojka.

— Ne... ovoga puta. Nećemo to učiniti tvom ocu. Ja sada idem, ali ti obećavam da ću se oglasiti.

On pusti Ketrin, pokupi svoje stvari i izađe.

Iz štale u dvorištu uzeo je svoga konja, pojahao ga i isterao na ulicu. Zatim ga je podbo, i konj je pojurio prema južnom izlazu iz grada.

Ketrin je nastojala da zadrži suze, ali nije mogla. Plakala je izvesno vreme, a onda je obrisala suze i izašla na ulicu.

Iz daleka, videla je da još dosta ljudi stoji oko kočije, a među njima bio je i njen otac. Oni koji su došli pod prozor, da opomenu Malkolma, bili su se razišli, zadovoljni što je napustio grad.

Otišla je kući.

Stala je pored prozora i zamišljeno gledala napolje. Uskoro će mrak. Gde je sada Malkolm? Kuda je krenuo? Hoće li se zaista vratiti jednom, kako je obećao, ili joj poslati poruku?

Osećala je da bi mogla da ode sa njim kud god bi je on poveo. Šta bi njen otac kazao na to? Ne, ne bi se ljutio. On bi je razumeo. Uvek joj je govorio da postupi onako kako oseća da je najbolje.

A ona je osećala da bi za nju bilo najbolje da bude sa Malkolmom.

Odjednom, videla ga je, onako uspravnog i ponosnog, u sedlu.

Da li joj se to čini, upitala se; ubrzo joj je postalo jasno da je to zaista on.

Jahao je, na početku ulice, ali iz suprotnog pravca od onoga kojim je bio krenuo. Šta ga je nagnalo da se vrati?

Ona brzo istrča na ulicu.

Čim je kročila na trotoar, ugledala je grupu jahača koji su upravo izbijali na glavnu ulicu, iz jedne sporedne. Odmah je shvatila šta je to razlog Malkolmovog povratka.

Stajala je i gledala kako se jahači približavaju kočiji, gde je, još uvek, stajao njen otac, kao i povećta grupa ljudi.

Od njih je Malkolm bio udaljen stotinak jardi, ali im se približavao.

On sa jedne, a grupa jahača sa druge strane.

Ketrin žurnim koracima krenu prema kočiji.

Visoki čovek, neobrijana lica, odvojio se od šestorice ostalih jahača i izbio na čelo grupe.

Kada se dovoljno približio kočiji, sudija Tompson je, pobledevši, rekao:

— Da. To je on. To je Džeson Rinkl...

Nekoliko ljudi posegnuše za revolverima, ali on im reče:

— Budite mirni, molim vas. Neće ovde biti masakra. Gledajte da ničim ne izazovete bandite... Prepustite meni da ja razgovaram sa njima.

— Tompsone — rekao je Rinkl kada se približio sudiji — Rekao sam da ću jednom doći po tebe! I, vidiš, održao sam obećanje! Takođe vidiš da sam slobodan čovek, a ovo je — pokaza on iza sebe — moja družina...

— Prošlo je dosta vremena otkako se nismo videli, Rinkl — nastojao je Tompson da bude staložen. — Da, znam da si oslobođen... Međutim, to ne znači da ne možeš ponovo dospeti u zatvor.

Rinkl se glasno nasmeja.

— Hoćeš li mi reći razlog? — upita. — Nema razloga. Uostalom, ovi moji prijatelji su prvoklasni revolveraši, i upozoravam te da budeš miran, kako ne bi pokazali šta umeju.

— Pominješ razlog — odvažno nastavi Tompson. — Možda ga i ima. Ili, hoćeš da kažeš da nemaš pojma ko je danas popodne napao kočiju i ubio dvojicu ljudi?

— Zaista ne znam — odvrati Rinkl.

Peloun, koji do tog trenutka ništa nije rekao, obrati se Legertu:

— Da li prepoznajete nekoga od njih?

Debeli akcionar slegnu ramenima.

— Ja ne... Pitajte gospodicu — pokaza on na salunsku damu. — Ona ih je bolje videla.

— Nisam sigurna — reče žena. — Bili su podalje, u oblacima prašine, i ja nisam videla njihova lica.

— A vi? — upita Peloun pomoćnika kočijaša.

— Sve se odvijalo tako brzo da ni jedno lice nisam mogao jasno da vidim. Šeširi napadača bili su duboko natučeni na njihova čela, kragne su im bile podignute... Ne, ne bih znao ništa da kažem.

Rinkl je likovao.

— Eto, vidiš, šerife. Ljudi kažu da to nismo bili mi — rekao je sigurnim glasom.

Odjednom, kroz gomilu se probi Malkolm Gledson. Niko ga nije očekivao, jer su ga, pre kratkog vremena, svi videli kako napušta grad.

On stade tik ispred bandita, koji se odjednom promeni u licu. Bio je zbunjen. Ljudi iza njega izmeniše poglede.

— Da, da, Rinkl! Dobro me pogledaj! To sam ja, čovek koji je, u Šedou Veliju, u Nebraski, tvoju bandu oterao iz toga kraja! Ni tada nije bilo nikakvih dokaza protiv tebe. Samo, tada se nisi zvao Džeson Rinkl. Jesam li u pravu?!

— Gospodine — rekao je bandit snishodljivo — vi ste se zabunili. Pobrkali ste me s nekim. Nikada nisam bio u Šedou Veliju, niti u Nebraski.

— To je zaista daleko odavde i verovatno ne možeš da se načudiš što se našao neko ko te je prepoznao. Ali, nisi jedini koji ideš iz države u državu... I, još uvek nisam siguran

da nisi ti onaj koji je sa svojim banditima ubio moga brata i pokušao da ubije mene.

— Ali... To je Džeson Rinkl! — reče Peloun. — Malkolme, šta si mislio, ko je on?

— Nisam mislio, nego je to Roj Hidženk, čovek koji se rodio u Šedou Veliju, u Nebraski, i koji je tamo živio, gde sam bio šerif izvesno vreme. Nikakva greška nije posredi! — odgovorio je Malkolm.

Još pre koliko jednog sata, ovi ljudi su ga oterali iz grada, ali sada su ga svi pažljivo gledali i očekivali od njega da razreši neprijatnu situaciju.

Koliko god da je Rinkl, odnosno Hidžlenk, bio samouveren, njegova sigurnost bila je poljuljana kada se Malkolm pojavio.

— Molim vas, gospodine — rekao je bandit — nemojte da se mešate u ovo. Ja nemam ništa protiv vas... U stvari, nemam ništa ni protiv koga ovde, osim protiv Tompsona. Sa njim imam neraščišćene račune.

Stari sudija je uplašeno gledao u bandita i njegove ljude. Kada bi počeli da pucaju, bilo bi mnogo mrtvih. On se iznenada okrenu, uplašen da bi Ketrin mogla da bude tu negde, na ulici.

I, nije se prevario.

Upravo je nailazila.

U trenutku, palo mu je na pamet da kaže šerifu da pohapsi te ljude, ali je od toga odustao. Nikada nije hapsio ljude ako za to nije bilo dokaza ili svedoka. Ovoga puta nije bilo ni jednog, ni drugog.

— Stari — nastavio je bandit gledajući u sudiju — svojevremeno si me oterao iza rešetaka. Kasnije, kada je suđenje obnovljeno, dokazalo se da sam nevin. Od tada, imao sam dovoljno vremena da razmišljam o

tebi. I, zaključio sam da moraš biti kažnjen za ono što si mi uradio.

— Da li to da shvatim kao pretnju? — upitao je Thompson, i dodao: — U tom slučaju, može vam se svima dogoditi da budete uhapšeni.

Banditi se nasmejaše; jedan od njih, veoma krupan tip, reče glasno:

— To bih voleo da vidim! Uostalom, nisam čuo nikakvu pretnju.

— Umukni, File — obrecnu se Hidžlenk na kompanjona. — Ovde svi dobro znaju šta bi značilo da ikoga od nas uhapsu, odnosno da pokuša-ju da uhapsu. Ne treba ni pominjati da bi izbio pravi pakao. Ne pretim ja nikome. Nego, sudijo, imam jedan predlog za tebe. Unapred ti kažem da bi i za tebe i za tvoje sugrađane bilo bolje da ga prihvatiš — govorio je bandit ne obraćajući pažnju na Malkolma, koji nije skidao pogled sa njega. U isto vreme, motrio je i na njegove ljude. Od šestorice Hidžlenkovih pratilaca tri lica su mu bila poznata. Ostalu trojicu je sada prvi put video. Bili su to novi članovi Hidžlenkove bande.

— Da čujem taj predlog — oglasio se sudija. Pri tom je pokušavao pogledom da kaže svojoj ćerci da nestane sa ulice, kako banditima ne bi palo na pamet da nešto urade sa njom, ili da je povedu sa sobom.

— Hajde sa mnom van grada, da se ti i ja sami obračunamo. Nudim ti fer borbu. Sve ove ljude ne tiče se ono što je između nas. Ti i ja sami treba da se raspravimo.

— Tvoj predlog nije ništa drugo nego poziv na ubijanje... — odvratio je Thompson misleći pri tom na razliku u snazi između njih dvojice. Bio je siguran da Rinkl, odnosno Hidžlenk, hoće da ga ubije.

To mu je, uostalom, i obećao.

— Biću čak toliko fer prema tebi, starom hromom čoveku, kog vero-

vatno ni oči više ne služe kao nekada, da ću ti dozvoliti da se pojaviš sa revolverom u ruci. Reci, zar ponuda nije privlačna? — cerio se bandit.

Među ljudima nastade komešanje. Svi su znali da to sudiji nije nikakva ponuda i da bandit hoće da ga ubije. Ali, niko nije ništa rekao u prilog Thompsonu, osim trgovca Votersleja.

— Ali, gospodine Hinkl — rekao je pazeći da ničim ne izazove bandita — svojevremeno je gospodin Thompson samo obavljao svoju dužnost i, koliko je svima nama poznato, obavio ju je časno...

— Vi ste uz njega? — namrgodi se bandit. — Pa, lepo. Da vidimo ko je još na strani gospodina sudije... Da vidimo, koliko ste mu odani. Šta je? Niko se više ne javlja? Znači, shvatili ste da ne treba da se mešate. Sada će sudija poći sa nama. Usudi li se neko od vas da preduzme nešto, rasturićemo grad. Uostalom, ovde ima mnogo žena. Tompsone, koliko se sećam, ti si tada imao devojkicu koja bi sada trebalo da je već devojka... Siguran sam da će nam se dopasti, kao i mnoge koje sada stoje ovde. Svesni ste svi šta bi značilo kada bi neko od vas, ili više vas, preduzeli nešto.

Sve to vreme niko nije progovorio ni reč.

Malkolm je procenjivao situaciju. Znao je da niko od građana ne interveniše zato što bi mogli da ugroze desetak žena i devojaka koje su bile među njima. Isto je mislio i on. Posebno se štrečno kada je bandit spomenuo sudijinu ćerku.

— Dakle, Tompsone, kreni — rekao je Hidžlenk zapovedničkim glasom. Svi ostali su slobodni. Ali ako...

Thompson prekide bandita:

— Nema potrebe da plašiš te lju-

de, Džesone, ili kako se već zoveš. Poći ću.

— Tata! — uzviknu u tom trenutku Ketrin.

Svi pogledaše u nju.

Shvatila je da je trebalo da čuti, ali bilo je kasno da ispravi grešku.

Sudija pogleda u ćerku.

— U redu je, Ketrin. Idi kući. . .

Starac je bio očajan zbog pomisli da bi se njegovoj mezimici moglo dogoditi nešto. Pogledao je u Malkolma, kao da od njega očekuje pomoć i kao da ga moli da on zaštiti njegovu ćerku. Setio se kako je ona uvek sa oduševljenjem govorila o njemu i pomislio je, često, da su simpatije obostrane. Bez obzira na ono što je čuo o Malkolmu, on je i dalje imao poverenja u njega.

Malkolm mu je lako klimnuo glavom, u znak da ga je razumeo da treba da zaštiti Ketrin.

Malkolm pogleda u okupljene ljude. Po njihovim licima zaključio je da ih je spopalo osećanje krivice. Video je da ih je žao starog sudije, ali i to da se plaše za sopstvenu kožu.

Takođe je primetio da je svima laknulo kada je sudija rekao da ide sa banditima.

Odjednom, Malkolma obuze bes prema tim ljudima. Od trenutka kada je Tompson rekao da će da pođe sa Hidžlenkom, napetost među ljudima je popustila, a žene su počele da se razilaze. Na njih više niko nije obraćao pažnju.

Čak se i Ketrin okrenula i pošla prema kući, kada joj je otac to savetovao.

Bilo je dovoljno, naoružanih ljudi koji bi mogli da intervenišu. Žene sada više nisu bile u opasnosti. Salunska dama je jedina od njih ostala, kao da je bila spremna da se bori, ako zatreba.

Legert je uvukao glavu među ramena i žmirkao okolo, dok je pomoćnik kočijaša stalno vrebao prema banditima, kao da hoće da preduzme nešto.

Međutim, ono što je Malkolma posebno nerviralo, bila je pasivnost građana Lura. Zaboga, pa Tompson je stvorio ovaj grad! On je bio njihov sudija, njihov čuvar i dobrotvor!

I pored svega, ti ljudi bili su spremni da ga žrtvuju, a da bi spasili svoje glave i imovinu.

Svi su se iznenadili kada je Malkolm, uverivši se da je Ketrin na sigurnom, uzviknuo:

— Sudija ne ide nikud!

Hidžlenkova ruka kao slučajno dotače dršku revolvera, a bandit upita:

— Govoriš li ti u ime svih ovih, ovde?

— Pretpostavljam da govorim u ime većine — odgovorio je Malkolm. — Bar onih poštenih — dodao je, oštro posmatrajući prisutne građane. Posebno je pogledom ošinio šerifa Stejsija Pelouna. On je prvi koji bi trebalo da se suprotstavi nezvanim gostima i da zaštiti najuglednijeg građanina Lura.

— Zaveži, ubico! — viknu neko iz gomile.

Hidžlenk se zadovoljno nasmeja zbog te primedbe.

— Tako? . . . Jedan dobar revolveraš bi mi baš trebao — rekao je. — Šta misliš, Gledsone, o tome da mi se pridružiš?

— Ti su lud! — obrecnu se Malkolm na bandita. — Ja sam sebi biram društvo.

— Znači, mi nismo dovoljno dobri za tebe?

Malkolm mu nije odgovorio.

— Onda, stari, idemo! — viknu Hidžlenk.

Malkolm stade pred Hidžlenka.

— Sudija nikuda ne ide, rekao sam već — ponovio je.

Opet nastade komešanje i pometnja. Neki su odobravali Malkolmov gest, dok su drugi glasno govorili da on treba da gleda svoja posla.

Počeli su da viču:

— Sklanjaj se, Gledsone!

— Moramo da mislimo na grad! Šta je jedan čovek u odnosu na sve ostale?!

Malkolm nije obraćao pažnju na njih.

— Odlazi, Hidžlenk. Nećeš dobiti sudiju, niti bilo koga drugog! — rekao je odlučnim i pretećim glasom.

Voda bandita dade znak jednom od svojih ljudi, da pride. Ovaj sjaha i stade pred Malkolma, kog je sve više spopadao bes.

Ljudi su zanemeli kada je doskorašnji pomoćnik šerifa istrgao iz korica kolt bandita koji je stao pred njega, i uperio ga u Hidžlenka.

— Gubi se, zajedno sa svojom bagrom! — uzviknuo je.

Hidžlenk je, veoma iznenađen, zurio u njega.

— U redu, sada ćemo otići — odgovorio je. — Ali, vратићемо се. Pogledajte moje ljude! Neki su i pre jahali sa mnom, a neki su novi. Ali, bez razlike, svi su prvoklasni revolveraši i imaju veliko iskustvo, u svakom pogledu. Ovaj grad nema šanse protiv nas, pa sve i da se svi sakupite i suprotstavite nam se! Jedan moj čovek vredi kao dvadeset vaših! Doći ćemo, i to brzo. Neće vam vredeti ni da zatražite pojačanje armije ili ljudi iz drugih mesta, jer dok oni stignu, ovaj grad više neće postojati! Pokajaćete se što niste pustili sudiju. On je star čovek i ionako mu život ne vredi ni pet para. U redu, sada ćemo otići, ali ne daleko. Niko od

vas neće izaći iz grada, to vam ja garantujem!

Hidžlenk podbode konja i krenu, a za njim i njegovi ljudi.

— Gledsone, proklet bio, nisi imao prava da se mešaš u ovo! — viknuo je Norman Legert.

— Čudo da se nisi zavukao u kočiju — komentarisao je Malkolm, na šta se salunska dama glasno nasmejala.

— Ja sam došao zbog posla, i hoću da ga obavim! Ako ne večeras, onda najkasnije sutra ujutro! Je li tako gospodine... — odjednom, akcionar je primetio da Čertrand nije u blizini. Neprimetno se udaljio, verovatno u hotel.

Tek tada se stari sudija povratio iz obamrlosti.

— Malkolme... — promućao je obraćajući se čoveku koji mu je spasio život — ...zašto si to učinio?

— Govorio sam u ime poštenih građana Lura — odvratio je Gledson.

— Ali ti znaš šta ovakvi ljudi mogu da urade. Ja sam pristao da odem sa njima, da se žrtvujem, kako niko drugi nebi nastradao.

— Izgleda, gospodine Tompsone, da uprkos vašem velikom iskustvu, niste dobro procenili tog bandita i njegove ljude. Ne bi se oni zadovoljili samo vašim životom. Ne brinite, ima u Luru dobrih i sposobnih momaka, koji su vešti u baratanju oružjem.

Sudija pogleda u Pelouna, koji je stajao nedaleko od njega.

— Malkolme, malopre si rekao da govoriš u ime većine tih ljudi. Ipak nije tako. Video sam da je svima laknulo kada sam pristao da pođem sa banditima. Ako misliš da mi dužuješ nešto zato što sam pokušao da te branim kada su te ovi ljudi na-

pali, ili zato što sam te ja primio u ovaj grad, onda grešiš. Ništa mi ne duguješ.

Malkolm je ćutao. Posmatrao je masu koja je počela da se razilazi.

Odjednom, čuo je ubrzane korake iza sebe. Okrenuo se. Video je Ketrin, kako trči prema ocu.

Kada je stigla do njega, Thompson je zagrlila.

— Gde je šerif? — upitao je Malkolm devojku. — Jesi ga videla?

— Nisam. . . Malkolme, hvala ti za sve što si uradio za mog oca. . . za nas. . .

— U redu je, Ketrin. . . Gospodine Tompsone, zamolio bih vas da mi pozajmite svoj revolver. I nešto municije. Ako sam dobio otkaz kao pomoćnik Stejsija Pelouna, želim da se borim kao čovek koji mrzi svaku vrstu zločina. Dok sam ja ovde, banditi neće ostvariti svoju nameru! Kada se sve ovo završi, otići ću iz Lura. Hoćete li mi pozajmiti jedan revolver?

— Hoću, Malkolme. Ketrin, ti znaš gde je moj revolver. Daj ga Malkolmu. . . Mladiću, smatraj da i dalje zastupaš zakon u ovom gradu. Nisi učinio ništa zbog čega bi trebalo da ostaneš bez šerifске značke. A ako neko misli da jesi, neka dokaže. Ja ću da procenim to.

Svi troje pošli su prema sudijinoj kući.

Malkolm je znao da ih ljudi posmatraju iz svojih kuća. Znao je i šta misle. Bio je ljut na njih i pozeleo je da ga je Legert ranije otkrio, da je ranije otišao iz ovog grada kukavičast.

*

Norman Legert je stalno gledao u vrata saluna. Očekivao je Stejsija Pelouna, po kog je poslao jednog

momka. Nervozno je ispijao već treću čašu viskija, kada se Peloun pojavio u lokalima.

Odmah je prišao stolu za kojim je akcionar sedeo.

— Tražio si me? — upitao je.

— Odmah ću preći na stvar, Stejsi. . . Ti znaš da u ovom gradu imam dosta imovine. Ne bih želeo da išta od toga strada. Onaj razbojnik će zaista rasturiti grad ako mu ne predamo Rajnera. Uzeće ga i ovako i onako, a uzgred će da uništi grad. Mislim da ti to kao šerif Lura ne bi smeo da dozvoliš.

— Ne nameravam da mu dozvolim — odvratio je Peloun.

Akcionar je bio zaprepašćen.

— Nisi se valjda poveo za onim ubicom?! — graknuo je promuklim glasom. — Rinkl je profesionalac, i to veoma opasan! A izgleda da nijedan čovek iz njegove družine nije ni za milimetar manji od njega.

— Razmišljao sam. Mi bismo mogli da skupimo bar četiri puta toliko naoružanih momaka.

— Nisam siguran. U redu, ima ih ovde toliko, ali se pitam koliko njih će pristati da se suprotstavi opasnim banditima. . .

— Šta zapravo hoćeš, Normane? — upitao je šerif Peloun.

— Znaš da u ovom gradu predstavljam nešto, Stejsi. A i ubuduće sam mu potreban. Lur je na neki način i moj grad, i ja osećam odgovornost za ove ljude. Ne želim da ovdašnje žene i devojke budu silovane i da pošteni ljudi budu ubijeni. A sve ukazuje na to da će se to dogoditi. . .

— Mislim, ipak, da bismo nešto mogli da uradimo kada bismo se udružili — odvratio je šerif.

— A šta ako stvar ne uspe? — insistirao je Norman Legert.

— Ne znam. . .

— Ne bi trebalo da rizikujemo i da se igramo životima žena i ljudi.

— Šta predlažeš?

— Znaš i da ti ne kažem.

— To znači, očekuješ od mene da ubedim Rajnera da sam pođe sa banditima?

— Tačno. Jedan život za mnoge živote, za čast ženskog dela stanovništva. Videćeš, većina stanovnika reći će isto. Samo, da ne bi pristupili pogrešnoj strani, odnosno onom revolverašu, trebalo bi neko uticajan, kao što si ti, da pokrene stvar. Niko kao šerif ne može da povuče ljude na svoju stranu, budi uveren u to, Stejsi.

— Zar očekuješ od mene da ljude podgovaram protiv sudije?

— Ne moraš ti ništa da kažeš protiv njega. On sam zna šta treba da radi u ovoj situaciji. Valjda ima toliko savesti. Uostalom, hteo je da pođe sa banditima, ali ga je u tome sprečio Gledson.

— Veoma mi je teško da razmišljam na način koji ti predlažeš — uzdahnuo je Peloun.

— Pa... dobro. Treba, samo, da znaš da šerifsku zvezdu nosiš danas ali da to nije sigurno i za sutra. Pomisli samo na to koliko uticaja imaš kao šerif, i koji ugled uživaš. U godinama si kada je krajnje vreme da se ženiš. Šta misliš, da li bi neka pristojna devojka pre pristala da se uda za beznačajnog farmera, bivšeg šerifa, ili za pravog, koji ima moć i dobru platu? Osim toga, kada Tompson više ne bude sudija, mora se izabrati novi. Tu se i ja pitam, kao i u svim važnijim pitanjima vezanim za Lur. — Rekavši to, Legert je ućutao.

Peloun ga je netremice posmatrao. Bilo mu je jasno da je Legertovo izlaganje obična ucena.

— Idi kući i razmisli o tome — dodao je akcionar.

Peloun ustade i pođe.

Ali, kada je bio na vratima, nije izdržao a da ne kaže Legertu ono što je mislio.

Vratio se do njegovog stola.

— Lepo si to rekao za čast žena i živote građana, Normane. Ipak, nisi rekao ono glavno: da se bojiš štete koja će tebi biti napravljena, ako se grad demolira. Mnogo toga je tvoje, i ti bi izgubio dosta novca. Pri tom ti nije važno što imaš mnogo toga i u Milhutu, i još ponegde. I, mnogo novca u svojim bankama. Jednostavno, hoćeš da prodaš sudiju banditima. Misliš samo na svoju imovinu. Zvučalo je plemenito sve što si rekao, i, da te ne poznajem, poverovao bih ti.

Akcionar nije komentarisao te šerifove reči. Samo je rekao:

— Razmisli, Stejsi. Potreban je novi sudija Luru... A sudijska plata bar je tri puta veća od šerifске. O ugledu i lagodnom životu i da ne govorim.

*

Građani Lura počeli su spontano da se okupljaju na malom gradskom trgu, ispred crkve. Nailazili su pojedinačno, udvoje, u grupama.

Bili su tu i ugledni i bogati građani, ali i kauboји i nadničari.

Kad se spustio mrak, svi su zajedno otišli u školu.

Malkolm Gledis je dugo stajao ispred škole. Ipak, odlučio je da uđe. Znao je da sada mnogi smatraju da je on nepoželjan u Luru i da će im smetati ako se i dalje bude mešao u ono što ga se, po njihovom mišljenju, ne tiče.

Ali, on nije hteo da ostane po strani. Ni zbog Ketrin, ni zbog sudije, ni

zbog sebe. Najviše zbog sebe. Nije mu se svidalo ono što se događa. Koliko je mrzeo zločin i bandite, toliko se gnušao kukavičluka.

Jedan čovek, koji je za grad učinio najviše otkako on postoji, a samim tim i za stanovnike celoga kraja, treba da umre da bi grad ostao čitav.

Šta bi Lur time dobio?

Po Malkolmovom mišljenju — ništa.

Zakon, koji se tu poštovao otkako je, svojevremeno jak i energični **Tompson** uradio sve da bi bilo tako, sada je trebalo da bude bačen pod noge običnim banditima. Bilo je to ravno predaji **Lura Hidžlenku** i njegovim revolverašima.

— Dobro večer, gospodine **Gledsone** — rekao je neko iza **Malkolmovih** leđa.

Okrenuo se.

Ugledao je učitelja **Bernarda Mojnera**.

— Dobro večer — otpozdravio je, očekujući da će **Mojner** proći pored njega i ući u školu, ali ovaj je stajao pred njim i gledao ga, nameravajući da kaže nešto.

— Hteo sam samo da izrazim zadovoljstvo što ste ovde — kazao je učitelj. — Nadam se da ćete ući i učestvovati u razgovoru.

— Da... da... — odvratio je **Gledson** odsutno, i ušao za učiteljem.

Za stolom, sedeli su gradonačelnik, sudija, članovi gradskog saveća, šerif i pop, a bio je, među njima, i neizbežni **Legert**.

Učitelj im priđe i zatraži mir. Ljudi prestadoše da pričaju.

— Pre nego što... — počeo je, ali ga je nadmeni **Legert** prekinuo:

— Učo, niko te ništa nije pitao!

— Hoću samo da kažem da svi dobro razmislite pre nego što ćete odlučiti šta će se uraditi — rekao je

učitelj, i odmah se povukao, pridruživši se ostalim građanima, koji su stajali u velikoj učionici.

Onda je gradonačelnik **Kris Toburn** preuzeo reč. Odmah je prešao na stvar.

— Tu smo, poštovani građani, da odlučimo šta ćemo uraditi sa **Džesonom Rinklom**!

Malkolm mu je upao u reč:

— Moram da vas ispravim, gospodine **Toburne**! Vi treba da odlučite šta će biti sa sudijom **Tompsonom**! Da se dogovorite hoćete li ga prepuštiti na milost i nemilost bandita! U tome je stvar!

Legert je sevao očima prema **Gledsonu**. Da bi ga sprečio da govori dalje, rekao je, gledajući u **Tompsona**:

— Svi mi ovde cenimo i volimo našeg sudiju. Ali, on je jedan, i mi sada moramo da procenimo da li život jednog čoveka...

— Ne treba okolišati — javio se sudija.

— Hteo sam da kažem — nastavio je **Legert** — da je ono što svima nama preči zapravo privatna stvar sudije **Tompsona** i **Džesona Rinkla**!

— Kako privatna? — viknuo je **Malkolm**. — Sudija je sudio po propisima!

Opet je progovorio **Tompson**:

— Ako svi misle kao **Legert**, u redu, suočiću se sam sa banditima.

Hteo je da ustane, kada je **Malkolm** viknuo:

— Sedite, **Tompson**! Ostanite tamo gde ste! Ako vas građani sada puste, više nikada neće jedni drugima moći da pogledaju u lice! Sve njih ste zadužili, i oni ne bi smeli tek tako da vas isporuče ubicama i osvetnicima!

— Za jednog ubicu, **Gledsone**, koji je kratko vreme u ovom gradu, previše brbljaš! — obrecnuo se **Legert**

na Malkolma Gledsona. — Začu se žamor prisutnih. Neki su se slagali sa Legertom.

Gradonačelnik podiže ruku, i svi se umiriše.

— Ja takođe veoma cenim sudiju Tompsona — rekao je — ali sam isto tako dužan da vodim računa o dobrobiti grada i građana. Nema-mo mnogo izbora. Ili da Tompson izađe i suoči se sa banditima, ili da oni opustoše grad.

Za reč se javio službenik poštanske kompanije.

— Ipak imamo još jedan izbor. Kočija za jedan sat treba da krene odavde za Milhut. Već na prvoj stanici, primetiće da je nema. Možda će službenik kompanije poslati ljude da izvide stvar. Tako će banditi biti otkriveni i imaće posla sa službenicima kompanije. U tom slučaju ćemo imati šanse da dobijemo pojačanje.

— Ne, to nije izlaz — odgovorio je Toburn. — Sudija mora da izađe iz grada i da reši svoj sukob sa Rinklom.

Malkolm nije izdržao. Progurao se do stola, stao ispred njega, i viknuo:

— Ko vam garantuje da će se banditi povući ako sudija prihvati neravnopravnu borbu sa njima?! Oni se time neće zadovoljiti! To su zločinci i pljačkaši! Doći će da uzmu sve ono što misle da im je potrebno. Nikoga i ništa neće poštediti! Zar vam to nije jasno?

Prisutni su se zbunili. Mnogi su potvrdno klimali glavama, dajući Malkolmu za pravo.

Nastala je zbrka.

Odjednom, Tompson ustade. Nastade tišina. Svi su napeto iščekivali da čuju šta će on reći.

— Nikada nisam zazirao od bandita. Ali, star sam i nije mi svejedno,

priznajem da se plašim. Nema čoveka koji se ne boji smrti. Međutim, ne plašim se toliko da bih vašoj odluci stao na put. Molim vas da prekinete diskusiju i da predete na glasanje. Mislim da će to biti najpravednije.

— Tako je! — čuli su se glasovi građana.

Kada su se umirili, ponovo je progovorio Legert:

— Peloune — obratio se on šerifu — ljudi verovatno žele da čuju vaše mišljenje. I vi treba nešto da kažete.

Šerifu je bilo veoma nelagodno.

— Mnogo sam razmišljao o svemu tome — počeo je. — Zaključio sam da život jednog starog čoveka, koliko god ga mi poštovali i voleli, nije ništa u poređenju sa onim sa čime bismo se suočili kada on ne bi otišao da izravna račune sa Rinklom.

Iako su mnogi očekivali da će to čuti od njega, ipak su, kada se to dogodilo, bili zapanjeni. Verovali su da će kao predstavnik Zakona biti nepokolebljiv prema banditima.

— Stejsi, za ime sveta, šta to govoriš?! — po prvi put se čuo Ketrinin glas. Naprosto nije verovala svojim ušima. Bila je veoma razočarana Pelounom. — Ti si obična kukavica! Kao i oni koji sede oko tebe!

— Ketrin je u pravu! — viknuo je učitelj. — Svi ste kukavice. Da ste pravi ljudi, uzeli biste oružje i borili se za dostojanstvo ovoga grada! Ako već nećete, kako se niste setili sudijinog brata, njegovog ranča i njegovih hrabrih momaka! Oni sigurno ne bi oklevali da izađu pred bandite!

— Ranč Vilija Tompsona udaljen je odavde deset milja, i teško da bi neko toliko rizikovao da sada izjaše iz grada i uputi se tamo — komentarisao je Peloun.

— Možda ima dobrovoljaca? —

rekao je učitelj. — Ima li? — pogledao je u građane.

Negde u dnu velike učionice, podigla se jedna ruka.

Peloun se glasno nasmejavao.

— Džozef Brontin? — izgovorio je kroz smeh. — Gradski pijanac i skitnica! Džozefe, jesi li trezan?

Niko se nije nasmejavao na tu primedbu. Svi su znali Džozefa Brontina koji je zaista mnogo vremena provodio po salonima i često bio pijan.

— Trezan sam — odgovorio je. — Možda nisam najveštiji u baratanju oružjem, ni najhrabriji, ali mislim da to lično dugujem gospodinu Tompsonu. Pokušaću da se probijem do ranča njegovog brata.

— Džozefe — obratio mu se sudija — ne moraš to da činiš za mene...

— Brontine — prolomio se Malkolmov glas — umotaćemo kopita vašeg konja u krpe, a u gradu ćemo napraviti gužvu, da bismo privukli pažnju bandita.

— Prihvata se moja ponuda? — upita Brontin. — Drago mi je zbog toga. Ranije, kad god sam nekome nešto hteo da pomognem, ljudi su me odbijali. Voleo bih da učinim nešto korisno za ovaj grad.

— Čekajte! — uzviknuo je Legert. — Ko ovde vodi glavnu reč? Nije valjda to bivši šerifov pomoćnik, i bivši revolveraš, kog su građani već izbacili iz grada?!

— Tako je — rekao je gradonačelnik. — Bilo bi to uzaludno. Rinkl će ubiti Džozefa, i napašće grad, ako Rajner ne ode kod njega.

— Možda će ipak uspeti da se probije — rekao je učitelj, podržavajući Brontina.

— Tako je! Neka makar pokuša da se probije — dodao je jedan građanin. — Nemamo šta da izgubimo.

Ove izjave pokazale su šta ljudi zapravo osećaju. Svi su želeli da budu bezbedni, ali su ipak osećali krivicu što će sudiju gurnuti u smrt. Brontinova ponuda davala im je nadu da neće morati da se nose sa grižom savesti, i svi su se uhvatili za tu mogućnost.

— Brontine, spremite se za put, a ostali, dodite da napravimo gužvu! — pozvao je Malkolm ljude. Oni su trenutak oklevali, ali shvativši da je on u pravu, odlučili su da učine onako kako je on predložio.

Malkolm je pošao prema vratima. Sustigao ga je učitelj i zadovoljno rekao:

— Čestitam vam! Uspeli ste da pridobijete građane! Nikada ne bih pomislio da će svi oni da se suprotstave Pelounu, Legertu i Toburnu!

Uto je Malkolmu prišao Legert.

— Za tvoje dobro, revolverašu, nadam se da si svestan onoga što radiš!

— Naravno. Ja mislim na dobrobit ovoga grada, a odluku nisam doneo sam. Osim toga, nemam imovinu koju bih pošto-poto hteo da zaštitim.

*

Dok su Malkolm i građani koji su bili na njegovoj strani pripremali Brontina za put, prišao im je Tompson.

— Mladiću — obratio se on Malkolmu umornim glasom — i do sada sam verovao da si hrabar. Ali tek sada mi je jasno koliko si pravdoljubiv i nepokolebljiv kada si banditi u pitanju.

Zatim se sudija obratio Brontinu

— Džozefe, još imaš vremena da odustaneš...

— Ne, gospodine Tompsone. Ja zaista želim da vam pomognem. Ni

kada u životu nisam učinio ništa dobro. Sada mi se pruža prilika da to ispravim. Nije mi žao, niti se plašim. Za čoveka kakav ste vi, sve bih učinio.

— Pustićemo te da izjašeš do poslednjih kuća — rekao je Malkolm Džozefu Brontinu. — Drži se mraka. — Posle nekoliko minuta, napravimo gužvu i galamu, a ti se ne zastavljaš čak i ako te banditi primeće.

Mrak se spustio nad Lur. Na sreću, bilo je oblaka, i nije se videlo dalje od nekoliko jardi uokolo.

Brontin se vinuo u sedlo i ubrzo se izgubio u mraku.

Kada je stigao do poslednjih kuća, osvrnuo se. Video je svetlost fenjera na malom trgu, odakle su ga ispratili, a kada se okrenuo i drugi put, više ništa nije video. Vetar je zloslutno zavijao, i Brontin se osećao veoma usamljeno.

Bio je siguran da niko osim njega ne čuje topot kopita njegovog konja, koja su bila umotana u debele krpe. Ipak, preznojavao se u prohladnoj noći.

Nikada nije bio hrabar, pa ni sada. Plašio se. Napredovao je prema divljini, svestan da su opasni banditi tu negde. Upitao se šta mu je trebalo da se busa u grudi i ponudi svoje usluge. Ipak, sve je izgledalo drugačije tamo, u gradu, među ljudima.

Ali, natrag nije mogao.

Mnogo toga zavisilo je sada od njega, i to mu unekoliko smanji napetost i ispuni ga ponosom.

Pognut u sedlu, pokušavao je pogledom da prodre kroz mrak.

Odjednom, pucanj, koji se čuo iz grada, izazva u njemu neobično osećanje da još neko učestvuje u njegovom poduhvatu.

Morao je da se zaustavi na trenu-

tak. Desnom rukom, grčevito je stisnuo dršku revolvera, kojim, istini za volju, nikada nije baratao naročito uspešno.

Čula se i galama iz Lura.

Ali, neki glas iz blizine takođe se čuo.

— Šta je ovo, dođavola?!

— Gradska gospoda se svađa i puca — reče drugi glas.

Brontin podbode konja. Iz grada se začu još jedan hitac.

Čuo je smeh bandita, koji su bili sasvim blizu njega. On se ipak nadao da ga ne vide. Zadržavajući dah, grabio je napred.

Odjednom, njegov konj se spotače i zarza.

Čuo je i korake; osvrtao se na sve strane, ali nikoga nije video. Poče da ga hvata panika. Banditi su ga čuli, u to nije bilo sumnje. Opet je poterao konja, ovoga puta brže.

Tada je čuo:

— Držite ga!

Poče da prašti oko njega. Banditi su ipak mogli da vide obrise njegovog konja i gornji deo njegovog tela, koliko god da je bio povijen u sedlu.

Meci su fjukali oko njega.

A onda ga nešto strahovito udari u leđa. Odmah zatim, bio je pogođen i u grudi.

Brontin se srušio na zemlju. Poslednje što je čuo pre nego što je izdahnuo, bile su reči Roja Hidžlenka:

— Stavite ga na sedlo i pošaljite ga natrag, u grad. Možda će ovo da ih nauči pameti. Poslaću im i poruku...

*

Galama u Luru prestala je u trenutku kada su ugledali konja koji je preko sedla nosio mlitavo Brontinovo telo.

Malkolm je shvatio šta je posredi.

— Poslali su nam ga natrag, kao upozorenje — rekao je ljudima koji su bili okupljeni oko njega. — Jadan Brontin. Hteo je bar jednom u životu da učini herojsko delo... Skinite ga sa sedla...

Uzalud se Malkolm nadao da je nesrećnik još živ. Njegovo krvavo telo nije ostavljalo nikakve nade.

Dvojica, koji su skidali ubijenog Brontina sa konja, našli su poruku koja je bila zakačena za rog sedla. Dali su je Malkolmu.

Odjednom, tu se našao i Legert. Posmatrao je, zlurado, Malkolma, dok je ovaj čitao poruku.

— Mislim da i ove ljude zanima šta tu piše — rekao je ironično.

Malkolm nije hteo da čita naglas, nego je hartiju pružio Legertu.

Ovaj se približi fenjeru i počeo da čita naglas:

— »Ovaj čovek bio je budala i dozvolio da ga vidimo i ubijemo. Dobro ga pogledajte i znajte da će isto tako proći svako ko pokuša da nas spreči da uđemo u grad, ukoliko se ne pojavi onaj koga očekujemo«.

— Gledsone — obratio se Legert Malkolmu — da li još uvek nameravaš da zadržiš Tompsona i rizikuješ da se i drugima dogodi ovo?

— Brontin nije uspeo — odvratio je Malkolm. — Ništa se ne menja. Idemo dalje.

— Ipak se menja — dodao je Peloun, koji je takođe prišao građanima. — Ne zaboravi da je Džozef išao po pomoć. Ona neće doći i propada tvoj plan da se banditi napadnu i iz grada i iz zaleđine.

Ne obraćajući pažnju na šerifa, Malkolm se obrati učitelju, koji je stajao pored njega:

— Idite i obavestite sve one koji nisu ovde da se Brontin nije probio. Ostala nam je samo još jedna mogućnost. Da podignemo barikade.

— Čoveče, ostavi se gluposti! nervozno je rekao Legert.

Kao da nije čuo te reči, Gledson se obrati prisutnim građanima:

— Skupite što više možete buradi, stolova, vreća napunjenih bilo čime, i postavite barikade na prilazima gradu! Postavite se iza njih i čekajte, s oružjem u rukama!

— Pa ko si ti da izdaješ naredjenja u ovom gradu?! — besno je upitao Legert Malkolma.

— Slušaj, debeli! Ili umukni, ili mi se sklanjaj s puta! Sit sam tvojih pitanja i komentara! Ovde si beskoristan, i zato se sklanjaj, nemoj da smetaš ovim ljudima! Vidiš da imaju posla!

Bogataš ga je odmerio ubitačnim pogledom, a onda se okrenuo i izgubio se.

— Hajdemo, ljudi, na posao! — čuo se glas jednog od građana koji je u potpunosti dao Malkolmu za pravo.

*

Nije prošlo mnogo vremena, a barikade su bile postavljene. Na ulicama su ostali svi oni koji su se složili sa Malkolmom i bili spremni da brane svoj grad od bandita.

Noć je postajala sve hladnija, a vetar je sve više zavijao.

Vreme je prolazilo, približila se i ponoć. Svi koji su bili na barikadama budno su motrili na svaki šum, na svaki pokret s one strane.

Malkolm je išao od jednih do drugih; bio je zadovoljan onim što su građani napravili. Iz kuća su izneli čak i stare ormare i krevete, a odnekud su doneli i dosta širokih i velikih greda.

Svojim rukama bi popravio sve ono što je mislio da treba popraviti,

svaku barikadu je pregledao. Ljudi su držali puške i revolvare, a pored njih, u kutijama, bilo je dosta rezervne municije.

Nije se ljutio na one koji su gundali da je stvar ipak mogla da se reši i drugačije. Međutim, svima njima pred očima bila je slika ubijenog Brontina i niko od njih nije želeo da doživi istu sudbinu. Te bandite trebalo je zaustaviti i ne dozvoliti im da bilo koga ubiju.

Nisu ni slutili da se samo malo dalje od njih, u salunu, govori o jednom ubistvu.

Debeli Legert je govorio Sedriku Barnsu:

— Gledaj da to uradiš tako da niko ništa ne primeti. Ti znaš da ja ne cicijašim kada se nešto uradi onako kako ja tražim. Onda, zapamti: ništa ne znaš, ako te neko pita. I, nismo se sreli večeras. Oni koji nisu na barikadama, neće te odati, jer misle kao mi, ostali. Učinićeš dobro delo ovom gradu. Uz to, dobićeš i dosta novca...

— U redu je, Normane. Sve mi je jasno. Samo, ako kažeš da je taj Gledson revolveraš...

— Nisam mislio da to bude borba licem u lice. On ne treba da te vidi. Ti sam odaberi način na koji ćeš ga ukloniti — savetovao je Legert svog poverenika.

Sedrik Barns je klimao glavom. Pri tom je mislio: nije Legertu stalo do dobrobiti grada nego do njegove imovine. I, šta će biti ona šaka novca spram sume koju bi morao da utroši na renoviranje svega onoga što je u Luru njegovo vlasništvo.

Izašao je iz saluna i krenuo preko dvorišta. Treba da ukloni Gledsona. Legert se nada da će, ako njega više ne bude, uspeti da nagovori građane da se povuku sa barikada, a Tompsona da izađe pred Rinkla.

Kao i većina drugih građana Lura, ni Barns nije voleo Legerta, iako je uvek bio spreman da za njega učini što-šta. Nije ga voleo zbog njegove moći, zbog razmetanja, zbog bogatstva kojim je sve i svakoga mogao da kupi.

U mračnoj ulici, Barns je video kako se sa više prozora presijavaju cevi pušaka. I ljudi u kućama bili su spremni da pripucaju na bandite.

Niko ga nije primetio kada je pretrčao ulicu. Našao je dobar zaklon i odlučio da sačeka da Gledson prođe u blizini, znajući da on ne stoji na jednom mestu.

Tu i tamo neko bi prošao, ali je na blagoj svetlosti uličnih svetiljki video da to nije Gledson.

Vreme je prolazilo.

Na istoku, nebo je počelo da svetli. Ako se Gledson ne pojavi do svitanja, moraće da odustane od ubistva. Nije hteo da rizikuje da ga neko otkrije, a siguran je mogao da bude samo po mraku.

Možda bi i bilo bolje da se Gledson ne pojavi, razmišljao je Barns. Legert će se složiti s njim da nije mogao da puca u čoveka po videlu.

A onda, iznenada, pojavio se Malcolm Gledson. Bio je u ravnoj liniji ispred zaklona u kom se Barns nalazio.

Legertov čovek brzo nanišani i savi prst oko obarača.

Odjeknu hitac.

Čuo je kako je metak udario u drveni zid jedne kuće, i video Gledsona kako se baca u stranu i, istovremeno, vadi revolver iz korica.

Gledson opali u pravcu iz kog je neko pucao u njega.

Zatim potrča prema napadaču.

Video je njegovu siluetu kako zamiče, ali nije odustajao od namere da ga stigne.

Kada je Barns stigao do jedne og-

rade i pokušao da je preskoči, Gledson je skočio na njega. Počeli su da se rve. U jednom trenutku, metak izlete iz Barnsovog revolvera, ali pogodi njega, jer je Gledson uspeo da u poslednjem trenutku okrene cev prema protivniku.

Barns klonu i iz njegove ruke ispade revolver.

Gledson ga okrenu na leđa.

U tom trenutku, privučeni pucnjam i primetivši da je Malkolm u opasnosti, dojuriše neki građani.

Gledson se uspravi.

— Sta se ovde događa? — upita jedan čovek.

Vraćajući revolver u korice, Malkolm odgovori:

— Hteo je da me ubije. Vidao sam ga, ali ne znam kako se zove...

— Sedrik Barns. Uvek je bio u dobrim odnosima sa Legertom, mada se njih dvojica ni po čemu ne mogu uporediti. Jasno je da sam Barns ništa nije mogao da ima protiv vas, Gledsone. Ali, nikakvih dokaza nema o tome ko ga je poslao da vas ubije, a on je mrtav i ništa više ne može da nam kaže.

Pristizali su i drugi, ali je Gledson svima rekao da se vrate na svoja mesta.

On je i dalje šetao od barikade do barikade, kako bi sve konce mogao da drži u svojim rukama.

Počelo je da sviće.

*

Malkolme — rekla je Ketrin — donela sam ti kafe. Hladno je... Sada će i druge žene da donesu kafu. Celu noć ste svi bili napolju...

Ona mu pruži veliko lonče iz kog se kafa pušila.

— Moram nešto da ti kažem... — nastavila je devojka. — Ako u borbi sa banditima iko pogine, moj otac

sebi nikada neće oprostiti što te je poslušao. A verovatno ni tebi... Noćas je preživljavao pravi pakao.

— Nema on sebe šta da krivi. Svojevremeno je sudio u ime zakona, a ovaj grad je dužan da je na njegovoj strani, a protiv bandita.

Sa danom, počeli su da se pojavljuju i oni koji su noć proveli u krevetima. Među njima bio je i Legert.

Banditi su videli barikade, u to nije bilo sumnje.

— Rinkl je prilično blizu — rekao je jedan građanin. — Možda bismo sada mogli da ga pogodimo.

— Ne budi lud! — opomenuo ga je Legert. — Ako ubijete Rinkla, njegovi revolveraši će vas rastrgnuti!

— Ili će se povući, jer će ostati bez vođe i samo će moći da pretpostave šta će se dogoditi sa njima — umešao se Gledson.

— Dajte mi jednu henrijevku! — zatražio je Malkolm od ljudi. — Sa ove razdaljine pogodiću ga sigurno! Ne zaboravite da još nisam dobio razrešenje i da još uvek predstavljam zakon, i da ovo u ime zakona!

Jedan stariji čovek mu donese pušku.

U trenutku kada je Gledson ispružio ruku da je uzme, Legert je zgrabi i brzo opali u vazduh.

Gledson je ote iz njegovih ruku, ali je bilo kasno, jer je vođa bandita već bio van domašaja.

— Budalo matora! — ljutito uzviknu Gledson. — Namerno si upozorio bandita!

— Neću da banditi upadnu u grad i naprave pokolj! — bunio se Legert.

Malkolm je bio toliko ljut da je pesnicom udario bogataša u bradu. Ovaj se zatetura i pade. Malkolm ga podiže i gurnu ga na barikade.

Legert je stenjao.

— Gubi se odavde, i nemoj da se

pojavljuješ, jer ćeš dobiti svoje! Ovo je bila samo opomena! — i dalje se ljutio Gledson.

Legert se podigao, otresajući prašinu sa odeće. S mržnjom je gledao u Gledsona, a onda i u ostale, očekujući podršku. Međutim, građani su tih trenutaka bili zaokupljeni drugim mislima i za njih Legert nije bio onaj svemoćni parajlija koji u svakoj prilici priskače Luru u pomoć, vodeći, pre svega, računa o ličnim interesima.

Nije mu preostalo ništa drugo nego da se udalji. Za ove ljude, koji su bili spremni da se bore za svoj grad, svemoćni čovek trenutno je bio Malkolm Gledson, i oni su slušali samo njega.

Gledson je tokom noći odabrao petoricu ljudi koji su na neki način bili zapovednici pet grupa građana, raspoređenih na barikadama.

Njima je davao uputstva, koja su oni prenosili dalje, svojim grupama.

A glavno uputstvo glasilo je: sa barikada se neće pucati dok Gledson ne izda komandu. On je rukovodio akcijom i on će proceniti kada će ona ući u odlučujuću fazu.

*

Izmaglica se spustila nad dolinu i sivilo je obavijalo Lur i njegovu okolinu, u tim satima na prelazu noći u dan, kada se i inače slabije vidi nego po potpunom mraku, kada bar ima nekih kontrasta.

Duvao je hladan vetar, i Gledson je išao od grupe do grupe, hrabreći ljude da izdrže. Činilo mu se da neki, od dugog i napetog čekanja, posustaju i da bi najradije otišli svojim kućama.

Na glavnoj barikadi, zapravo sasvim izdvojen od građana koji su zauzeli svoje položaje, stajao je sudija

Rajner Tompson. Nije govorio ništa, ali je bio tu, spreman da pomogne koliko može, da bi njegov grad zadržao dostojanstvo.

U jednom trenutku, kada je Gledson prolazio pored gradske štale, u nameri da ode do druge barikade i proveriti stanje na njoj, čuo je glas iza sebe:

— Stani! Podigni ruke, Malkolme!

Ovaj zastade kao ukopan, i podiže ruke.

Osetio je revolversku cev na leđima, a onda ponovo glas koji je preteći izgovorio:

— Tako! Ne pokušavaj da mi se suprotstaviš!

Ne okrećući se, Malkolm reče:

— Sve vreme se pitam gde si, Stejsi... Pitao sam se gde si se sakrio. Ti bi, kao šerif, trebalo da si na najisturenijem delu barikada!

— Ne želim da razgovaram s tobom, Malkolme — odvratio je Peloun. — Hapsim te, zbog organizovanja pobune u gradu!

Gledson je morao da se nasmeje.

— Čoveče, ja sam kao predstavnik zakona samo organizovao odbranu grada... Zar si poslušao Legerta, koji ti je, pretpostavljam, naredio da me uhapsiš? Primetio sam da poprilično igraš po taktu kojim on svira. Možda te i posebno plaća? O njemu se svašta priča... a sigurno je da ima kompanjone među uglednim građanima Lura. Kaži, Stejsi, koja ti je cena?

— Rekao sam ti da neću da razgovaram s tobom. Ubio si Sedrika Barnsa i fizički napao Normana Legerta. To je dovoljno da te uhapsim, ako misliš da organizovanje pobune nije neki razlog, Malkolme.

— Drugim rečima, ti me sklanjaš da bi se stvar rešila na način koji je Legert zamislio, a koji i ti odobravaš?

— Polazi! — naredi Peloun.

On jače pritisnu cev revolvera na Malkolmova leđa, i gurnu ga.

Gledson pođe, nadajući se da će tu scenu videti neko i priteći mu u pomoć.

Ali, prevario se.

Peloun je bio dovoljno lukav da ga ne sprovodi ulicom. Gurnuo ga je u dvorište štale za iznajmljivanje, i, preko njega, obojica su dospeli u dvorište zatvora.

Ubrzo, Malkolm je bio u ćeliji. Kada je Peloun zaključavao vrata na njoj, njegov, još uvek zvanični, pomoćnik mu je rekao:

— Nikada ne bih pomislio da ćeš se prodati Legertu. Doduše, ne poznajemo se dugo, ali sam o tebi ipak imao bolje mišljenje.

— Legert me nije kupio! — Uvređeno je odvratio Stejsi Peloun. — Ne poričem da smo razgovarali; on, uostalom, predstavlja nešto u ovom gradu. Obojica smo se složili s tim da je za grad bolje da ne podbunjuješ ljude i da budeš izolovan jedno vreme, a da se sudija sam obračuna sa Rinklom.

— Da si iole razmislio, ti bi znao šta je bolje za ovaj grad! Ako se ova ga puta pokori, ne samo ovi banditi, dolaziće ološ iz celih Sjedinjenih Država! Treba da ti je jasno da je Legertu najmanje stalo do grada. On ovih dana namerava da proda sve što je njegovo u Luru, i nije ga briga šta će se posle dogoditi. On hoće da izvuče svoj novac i...

— Dosta si govorio, Malkolme, smiri se. Ovde ne odlučuješ ti.

— Samo još nešto da ti kažem, Stejsi! — rekao je Gledson, a na te njegove reči Peloun, koji je već krenuo niz hodnik, stade. — Vi ćete sada izručiti sudiju, on će biti ubijen, a posle toga će banditi hteti da se ma-

lo zabavljaju u gradu. Na šta će ti izaći, ne treba da ti pričam.

Peloun je otišao.

Očajan, Malkolm Gledson stisnu rešetke i opsova. Pomislio je na to kako će Peloun sada da preuzme komandu nad građanima, među kojima je bilo i kolebanja. Niko od njih nije pravi revolveraš, niti su ti ljudi navikli da se bore protiv veoma iskusnih i lukavih bandita.

Obični ljudi, koji svoje vreme provode u poslu, jedva će dočekati da im neko kaže da se povuku. Oni će slušati onoga ko im nametne svoju volju, kao što su slušali njega, prethodne večeri i protekle noći.

Peloun je zalupio vrata za sobom. Odjekivali su njegovi koraci ispod trema sa dvorišne strane. On nije primetio senku čoveka koji je u ruci držao revolver, i koji se šunjao pored zida, očekujući ga.

*

Nailazili su kao utvare u sivoj izmaglici zore. Svi su, sada, izgledali još viši i još krupniji nego što su zaista bili.

Ljudi na barikadama bili su spremni da ih dočekaju, samo su čekali Gledsonovu komandu. Nisu znali da je Peloun njega zatvorio u ćeliju.

Čekali su, ali i strepeli. Tu i tamo neko je gundao, pitao se šta im je sve ovo trebalo, dok su se drugi hrabрили međusobno.

Banditi su se približavali.

Sudija je stajao sasvim napred, osećajući se, ipak, usamljen.

A onda vođa bandita podiže ruku, i njegova družina se zaustavi.

— Čujete li me, građani Lura? — zagrmelo je bandit na čelu grupe svojih revolveraša.

— Čujemo te! — uzviknuo je trgo-

vac Gilgud, koji je stajao sasvim napred, iza prvih barikada.

— Ko si ti?! — pitao je Hidžlenk.
— Mislio sam da će Gledson da pregovara sa nama!

Ljudi su počeli da se osvrću. Zaista, gde je Malkolm Gledson?

Našao se tu Legert, koji je potpaljivao nezadovoljstvo građana.

— Evo vam vašeg Gledsona! Zamelio je sve ovo, a sada ga nema! Neće svoju kožu da izlaže opasnosti! Vas je isturio, da vi ginete zbog njegove glupe ideje!

— Nije važno ko si ti! — doviknuo je Hidžlenk govorniku. — Obraćam se celom gradu! Ili mi pošaljite sudiju, da on i ja svedemo račune, ili dolazimo po njega! Čekam vaš odgovor!

— Odgovor znaš! — preuzeo je trgovac Gilgud glavnu reč. — Sve ti je jasno po ovome što vidiš! Samo dođi! Dočekaćemo te kako dolikuje!

— Ne! Čekajte! — viknuo je Legert. — Gilgud ne govori u ime svih nas!

— Legerte — obratio se Gilgud — zar ti Malkolm nije rekao da se ne pojavljuješ ovde?!

— Neka mi on to ponovi! Voleo bih da ga čujem i da ga vidim. Gde je?! — galamio je Legert. — Svi vi ste ljudi što živote izlažete opasnosti!

Neko iz gomile reče glasno:

— Legert je u pravu. Kako ćemo mi izaći na kraj sa profesionalnim revolverašima i ubicama?

— Da je Gledson ovde, sve bi bilo drugačije — čuo se drugi glas. — On bi znao šta treba da uradimo.

— Dajem vam minut za razmišljanje — opet se oglasio vođa bandita — a onda dolazimo!

Ljudi iza barikada bili su u nedoumici. Hidžlenkovi ljudi već su bili podigli svoje puške.

Odjednom, Legert otkoči svoj revolver i uperi ga u sudiju Tompsona. Ovaj ga je gledao razrogačenih očiju. I oni koji su bili u njihovoj blizini primetili su šta se događa.

Legert je, međutim, bio siguran da će se građani povući sa barikada, jer je osetio njihovo kolebanje. Biće dovoljno da se povuku dvojica, pa će i ostali poći za njima, mislio je.

— Rajnere — rekao je — nisam oduševljen zbog ovoga što sada radim, ali su svi aduti na strani nas koji hoćemo da sačuvamo ovaj grad i živote nedužnih građana. Ti moraš sa svoje strane da učiniš nešto za Lur. Kreći!

Sudija pogleda prisutne.

Mnogi su okrenuli glave, da ne moraju da se susretnu sa pogledom starog sudije. Neki su potvrdno klimali glavom, slažući se sa Legertom.

Bilo je dosta onih koji nisu znali ni šta da misle, ni šta da kažu. Čekali su komandu, makar ona potekla i od čoveka kakav je bio Legert.

— Dolazimo! — odjeknu Hidžlenkov glas.

Sudija polako pođe preko barikade.

Zavladala je grobna tišina. Tompson se nije okretao, iako je čuo kako je Ketrin zajecala. Išao je, hramljući, u susret smrti.

Bio je to žalostan prizor. Stari sudija, koji je svoj život posvetio dobrobiti naseljenika, sada je nemoćno išao na banditske cevi.

— Ovo sam godinama čekao! — opet se oglasio vođa bandita. — Hajde, Tompsone, samo nastavi!

— Ljudi, kako vas nije stid?! — uzviknuo je Gilgud. — Zar možete gledati da jedan oronuli i hromi starac bude jednostavno bačen u čeljusti ovih đavola?!

Odjednom, začu se uzvik:

— Tompsone, stanite!

Svi su pogledali prema mestu na kom je odjednom stajao čovek koji je izdao naređenje.

— Gledsone... — s nevericom je izgovorio Legert.

Malkolm Gledson je držao revolver u ruci, a pored njega je, takođe naoružan, stajao učitelj Mojner.

— Kako si uspeo da... — počeo je Legert.

— Peloun je u ćeliji umesto mene — odmah mu je odgovorio Malkolm. — Skoro ti je uspelo, Legerte, da stvar obrneš u svoju korist. Da, bio sam uhapšen, i smešten u ćeliju, ali ovde ima poštenih ljudi koji su gledali da isprave nepravdu. — Tompsone, vratite se! — dodao je vičući.

Ljut kao ris, Legert uperi revolver u Gledsona. Nije se šalio. Hteo je da ga ubije.

Ali, Gledson je i ovoga puta bio brži od zločinačkog metka.

Pogodio je Legerta, dok je Legertov metak, ispaljen u istom trenu kad i njegov, promašio cilj.

Svi su videli da je to bila samoodbrana i nikome nije padalo na pamet da od Gledsona zatraži odgovornost.

Odjednom, svi su ponovo bili na barikadama, odjednom je nestalo kolebanja. Pogled na starog čoveka koji ide u smrt, iznenadna pojava Gledsona i Legertova smrt ulila je građanima hrabrost koja im je nedostajala.

Sudija počeo da uzmiče, licem još uvek okrenut prema banditima. Gledson viknu da niko ne puca dok on to ne naredi.

Kada je gotovo dodirnuo barikadu, osetio je na svojim leđima dve snažne ruke, koje su ga povukle na sigurno.

Gledson je, zatim, munjevitom brzinom nanišanio i ispalio hitac prema banditima, namerno nišaneći u Hidžlenkovog konja.

Životinja, pogodena, sruči se na zemlju, i povuče za sobom bandita.

Ovaj se brzo nađe na nogama. Bez konja, nije hteo da juriša na naoružane građane. Počeo je da trči u suprotnom pravcu, u kom su već bili krenuli njegovi ljudi, kada je konj bio pogoden.

Gledson je ispaljivao hitac za hicem u njihovom pravcu. Kada je ispraznio oba revolvera, vratio ih u korice, od nekoga prihvatio pušku, i nastavio da puca.

Uskoro se nije videla nijedna silueta s one strane barikada. Pucnjava je prestala.

— Otišli su! — uzviknuo je jedan građanin. — Dobro ste ih potprašili, Gledsone!

— Nemojte se unapred radovati. Oni su se samo povukli, da se dogovore. Vратиće se, brzo, i više neće biti spremni da pregovaraju — odgovorio je Malkolm.

Gledsonu su prišli Tompson i Ket-rin. Oboje su imali oružje u rukama.

— Čekajte — rekao im je Malkolm — nemojte mi se zahvaljivati. Nije ovo još završeno. Možda glavno tek predstoji...

Prošlo je desetak minuta u potpunoj tišini, a onda su Hidžlenk i njegovi banditi ponovo naišli. Odlučno su se približavali barikadama.

Gledson je kuririma rekao da svakoj grupi prenesu poruku da svi budu veoma mirni i da ne preduzimaju ništa dok on ne izda komandu.

— Koliko još da čekamo? — upitao je jedan građanin. — Nećemo valjda dozvoliti da nam sasvim priđu?

Uto se začu Gledsonov glas:

— Sada!

Svi su zapucali prema banditima. Njihovi konji su njištali i vrteli se u krug. Usred tog pakla i prave kiše od olova, Hidžlenk naredi povlačenje.

Gradani prestadoše da pucaju kada im je Gledson doviknuo da obustave vatru.

Bio je to znak banditima da mogu da se vrata. Bili su veoma uporni u nastojanju da stignu do barikada. Pucajući, opet su počeli da im se približavaju.

Iza barikada, građani su bili bezbedni, ali ako banditi odluče da pređu barikade, sigurno će oni biti pobednici, jer su bili pravi stručnjaci za borbe izbliza.

Tako su bar mislili branioci grada.

Međutim, Gledson je imao drugu ideju.

— Pustićemo ih da se sasvim približe, pa i da prođu kroz barikade — rekao je on sudiji Tompsonu, a njegove reči su odmah bile prenesene dalje.

— Biće to naš kraj — promucio je Tompson, čiji su živci već bili pri kraju.

— Neće, ne brinite. Pogledajte okolo. Pustimo ih da pređu na našu stranu, biće opkoljeni sa svih strana. Nema kuće na čijem prozoru ne stoji neko sa oružjem. Čak su se i žene pripremile za borbu.

— U pravu si, Malkolme — priznao je sudija. — Oni će se naći u unakrsnoj vatri.

Gledson izdade naredbu da se svi branioci povuku u kuće i da sa vrata i prozora otvore paljbu na bandite, kada ovi budu savladali barikade.

Ljudi su bez reči počeli da se raspoređuju. Nije prošlo ni pet minuta,

a na barikadama nije više bilo nikog.

Voda bandita bio je oprezan. U trenutku kada su građani počeli da se povlače, učinilo mu se sumnjivim što niko ne puca sa barikada.

Zaustavio je svoje ljude i osluškivao.

Za svaki slučaj, odlučio je da proveri situaciju. Dao je znak svojim ljudima, i oni su otvorili vatru na barikade. Pošto nije bilo odgovora, on naredi juriš.

Dospevši, preko barikada, u unutrašnjost grada, banditi su poverovali da su ih se građani toliko uplašili da su odlučili da se predaju.

Sve je bilo tiho, nigde nikoga nisu videli.

Hidžlenk se obratio svojim ljudima:

— Sudiju hoću živog, zapamtite! Sopstvenim metkom hoću da ga pošaljem na onaj svet, kao što je on mene hteo na vešala!

Malkolm Gledson, Tompson, Ket-rin i jedan građanin, bili su ušli u školu. Svi su se sakrili iza prozora, i čekali. Kada on bude počeo da puca, biće to znak i ostalima da pripucaju na bandite.

Procenivši da je trenutak povoljan za akciju, Malkolm isturi cev puške kroz prozor, i zapuca.

Sa svih strana počeo da leti olovo prema Roju Hidžlenku i njegovim revolverašima.

Prekasno su shvatili da su upali u zamku. Očajnički su uzvraćali vatru, bez šanse da ikoga pogode.

Jedan od njih dobio je metak u stomak. Kada je pao, drugi bandit ga je dokrajčio. Bio je to dogovor među banditima, kako niko od njih živ ne bi pao u ruke pravdi.

Razbojnici su se povlačili prema barikadama, u nameri da se dokopaju doline.

Uto je pao još jedan od njih, dok su dvojica uspjeli da preskoče barikadu.

U izmaglici i oblacima prašine, koja se bila podigla od metaka koji su parali zemlju, nije niko mogao da vidi ko je od bandita eventualno ostao.

A ostao je niko drugi do Roj Hidžlenk.

Iskoristio je opšti metež i, provlačeći se između buradi i nabacanog nameštaja, uspeo je da uđe u jedno dvorište. Tamo, na njegovu sreću, nikoga nije bilo.

Već je hteo da se provuče i da izađe iz grada, kada je, još jednom izvirivši iza ugla kuće, na jednom prozoru preko puta ugledao sudijino lice.

Bilo mu je rizično da puca, pa je odlučio da malo sačeka. Bio je siguran da će mu se pružiti prilika da ga ipak ubije, zbog čega je i došao u Lur.

Takođe je bio uveren da je za njega sve izgubljeno, ukoliko ne smisli nešto spasonosno. Setio se bezbroj opasnih situacija u kojim se našao, kao i činjenice da je iz njih uvek uspevao da se izvuče.

Da nije bio toliko opsednut željom da se osveti starom Tompsonu, i ovoga puta bi se izvukao.

Jer, pucnjava je bila prestala, a građani su, zadovoljni što su iz ove bitke izašli kao pobednici, počeli da se skupljaju na ulici i da slave pobjedu.

Njihova pažnja je popustila, i to mu je odgovaralo.

Zaključio je da su građani uvereni da je i on pobegao, jer su bili opušteni i obuzeti zadovoljstvom što niko od njih nije nastradao.

Koristeći tu činjenicu, podmukli zločinac uspeo je da se približi zgra-

di u kojoj je bio sudija. Još ga nije popuštala želja da ga ubije.

Sakriven iza jednog potpornog stuba i zaklonjen velikim drvetom, ugledao je Tompsona, koji je govorio Gledsonu:

— Ovo je tvoja zasluga! Ti si naterao ovaj grad da se bori za sebe, da uradi ono što je jedino ispravno! Nikada neću zaboraviti ovaj dan!

Hidžlenk je nanišanio. Dugo je čekao tu priliku, i sada nipošto nije hteo da je propusti. Više nije mislio na to što će posle toga biti sa njim. Osveta mu je bila važnija!

Odjeknu hitac.

Sudija se uhvati za grudi. Ketrin vrisnu, a Gledson munjevitom brzinom zapuca prema banditu, u isto vreme vičući da neko odmah ode po doktora. Hidžlenk je bio pogođen u glavu, koju nije uspeo da povuče tako brzo koliko je brzo doleteo metak.

Njegova krupna prilika ispruži se ispred stuba iza kog se bio sakrio.

*

Bilo je prošlo mesec dana otkako je, zahvaljujući Malkolmu Gledisu, Lur postao grad čiji su stanovnici stekli samopoštovanje i hrabrost, jer su se uverili da se isplatilo organizovati se i braniti dostojanstvo.

Takođe se saznalo ko je od građana bio prava kukavica, ko samo neodlučan a ko požrtvovan.

Peloun je bio smenjen, a šerifska značka bila ponuđena Malkolmu Gledisu. On se dvoumio, ali ga je Ketrin ubedila da je prihvati, jer je Lur miran grad a građani spremni da se dignu na noge, ako zatreba.

Malkolmovim lutanjima došao je kraj. Venčanje je bilo zakazano, a mladu je pred oltar doveo njen otac, koji je u međuvremenu ozdravio i povukao se sa dužnosti sudije...

Abraham Kent

NA RATNOJ STAZI

Te lepe letnje večeri u Tragačevoj kolibi bilo je pravo praznično raspoloženje. Ispred drvenjare upaljene su tri velike vatre. Celo Severno selo Sijuksa znalo je da će toga dana biti ceremonija venčanja Rumene Rose, Tragačeve kćeri, sa Ludim Risom, Indijancem za kojeg se u pleмену govorilo svašta, ali kojeg su sve Indijanke potajno pogledavale zbog njegove privlačne pojave i hrabrosti.

Koliba starog Tragača nalazila se na obronku, uz samu brzu i bistru reku kojoj su belci dali ime Pauer, a Sijuksi je zvali Očeva voda, jer je njeno korito vodilo ka Svetim brdima Sijuksa. Naselje Sijuksa se nalazilo sa druge strane brda i bilo je jedno od najvećih Indijanskih naselja u severoistočnom delu Vajominga.

Sa obronka, od Tragačeve kolibe otvarao se vidik na livade, a velika stabla, što su rasla pored Očeve vode, širila su po blagoj dolini svoju divnu hladovinu.

Nigde u tom području nije bilo lepšeg krajolika. Desno i levo rasle su guste šume; stoletne gore su se dizale po blagim padinama i bojile vidik zelenilom. Prema jugu prostirala se basnoslovno plodna ravnica, šireći se u beskraj s plodnom crnicom i predivnim ćilimom od cveća u proleće.

Moćno pleme Sijuksa bilo je ponosno na svoja lovišta; na zelene gajeve čija lepota bi sinula punim sjajem u vreme julskih i avgustovskih dana. Reka Pauer, ili Očeva voda, spuštala se sa Svetih gora donoseći žuborom hladnu i tihu senku mirnih i moćnih šuma. Svuda se čulo romorenje Očeve vode, na svakom koraku izbijao bi neki manji rukavac. Ako se krene uzanim i nevidljivim stazicama, osećala se svežina — kao da neka podzemna, plahovita jezerca probijaju netaknute naslage mahovine.

A Sijuksi su pravi sinovi svojih lovišta oko Očeve vode; svakim otkucajem srca žive sa lepotom oko sebe.

U blagoj nizini džinovska hrastova stabla bacala su velike senke. Na ivici travnatih livada treperili su visoki jablanovi u dugim redovima. Dva drvoreda penjala su se preko proplanka, prema Svetoj planini Sijuksa.

Između dva šumovita brežuljka, na padini, nalazila se usamljena koliba starog Sijuksa Tragača, čuvara Svetog puta Sijuksa. Iza nje nalazilo se veliko pleme Sijuksa sa Crvenim Oblakom na čelu.

Tragačeva koliba bila je izgrađena od očišćenih i tesanih stabala, sa ilovačom nabijenom između greda, pomešanom sa bi-

voljom dlakom i dlakom ostale uhvaćene divljači.

Izgrađena je još u vreme Tragačevog oca, uz samu reku. Svojim levim zidom naslanjala se na drveno kolje pobodeno uz samu obalu reke, dok je zadnji zid bio naslonjen na duguljastu i visoku stenu.

Indijanci su tu napravili ustavu, tako da je reka padala u blagom i malom vodopadu, šumeći neprestano. Niže od malog vodopada, jezero je bilo bistro kao ogledalo i videla su se u njemu jata riba.

Između čvrstog kolja nalazio se kanu. Laki i brzi Tragačev čamac.

Prozori na kolibi su bili mali i preko njih je bila navučena prerađena koža divljeg zeca.

Uglovi kolibe, zarasli u travu, opravljene grede zidova, mahovina na severnom delu zida, preko litice; sve je to odavalo da je koliba davno napravljena i da ju je već tradicionalno čuvao i u njoj stanovao prvi stražar plemena.

Punih trideset godina Tragač je bio stražar plemena, čuvar Svetog puta Sijuksa. I njegov otac je to isto bio. Tragač je bio iskusan ratnik i hrabar borac. Bila je čast čuvati Sveti put, naročito u poslednje vreme, jer su bledoliki otkrili nalazišta žutog kamenja u Svetim brdima Sijuksa.

A bledoliki su voleli žuto kamenje, ili, kako su oni govorili »zlato«, više od svega na svetu.

Kada je Tragač uzeo Plavu Travu za skvo, nije ni slutio da će ona na porođaju umreti. Tragač je dobio kćer Rumenu Rosu.

Tragača su htele mnoge skvo iz plemena — za svaku od njih bila bi čast da bude žena prvog stražara plemena.

Niko, nikada nije umeo da objasni zašto Tragač nije uzeo drugu skvo iz plemena.

Slava Tragačeva je još više porasla kada je jedne godine sam izašao nakraj sa grupom odmetnutih lutalica, Komanča, zakletih neprijatelja ponosnih Sijuksa.

Ali Tragač je ostao dosledan svom neizgovorenem planu.

Živeo je sa svojom Rumenom Rosom, povremeno prelazeći na drugu stranu brda, u naselje Sijuksa.

Crveni Oblak, moćni poglavica velikog plemena nije krio svoje simpatije prema starom i iskusnom borcu Tragaču.

Rumena Rosa je punila osamnaest godina. Bila je i likom i stasom na Plavu Travu, svoju majku. U šesnaestoj godini se veoma prolepšala. Imala je crnu kosu, crne oči, a bila je rumena. Imala je uvek nasmejano lice, dve rupice u obrazima, vedro čelo kao što je i sunce koje je sijalo nad njenom glavom.

Još dok je bila vrlo mlada, ćutke i bez reči je radila sve kućne poslove, znajući i poštujući očevu ćutljivost i njegovu nekadašnju ratničku slavu.

Naravno, za svakog iz Severnog sela Sijuksa bila bi čast da uzme u svoj vigvam Tragačevu kćerku. Skoro svaki dan dolazio bi neki Sijuks, uspravan i ćutljiv, ponosno pokazujući rukom na konje ili krzna koja je poveo, ili doneo sa sobom.

Tragač je mogao sam da odluči kome će dati Rumenu Rosu.

ratnici su nudili pravo bogatstvo za mladu lepoticu. Tragač je opet učinio ono što nisu pamtili ni najstariji Sijuksi, a među njima ni najstariji Indijanac, čudak Belo Nebo. Devedesetogodišnjak, Belo Nebo, lutao je sam po gorama i samo bi u najhladnije dane zime, kada stegne vejava i sneg, dolazio među soplemenike.

Tragač je prećutno dozvolio svojoj jedinici Rumenoj Rosi da ona sama izabere ratnika.

A ona je, najzad, izabrala onoga kojeg Tragač ni u snu ne bi ni uzeo u obzir za naslednika stražara plemena.

S južne strane Očeve vode živeo je usamljenik Ludi Ris. Nije bio čistokrvni Sijuks. Otac mu je bio bele boje kože. Stari Džo Parker, prvi lovac na dabrove i prvi beli čovek kojeg je pleme ikada videlo, nastanio se u dolini reke.

Živeo je u miru sa plemenom, oženivši se Indijankom. Poginuo je jedne zime, negde u brdima. Nikada se nije saznalo gde je ostavio svoje kosti. Njegova žena vratila se sa nejakim sinom nazad među svoje. Ali Ludi Ris kao da je shvatao da je njegova sudbina negde između plemena Sijuksa i onih koji su sve češće zalazili u te krajeve.

Živeo je sam, ne želeći da se pridruži ni Indijancima niti belcima.

Sam je lovio, sam je negde, samo je on znao gde, provodio zimske dane, pa se opet pojavljivao, u proleće, u dolini Očeve vode.

Po nekom prećutnom dogovoru, svi su se međusobno izbega-

vali: Sijuksi i Ludi Ris, i Ludi Ris i Tragač.

Stari Sijuksi su pričali da je lovac na dabrove Džo Parker umeo da govori sa medvedima i da je toj veštini naučio i svog sina Ludog Risa.

Naravno, već i to bi bilo dovoljno da se svi klone usamljenika.

Ludi Ris bio je visok i vrlo snažan. Imao je svetlu kosu na oca, a tamne oči i oštar nos na majku.

Jednog jutra, Rumena Rosa je prišla ocu i pomenula mu Ludog Risa.

Tragaču se nije pomerio nijedan mišić na licu, kao u kamenu isklesanom. Samo, veselost i mir nisu se više videli u očima. Čitavih mesec dana Tragač nije ništa rekao Rumenoj Rosi.

I Rumena Rosa je i dalje ćutke i uobičajeno radila svakodnevne poslove.

Tragača je mučilo da dozna kako je taj čudak, usamljenik, kao što je bio i sam, dospeo do očiju njegovoj kćeri. Nikada Ludi Ris nije ušao u prvu stražaru plemena, u drvenjaru na obronku, pored reke Pauer.

Tragač je počeo bolje da osmatra južnu stranu Očeve vode. I primetio je ono na što ranije nije obraćao pažnju.

Video je Ludog Risa, kako se svakodnevno ležeći u travi sa druge strane reke, pravi da spava. Rumena Rosa ga je mogla videti iz svoje sobe u drvenjari.

Tragaču je postalo jasno da se ovo dvoje gledaju već duže vremena i što je bilo potpuno neuobičajeno za mlade ratnike Sijuksa kojima ponos i običaj nije dozvoljavao da toliko vremena po-

svećuju ženi. Svaki Sijuks, ako je držao do sebe, morao je da se pokaže u lovu i borbi, a nikako u udvaranju Indijankama.

Prolazili su dani, a Rumena Rosa je bila sve ozbiljnija, ćutljivija i nestalo je osmeha sa njenog lepog lica.

Tragač je jedne večeri odlučio.

Kada su se na vratima kolibe pojavili Tragač i Ludi Ris, Rumena Rosa je upravo iznosila čini-
nije na sto.

Nije izgledala iznenađena, ili je zbunjenost, kao prava kćerka iskusnog ratnika, uspela da prikrije. Prišla je ograđenom ognjištu i donela još jednu činiju. Ponovo su joj se pojavile rupice na rumenim obrazima, a osmeh je opet zagospodario njenim licem.

Ratnici u Severnom selu su prosto besneli, čuvši za Tragačevu odluku. Indijanke su u strahu i tiho pričale o »gluposti izlape-log starca«. Poglavica Crveni Oblak je istog dana poslao plemenskog vrača po starog Tragača.

Kada je Tragač ušao u veliki, centralni šator, niti jednim pogledom niko nije pozdravio iskusnog Sijuksa.

Tragač sede u krug ćutke.

Kada Crveni Oblak uze perjanicu i stavi je na glavu, Tragač pruži ruku u znak pozdrava.

Crveni Oblak uze lulu, povuče dim i predade je sedokosom Sijuksu sa strane. Lula je tako krenula od usta do usta. Tragač je ćutao, čekajući da lula stigne do njega.

Kada je snažno povukao dim i predao lulu dalje, Crveni Oblak je rekao:

— Tragač zna šta je učinio?

Iskusni Sijuks klimnu glavom:

— Tragač je već dugo zima i leta čuvar Svetog puta. Tragač zna šta radi, kao što i veliki poglavica Crveni Oblak zna uvek šta je najbolje za pleme.

Stasiti poglavica klimnu glavom, govoreći:

— Vremena se menjaju. Bledolikh je sve više. U ova teška vremena, kada svaki čas gomile bledolikh mogu da krenu u brda po žuto kamenje, Tragač je odlučio da prvim čovekom na tom putu učini onog koji ima u sebi krvi bledolikh.

Tragač je očekivao takvo razmišljanje. Glasno je i brzo odgovorio:

— Tragač je govorio sa Ludim Risom. Iskustvo Tragača neće zavarati. Tragač daje reč da je Ludi Ris hrabar ratnik i Sijuks od reči i dela.

Svi su ćutali, samo se plavičasti dim bešumno provlačio između članova Saveta plemena.

Posle dužeg vremena, Crveni Oblak je klimnuo glavom:

— Tragač garantuje svojim životom. Crveni Oblak veruje Tragaču. Neka bude kako je Tragač odlučio. Haug. Crveni Oblak je govorio.

Nehotice, Tragač je uzdahnio. Neće biti onako kako je on odlučio, već kako je Rumena Rosa odlučila. Ali, da je to rekao, ko zna šta bi se desilo s njim.

Ovako, Crveni Oblak je doneo odluku i Tragač je mogao da bude miran.

Reč poglavice se ne sme prekršiti. On je dao pristanak i Tragač je mirno mogao da se vrati u kolibu.

Rumena Rosa i Ludi Ris nisu mnogo govorili, ali su se blaženo gledali. Tragač im nije ništa govorio.

Najzad, jednoga dana, starac je odlučio da im kaže da je došlo vreme za svečanu ceremoniju.

Ispred drvenjare upalile su se tri vatre, a Tragač pozva svoje najbolje prijatelje, stare ratnike iz plemena, da prisustvuju svečanoj ceremoniji u čast Rumene Rose i Ludog Risa.

Kada su Sijuksi došli i posedali oko vatri, Tragač je rekao:

— Ja, Tragač, stražar plemena Sijuksa, sin Dobre vode, stražara plemena koji je bio sin Ogla-muheha, stražara i čuvara Svetog puta našeg plemena, dajem Ludom Risu svoju jedinu kćer Rumenu Rosu.

Na te reči, Rumena Rosa je uzela plitku činiju i otišla do obale reke. Napunivši je, vratila se pridržavajući posudu svojim dugačkim i tankim prstima.

Kada je prinela posudu s vodom Ludom Risu, ovaj je sagnuo glavu. Rumena Rosa ga je polila vodom po glavi, a Ludi Ris joj je prišao i stavio obe ruke na ramena.

Stajali su tako, dok je zvonila slavljenička pesma Sijuksa, puna grlenih i ujednačenih tonova.

I sve bi bilo uobičajeno i pleme bi živelo svojim životom i Ludi Ris i Rumena Rosa bi živeli srećno. Nisu ni slutili skore događaje koji će doneti zlo, smrt i nesreće.

Sunce je promolilo prve zrake na horizontu. Nebo je bilo čisto i moglo se slutiti da će biti vrućina u podne. Nad šumom je lebde-la plavkasta svetlost, a u doli-

ni iznad livade, dizala se beli-časta svetlost, sumaglica.

Čisto i gizdavo budilo se novo jutro nad lovištima hrabrih Sijuksa.

Indijanci su ćutke dojahali do stražare. Sjahali su, a niski Sijuks nabijenih mišića podigao je ruku za pozdrav kada je Tragač prekoračio prag.

— Crveni Oblak je poručio da moramo pripaziti. Izvidnice su javile da ovamo kreće grupa bledolikih. Ja, Brzi Medved, doveo sam ratnike, za pomoć.

Tragač samo klimnuo glavom.

*

Jahali su u jednoj koloni. Napred Bad Mortis, širokih ramena, pretećeg izgleda. Do njega Ben Mirks, bivši vojnik, dezertar, koji je voleo da ga zovu Kapetan. U sredini, Vej iz Nebraske, lako povijen unazad sa dugačkim nogama zavučenim u spuštene uzengije. Na začelju je jahao Rej Kirk, masivan kao Klaud Pik, najviši vrh planinskog masiva Bighorna.

U sličnim trenucima je uvek u njima, rasla napetost. Mortisova ruka je mahinalno kliznula ka koltu. Dodirnuo je vrhovima prstiju hladni metal, okidač i obarač sa uglačanim orozom. Stisnuo je zube, a onda se njegovo lice razvuklo u iscereni, vučji osmeh.

Krenuli su prema zlatu. Verovali su u sebe, u koltove, bili su spremni da uvek u nešto pucaju. Bad Mortis, hladnokrvni ubica kojeg su tražili u dve savezne države, smislio je jednostavan i jasan plan kako da se dođu do zlata. Trgovina oružjem je već

postala dosadna, a glasine o zlatu na indijanskoj teritoriji bile su sve češće potvrđivane. Nije imalo šta da se čeka.

Visoki Vej, najbrži revolveraš Nebraske, protegnu se u sedlu i zadovoljno poleda u Reja Kirka.

Ovaj se grohotom nasmeja, a njegovo ogromno telo zatrese se pod naletom smeha.

Pod Kirkom je kasao ogroman mrkov, reklo bi se, jedini konj koji je mogao da ponese Kirkovih sto pedeset kilograma.

*

Brzi Medved je razmestio ratnike iza zidova drvenjare, iza prvih stabala i u malim uvalama na padini.

Čvrsti i niski vođa grupe Brzi Medved je sa trojicom ostao pred kolibom.

Tragač je stajao pored prozora i razmišljao o Rumenoj Rosi i Ludom Risu. Zatim je pogledao ka zidu i okačenoj staroj springfildki. Slutio je da će ta stara puška za bizone, opet da bljuje smrt.

Ludi Ris, stegnutih usana, namršetena čela, propinjao se na prste, pogledavajući prema Svetoj gori, kao da je hteo da vidi kada će se pojaviti grupa bledolikih za koje je izvidnica javila da se kreću lovištem Sijuksa.

Vrlo bleđa i ćutljiva Rumena Rosa ulazila je i izlazila iz kolibe, nudeći ratnike komadima osušenog mesa.

Brzi Medved je ljubopitljivo osmatrao drvenjaru. Zavirio je u obe sobe, gledajući prema jezeru, prilazeći Tragačevom kanuu, koliko god je mogao, osmatrajući ga.

— Tragačev dom je veliki i čvrst vigvam — rekao je Brzi Medved. — Crveni Oblak je rekao da moramo izdržati do noći, ako bledoliki napadnu.

Tragač je klimnuo glavom. Bore na njegovom licu su postale tvrde i dublje. Instinkt mu je govorio da neće biti dobro. Slutio je zlo, ali je ćutao i nije ništa govorio ni Brzom Medvedu, a ni Ludom Risu koji je neprestano stajao pored prozora.

Brzi Medved je kriomice pogledavao u Rumenu Rosu. Izgledao je kao da je zaboravio na zadatak koji je dobio od poglavice. Pratio je pogledom Rumenu Rosu, krišom prelazeći pogledom preko čvrstog tela i ženstvenih oblina lepe Indijanke.

Onda se naglo okrenuo ka Ludom Risu, upitavši grlenim glasom:

— Ti nemaš oružje?

Ludi Ris nije ni pokrenuo glavu. Gledao je i dalje prema nepreglednoj šumi:

— Brzi Medved sudi ratnika po oružju?

Brzom Medvedu se nije dopao ovakav odgovor.

Ludi Ris ga pogleda i dodade:

— Nemam koplje, ali mogu da pogodim prepelicu na sto koraka. Nemam puške, ali mogu da pogodim jastrebovo jaje na tri stotine koraka daleko.

Brzi Medved je otvorio usta od iznenađenja, a onda je skoro prezrivo rekao:

— Ludi Ris priča kao stara skvo.

Tragač je prišao bliže, sluteći sukob, ali Ludi Ris je pogledao oca Rumene Rose, klimnuvši mu glavom, kao da hoće da mu da do znanja da ga je shvatio i

da neće reagovati na reči snažnog Sijuksa. Ponovo se okrenuo prema prozoru.

Rumena Rosa je hitro prišla Ludom Risu.

Ne obazirući se na Tragača, niti na Brzog Medveda, mladi melez joj steže obe ruke, koje mu je lepotica pružila kao da od njega traži zaštitu.

Brzi Medved nije znao šta da radi. Smrknuto je gledao kroz otvorena vrata u ostale Sijukse koju su posedali tik do drvenjare.

Sunce je odmicalo od horizonta i vrućina je bila sve jača i veća. Širila se neka teška, očekujuća tišina. Ispred kolibe, u senci zida, ratnici su ćutke gledali prema dolini i šumi.

Iz šume i s livade, sanjivih od vrućine, zbijalo je otegnuto brujanje, neprepoznatljiv glasovi ptica, insekata i zveri između stoletnih stabala.

Začuo se zov kamenjarke i čuo se karakteristični šum lepeta krila, a onda se i to više nije čulo.

Odjednom, u usnuloj prirodi odjeknu pucanj.

Brzi Medved munjevito se trgnu, a Sijuksi skočiše. U trenu su se našli na mestima, gde im je Brzi Medved rekao da budu.

Retko gde je, kao kod Sijuksa, bio poštovan vođa grupe. Kod drugih plemena samo bi poglavica mogao da učini ono što je u tom trenutku činio Brzi Medved. Jednim pogledom je obuhvatio čistinu pred sobom. Uverivši se da su ratnici na svojim mestima hitro se, u jednom koraku, našao u drvenjari.

Kada odjeknu i drugi pucanj, Brzi Medved primeti lak pra-

men dima koji se dizao u vazduh, nalik na paučinu.

Krijući se između stabala, Mortisova družina nemilice zapuca ka skrivenim Sijuksima.

Tragač je neprimetno vrteo glavom. Znao je da ovo nije način na koji ratuju Sijuksi. Indijanci hoće direktnu borbu, jašući na otvorenom, boreći se prsa u prsa.

Posle kratke pušćane salve, pucanje je bilo neujednačeno. Dolazilo je iza svakog žbuna. Činilo se da nigde nema nikoga i da pucnji dolaze sami od sebe.

Brzi Medved je ćutao i čekao.

Ludi Ris i Rumena Rosa pogledavali su kroz prozor, odmaknuvši neoprezno tanku, zečju kožu, skoro sa polovine malog okna.

Gledali su prema ratniku koji je bio najistureniji prema drveću. Videli su njegovo veliko orlovo pero u kosi. Sijuks je ležao potrbuške, vrebao i snažno odapinjao strele prema drveću nasuprot sebe.

Svaki put, odapevši strelu, Sijuks je kretao u stranu, klizio prema jarku. Pokreti su mu bili brzi i spretni.

U trenutku, kao da je video nekog ispred sebe. Čak se i u kolibi začu grub i preglasan smeh. Rumena Rosa vide ogromnog belca koji se pojavi između dva stabla. Sijuks poskoči i brzinom munje zategnu luk.

Kuršum iz oružja koje je gorostas držao u levoj ruci bio je brži od munjevitog Sijuksa.

Ratnik kriknu, a gorostas nestade iza drveća. Sijuks je dobio metak posred grudi. Ležao je, izvaljen neprirodno na leđima, raširenih ruku i nogu.

Nagonski, Rumena Rosa stegnu ruku Ludog Risa. Tragač progovori iza njihovih leđa:

— Bledoliki prosto polude kada vide žuto grumenje. Ulažu i vlastite živote samo da bi došli do zlata.

Brzi Medved progovori karakterističnim glasom:

— Crveni Oblak je rekao da Brzi Medved izdrži do prvog huka sove. A onda ratnici ne ratuju. Crveni Oblak će doći sa ostalim ratnicima. Čeka izvidnicu, želi da zna da li ima još bledolikih. Možda je ovo samo njihova prethodnica.

Brzi Medved nije ni slutio da je potpuno u pravu. Banda Bada Mortisa nije bila istinska prethodnica, ali u neku ruku i jeste: i pre njih, a naročito posle, krenuće stazama koje samo Sijuksi poznaju, kolone belaca željnih brzog i velikog bogaćenja. Nekoliko godina kasnije, buknuće rat, krvav, iscrpljujući...

Tragač je samo jedno znao. Belci su bili sa druge strane reke i nisu se morali plašiti brzog napada. Glasno je primetio:

— Bledoliki ne mogu preko reke. Bledoliki mogu samo niz put i preko doline.

U trenutku, kao po komandi, prestalo je puškaranje. Oštri pogled Ludog Risa uočio je ljude koji su promicali između stabala na ivici šume.

Bledoliki su postajali sve smelij. Shvatili su da Sijuksi nemaju puške i da protiv Bad Mortisove družine nemaju skoro nikakve šanse.

Brzi Medved je hitro otvorio vrata i povikao nešto kratko i grleno, a onda se opet, hitro, povukao u drvenjaru.

Ludi Ris je shvatio da je Brzi Medved rekao ratnicima da štede snagu i da sačekaju da se bledoliki približe.

Mortisove ubice su povremeno pucale prema drvenjari i skrivenim Sijuksima, brzo menjajući položaj i pomičući se sve bliže.

Tragač je poznavao ratnike koji su bili razmešteni napolju. Video je Malog Jelena izvaljenog na bok, dok mu se velika prostrelna rana širila ispod ključne kosti. Hitronoga Prepelica je bio naslonjen na usamljeni brest, kao da gleda u nebo. Bio je mrtav već više od jednog sata.

Kuršumi su udarali u zidove kolibe i opasno zujali. Jedno zrno probi kožu na prozoru i zabi se u suprotni zid, prethodno se odbivši od ograđenog ognjišta.

Ludi Ris odmaknu Rumenu Rosu i odlučno joj pokaza ugao i grubo napravljeni tronožac. Ona odmahnu glavom.

Kada sledeći kuršum opet zazuja opasno kroz prostoriju, svi se sagnuše.

Tragač oštro zavrte glavom, rekavši:

— Svi Sijuksi će otići u Večna Lovišta. Ovo nije njihov način borbe.

U tom trenutku, Rumena Rosa kriknu. Jedan metak joj okrznu visoko čelo. Nekoliko kapi krvi pocuri preko tanke leve obrve.

Ludi Ris se smrknu i uhvati obema rukama za glavu. Onda naglo pride zidu i skide staru springfildku.

Dugo se kolebao da li da puca. Njegovi su bili tu, ali njegovi su bili i sa druge strane. Sada, gledajući u Rumenu Rosu i tanku prugu krvi na njenom čelu,

shvatio je da pred sobom napo-
lju ima neprijatelja. Da pred so-
bom ima ubice. Nije hteo da pita
Tragača zašto se on ne bori. Za-
čudo, ni Brzi Medved nije ništa
govorio Tragaču, niti ga pitao,
zašto ne uzme oružje u ruke.

Ludi Ris pride prozoru i opali
prvi metak.

Punio je, pucao, ne pazeći šta
se oko njega dešava. Tragač mu
je dodavao municiju, ono što je
ostalo od starog trapera, oca Lu-
dog Risa.

Mladić je pažljivo nišanio.

Prvi je pao dezertar, bivši voj-
nik, čovek koji nije hteo da jaše
»osamdeset milja dnevno o na-
ramku sena i tanjiru pasulja«,
kako su vojnici govorili među-
sobno o usiljenim i čestim mar-
ševima.

Bivši vojnik »Kapetan« želeo je
bogatstvo, želeo je zlato.

Kugla iz stare puške prosto
mu je raznela levo rame, a iz ar-
terije je liptala krv. Bio je mrtav
pre nego što je izustio reč.

U kolibi su ostali Tragač, Ru-
mena Rosa, Ludi Ris, Brzi Med-
ved, Mali Bizon, Kamenkamen i
Orlovo Oko.

Banda Bada Mortisa prišla je
obali i svima u kolibi bilo je jas-
no da će preći preko gaza reke
vrlo brzo.

Brzi Medved je shvatio da ne-
maju nikakve šanse. Nije hteo
da prizna, da ne mogu sa jed-
nom puškom ništa da urade
hladnokrvnim i do zuba naoru-
žanim revolverašima pred so-
bom.

Ludi Ris je video vrlo dobro
belog čoveka pored istog onoga
usamljenog bresta kod kojeg je
poginuo Hitronoga Prepelica.
Bledoliki je mahnio rukom i

kriknuo u nastupu oduševljenja,
kao da je ugledao nekoga koga
je već duže očekivao.

U kolibi, iznenada, hitro utrča
visoki ratnik Dve Stene i viknu:

— Bledoliki! Drugi bledoliki!
Dolaze iz doline, napašće nas s
leđa!

Ludom Risu je sve bilo jasno.
Onaj čovek pored bresta video
je svoje i bilo mu je drago što ih
je ugledao.

Bad Mortis je opet oduševlje-
no viknuo u znak pozdrava. Iz
doline, vodeći konje, žurili su
pognuti po leđima konja članovi
bande Čaka Ajena, starog po-
znanika Bada Mortisa. Upoznali
su se dok su jedan do drugog ra-
dili u kamenolomu, okovani lan-
cima. Dva robijaša zakleli su se
da će uvek pomagati jedan dru-
gome. Kao što pacovi ne kidišu
jedan na drugog kada su u ne-
volji, tako i hladnokrvne ubice
kao što su Bad Mortis i Čak Ajen
nisu bili jedan protiv drugog i-
ako se uvek između njih osećao
izazov prestiža i želja za vod-
stvom.

Još u Šeridanu dogovorili su
se da krenu iz dva pravca pre-
ma Zlatnim planinama, kako su
oni nazvali Sveta brda Sijuksa.

Pucnji su parali vazduh i tupo
udarali o drugu stranu kolibe.

Kamenkamen ustade i pride
Brzom Medvedu govoreći:

— Brzi Medved mora da odlu-
či. Kamenkamen nije kukavica,
ali neće biti ubijen, niti uhvaćen
kao plašljivi zec u jazbini.

Brzi Medved klimnu glavom i
samo reče:

— Vreme je. Sunce je već pre-
šlo veliki deo puta na nebu i reč
našeg Crvenog Oblaka je održa-
na. Krećemo.

Niski i čvrsti Sijuks Brzi Medved još jednom pogleda ka Rumenoj Rosi, kao da hoće da joj kaže da bi je i spasio samo da je drugačije postupala s njime. Zatim, bez reči i bez pozdrava, krenu ka vratima, blago ih otvori i uz divlji krik iskoči. Sijuksi brzo krenuše za njim.

Čuli su se pucnji. Rumena Rosa je nemoćno gledala u Tragača. Ovaj je sa uzdahom seo i naslonio se na ravninu hrastovog stola, gledajući pred sebe. Naposlju, padali su hrabri Sijuksi, jedan za drugim. Ludi Ris je proturio pušku kroz okno, pažljivo nanišanio i povukao obarač.

Najbrži revolveraš Nebraske zastade kao gromom pogoden. Njegovo dugačko telo se presavi i tupo tresnu o toplu zemlju.

Tragač ustade i izvukavši široki indijanski nož iz ukrašene kanije zapeva grlenu i monotonu pesmu smrti. Rumena Rosa ga je gledala prestravljenim očima, nemoćno kršeći ruke.

Na vratima, jedva prolazeći između greda, pojavi se ogromni Rej Kirk.

Tragač krenu na njega brzonom munje. Bilo je prosto neverovatno kako se Kirkovih sto pedeset kilograma pokrenu u stranu. Sečivo Tragačevog noža raspapara vazduh, a ogromna pesnica bukvalno odbaci starog Sijuksa u suprotni ugao kolibe.

Ludi Ris okrenu pušku, a zatim je polako spusti. Jednometka nije mogla ništa naspram kolta u rukama Bada Mortisa koji se pojavi na vratima iza Kirkovih leđa.

Začuo se ledeni Mortisov glas:

— Momče, dosta je bilo. . .

Suvonjavi i buljooki Čak Ajen

bio je sledeći kojeg su ugledali u kolibi Rumena Rosa i Ludi Ris.

Ajen je prišao Mortisu i glasno se oduševljavajući što su uspeali u nameri, a zatim se važno okrenu ka Ludom Risu, ne pitajući i ne savetujući se sa Badom Mortisom:

— Momak, kapiraš li šta ti govorim?

Ludi Ris je klimnuo glavom:

— Razumem vaš jezik.

Ajen je imao vrlo visok i neprijatan glas:

— Glupane, nije to **vaš** jezik, već je koliko vidim, i **tvoj** jezik.

Kirk se gromoglasno nasmeja i dodade:

— Uvek se nađe izdajnik koji više voli Sijukse, nego svoj narod.

Ludi Rus zatrese glavom; želeo je nešto da odgovori, ali ga prekinu Bad Mortis oštrim rečima:

— Mešani, ubićemo te za sat vremena. Toliko ti još poklanjamo tvog vašljivog života.

*

Tragač je ječao u uglu, držeći se za glavu. Sve se vrtelo pred njim i stari Sijuks je shvatio da je verovatno pri padu udario glavom o čvrste grede. Osećao je bol, skoro neizdrživu, pod srcem. Bio je uveren da je sloomio rebro.

Čak Ajen i Bad Mortis su sedeli za stolom. Ajen očima pokaza Na Rumenu Rosu.

Mortis se isceri i reče:

— Šteta takve ženske što je Indijanka.

Ludi Ris je stajao i ćutao pored prozora. Svaki mišić na njegovom telu bio je napet. Uopšte ni-

je razmišljao o sebi i o odluci bandita da ga ubiju skoro, naslađujući se njegovom mukom. Mislio je na Rumenu Rosu.

Ajen se okrenu ka Rumenoj Rosi i reče:

— Ti, lepojko, nisi za ovaj svet. Tebe će Čak, dobri, stari Čak da odvede u pravo mesto, da budeš dama. Prva dama — Indijanka.

— Divlja dama! — Kirk se gromoglasno smejao. Sve je, uopšte tom bezosećajnom gorostasu bilo smešno u životu: sreća, nesreća, smrt ili življenje.

Mortis se okrete ka Ajenu:

— Pusti to sada, Čak. Moramo što pre dalje. Selo Sijuksa nije daleko. Ima ih kao mrava, moramo kroz šumu, što pre.

Nijedan od bandita nije hteo da kaže da im je plan prosto sulud. Ući u indijansku teritoriju, nadajući se zlatu, bilo je ravno samoubistvu.

Trenutna pobeda ih je oslobodila. Oni su imali oružje i to im se činilo kao ogromna prednost nad Indijancima, naoružanim strelama, tomahavcima i kopljima.

Ajen odgovori Mortisu, ne skidajući požudni pogled sa tela Rumene Rose:

— Ne brini, Bad. Indijanci ne ratuju noću. Misle da im duše neće pronaći put ka Večnim Lovištima. Mirni smo sve do zore.

Šta će biti posle, nisu hteli da govore, niti da razmišljaju. Jednostavno, videli su samo zlato nebrojeno žuto kamenje i ono im je popilo mozak. Ceo grad Šeridan spremio se da krene u potragu za zlatom.

I ne samo Šeridan.

Lavina je pokrenuta kad je jedne večeri u salun SEVERNA

ZVEZDA upao luralica Flin, pružajući drhtave ruke i pokazujući grumenčiće, vičući:

— Zlato! Planine i reke na severu pune su zlata. Samo sediš usred rečnog korita i gledaš u zlato.

Prvi koji su krenuli nisu se vratili. Ali lavina se nije mogla zaustaviti. Ko zna kojim putevima krenula su kola doseljenika, grupe nezaustavljivih, nepregledne kolone željnih brzog bogaćenja. Kretali su sa svih strana ka Svetim brdima Sijuksa.

Mortis i Ajen su znali da su oni krenuli najkraćim i najopasnijim putem. Pre nego što je umro stari Flin, ne mogavši da izdrži batine ogromnog Kirka, odao je Badu Mortisu tajnu: kojim putem treba krenuti da se dođe do nalazišta, najbogatijeg nalazišta na koje je slučajno natrikao nesrećni starac Flin.

Ajen je govorio Rumenoj Rosi:

— Zamisli: prva dama. Ljubavnica velikog i poznatog Čaka Ajena. Bogataša Čaka Ajena. Najpoznatijeg revolveraša iz Kanzasa. Hoćeš li da budeš revolveraševa ljubavnica, a, lepote?

Ajen se cerio. Kirk se smejao. Ludi Ris je stezao pesnice, a zglobovi mu pobeležili.

Ajen izvuče kolt iz futrole, kao da ga želi pogledati, a zatim se naglo trgnu ka Ludom Risu, uperivši oružje u njega:

— Momak, prosto osećam tvoju želju da me zadaviš. Pazi, dobro pazi da ti ne skratim i ovo malo života koji ti je, ni sam ne znam zašto, poklonio moj stari, dobri Bad.

Mortis je osetio da su Čakove reči i njemu upućene. Ajenu je

bilo krivo što je on sam odlučio o sudbini tog meleza pored prozora.

Mortis progovori:

— Čak, pozovimo momke u kolibu. Neka jedan ostane na straži. Kirk, odvedi momka u drugu prostoriju. Ti budi pored vrata. Za svaki slučaj. Malo ćemo da pričamo o zlatu.

Ajen se isceri.

Čulo se lupkanje potpetica o drveni prag i o nabijenu zemlju u prostoriji u koju su ušli svi članovi bande Čaka Ajena. Razmestivši se, ćutali su. Osećali su se kao u klopci, ali nijedan nije smeo da protuslovi Čaku, niti Badu.

Prostorija je bila puna ljudi. Osećao se miris znoja i neopranih tela.

— Ti!

Mortis pozva Tragača da priđe. Stari Sijuks je s mukom pošao ka stolu. Pokleknuo je, ali je ponovo pokušao da korača što prirodnije, ne želeći da pokaže unutrašnju bol što se sve ovo desilo. Povraćalo mu se od bolova u grudnom košu.

— Razumeš li šta ti govorim?

Tragača je slabo znao engleski. Ovog puta je odrečno odmahnuo glavom, dajući do znanja mrskom bledolikom pred sobom da ne zna ni reči.

Čak Ajen vrisnu od besa:

— Matora lisice! Kako ne razumeš kad odmahuješ glavom? Shvatio si šta te Bad pita?

— Pusti! — reče Bad, a zatim dodade:

— Kirk! Dovedi onog mešanca iz sobe.

Rumena Rosa je stajala u uglu, crveneći pred upornim i ne-

dvosmislenim pogledima bandita.

Ludi Ris uđe u glavnu prostoriju kolibe.

— Pomešani, reci ovom izlape-lom starcu da imam jedan predlog za njega.

Ludi Ris progovori nekoliko reči na dijalektu Sijuksa. Tragač je ćutao i gledao u sto.

— Dakle, matori, kako se zove ova šuma ispred drvenjare?

Ludi Ris reče:

— To vam mogu i ja kazati. Sijuksi je zovu Šuma predaka.

— Baš lepo od tebe, Pomešani. E, sada reci matorcu da može spasiti svoju glavu i glavu ove lepotice ako nas provede bezbedno kroz šumu još noćas.

— Kirk!

Ajen je opasno povisio glas, gledajući u gorostasa, koji je prišao Rumenoj Rosi.

— Kirk! — ponovi Bad. — Vрати se pored vrata i tu ostani.

Div se osmehnu, strese ramenima i vrati se do ulaznih vrata u jednu od soba. U kolibi su bile svega tri prostorije. Dve manje sobe, jedna do druge i velika i široka prostorija u kojoj su trenutno sedeli, stajali ili napola ležali oslonjeni o zidne grede banditi Čaka Ajena i Bada Mortisa.

Ludi Ris bio je napet kao struna.

— Jesi li me čuo, Smešani? Reci matorom šta sam mu predložio.

Ludi Ris prevede Tragaču Mortisov predlog.

Starac je ćutao.

— Reci mu da ne mora odmah da odgovori. Da se prvo malo odmorimo. Kirk, konji neka su tik uz drvenjaru.

Bad Mortis to uopšte nije tre-

balo ni da napominje. Banditi su bili dovoljno iskusni da shvate da su bez konja sebi potpisali smrtnu presudu. Još dok su bili napolju, pre poziva da se odmore u prostoriji, konji su bili sapeći i privezani uz suvo i ogromno deblo pod kojim je Tragač sedeo u popodnevnim časovima, gledajući i uživajući u krajoliku, oslonjen leđima o kolibu.

Bez reči, Rej iziđe iz kolibe i uskoro se vrati, mahnuvši rukom Badu u znak da je sve u redu, rekavši:

— Pored konja je Džekito.

Džekito Madredijas bio je iz daleke Sonore. Čovek iz bande Čaka Ajena, ćutljivi umetnik s noževima, kako su ga drugi zvali, najčešće je sedeo izdvojen i uvek je davao do znanja da se sa njim ne treba šaliti.

— Dakle?

Mortis je bio nestrpljiv.

Ajen pucnu suvim prstima, kao da se nečega setio. Upita glasno nasmešivši se zajedljivo:

— Kako ti je ime, Mešani?

Ludi Ris proguta pljuvačku koja mu se skupila u ustima. Tiho reče:

— Ludi Ris.

— Znači, ipak si samo Indijanac — dodade Bad, a Ajen nastavi:

— Šta ti je ova lepotica?

Ludi Ris neprimetno zagriže donju usnu. Odgovori tiho, da ga je Ajen jedva čuo:

— Ja sam zamenik velikog Tragača, čuvara Svetog puta Sijuksa.

Bad Mortis tiho zviznu, rekavši:

— Dakle, ipak nas nije lagao dobri, stari srećković Flin. Ovo je stražara Sijuksa.

Ajen ustade, protegnu se i sede ponovo, zevajući pri govoru:

— Pomešani, da ne odugovlačimo. Nemamo vremena. Ne znamo koliko je udaljeno selo Sijuksa, ali trenutno to nije važno. Imamo municije da poklonimo čitavom selu po dva vreća zrna usred srca. I ti, Mešani, možeš da spaseš svoj život. Povedi nas kroz šumu što pre. Tako ćeš ostati sa svojom draganom i ovim matorcem. Do prvih zraka sunca, mi moramo biti u brdima. Jasno?

Jedan od Čakovih bandita glasno je hrkao na podu, pored prozora.

— Ako odbiješ, znaš šta vam sleduje. — Čak Ajen je prosto uživao u svojoj ulozi sudije:

— Jednostavno ćemo vas upucati. . . Tap-tap, gotovo, nema više stražara plemena, a ova lepotica će biti ljubavnica čuvenog revolveraša Čaka Ajena. Pomešani, imaš pola sata vremena da razmisliš. Do tada ste bezbedni sve troje.

Bad Mortis je shvatao da Čak Ajen preuzima vođstvo; morao je brzo da deluje, da se to u potpunosti ne oseti.

— Kirk, vodi Pomešanog u sobu. U drugu sobu zatvori ovu lepojku, inače će je pojesti očima ovi naši.

Gromoglasan smeh bandita odjeknu kolibom.

*

Noć je napolju bila vedra i mlačka. Tanki mesečev srp, koji je zalazio iza Šume Predaka, bacaio je na polje i okolinu bleđu svetlost. Izdužene senke velikog

drveća presecale su polje crnim prugama.

Ali Rumenu Rosu nije privlačio tajanstveni čar noći.

Stajala je pored malog okna, znajući da je stražar bandita, tu, nedaleko od prozora. Čula je komešanje konja i njihovo glasno žvakanje sveže trave.

Šetala je nervozno po sobicu, ne obazirući se na bol na čelu gde ju je okrznuo kuršum.

Samo je jedno znala. Mora što pre da deluje.

Noć je bila mračna, jer je i tanki mesečev srp zamakao za obrisom stoletnog drveća na horizontu. Rumena Rosa napregnu sluh i odluči se.

Njeno vitko telo prođe bez muke kroz otvor prozora. Rumena Rosa opkorači hrabro okvir prozora. Sa suprotne strane, šumila je reka i lepu Indijanku umiri pomisao da joj i Očeva Voda pomaže u ostvarivanju plana.

Stajala je uz zid kolibe, zadržavajući dah. Samo nekoliko metara dalje, primećivala je obrise konja u mraku. Korak po korak, Rumena Rosa se primicala susednom prozoru.

— Ja sam — prošaputa ona uz otvor okna. Primetila je glavu Ludog Risa i kao da je videla njegove razrogačene oči.

Dok joj je Ludi Ris pomagao da se kroz prozor provuče unutra, Rumena Rosa je za trenutak pomislila da sve to nema nikakvog smisla.

Kada je osetila ruke Ludog Risa na ramenima, snaga ju je odjednom napustila. Rumena Rosa briznu u plač. Ludi Ris joj dlanom poklopi usta, šapćući:

— Zašto si ovde? Mogu svakog trenutka da uđu u sobu.

— A ti? — Rumena Rosa uzvratila tiho pitanjem.

— Ja. . . — Ludi Ris je razmišljao, milujući je po kosi:

— Ja ne mogu bez tebe da idem. A i Tragač je još tu. Znaju to oni dobro, zato i ne računaju na mogućnost da pobegnem.

Poljubiše se i zadrhtaše.

Ali istog trenutka se trgoše; strašna stvarnost im nije dozvoljavala da se uljuljkuju u ljubav.

— Treba što pre odavde — promuca Rumena Rosa i nastavi:

— Molim te, beži! Znam da nećeš hteti da ih vodiš kroz Šumu predaka. Ne smeš dozvoliti da te učenjuju. Beži.

— Ne! — Ludi Ris je bio odlučan i tih.

— Ne smeš da misliš na mene i na Tragača. Beži.

— Ne! — Ludi Ris je bio odlučan i neumoljiv i dalje. Nije mogao sebi da dozvoli da pobegne i ostavi na cedilu svoju Rumenu Rosu i njenog oca.

Rumena Rosa je tiho plakala. Zatim naglo obrisa suze i reče:

— Tragač je tako odlučio.

— Tragač?

— Da. Dao mi je znak očima, dok su me uvodili u sobu.

— Sigurna si?

— Tragač je tako odlučio.

Ludi Ris se dvoumio.

Rumena Rosa je bila odlučna:

— Nemamo vremena. Idi! Tragač je naredio da bežiš. Dao mi je znak očima. Ne smeš sebi dozvoliti da nezajažljivi bledoliki prođu bezbedno kroz Šumu predaka i odu u brda.

— Zakuni se da je Tragač tako odlučio — Ludi Ris je tražio potvrdu za reči Rumene Rose.

— Tragač mi je jasno dao do

znanja. Moraš da ideš. Javi Crvenom Oblaku kuda su bledoliki naumili.

Ludi Ris joj snažno stegnu ramena umesto odgovora i poljubi je, uzdrhtavši pri dodiru čvrstog i prelepog tela mlade Rumene Rose.

Brzo i spretno oboje se nadoše sa druge strane drvenog zida. Ludi Ris povuče Rumenu Rosu za ruku. Kao da je hteo da je povede. Ali Rumena Rosa je želela spas samo onome kojeg je iskreno zavolela. O sebi nije ni razmišljala. Čutke i čvrsto se usprotivi odluci Ludog Risa, a zatim istrže njegovu ruku i u tri brza koraka pride prozoru sobe, podižući dugu, ukrašenu jelensku suknju.

Ludi Ris je stajao u senci kolibe.

Tek u sobi, Rumena Rosa je osetila da joj noge klecaju. Spusti se na pod i glasno uzdahnu, obrisavši graške znoja koje pre nije ni primećivala. Bila je mirna. Ludi Ris bio je slobodan i ona je to želela. Da ona nije zavolela Ludog Risa i zahtevala od Tragača da ga dovede, mladi melez ne bi ni došao u ovakvu opasnost. Rumena Rosa je osećala grižu savesti zbog toga. Slagala je Ludog Risa da joj je otac dao znak očima da opomene Ludog Risa da beži.

Njena izoštrana čula začuše oštar krik i tup pad tela. Instinktivno oseti prisustvo smrti. Ostade hladna, ležeći pored prozora, čvrsto verujući da malopredašnji krik, nije poticao od Ludog Risa, već iz grla bledolikog stražara pored konja.

*

Vrata od sobe naglo se otvoriše, a uz plamen buktinje Rumena Rosa ugleda zapenjeno od besa, lice Čaka Ajena. Ovaj je silovito i grubo uhvati za ruku i uvede u glavnu prostoriju.

Oko tela zadavljenog Džekita, banditi su mlatarali rukama i psovali. Uznemirenost se osećala u vazduhu. Ajen je bio crven u licu kao rak. Vikao je:

— Prokleti divljak.

Bad Mortis dreknu:

— Vežite tu divljakinju. Ova-mo buktinju.

Tragač je, lica iskrivljenog od bola, pokušavao da ustane sa poda, u uglu prostorije.

Mortis primaknu buktinju kosi Rumene Rose i zagalami:

— Matori, iz ovih stopa vodiš nas kroz šumu, inače ću pred tvojim očima da zapalim ovu divljakušu.

Tragač je shvatio šta se desilo. Shvatao je šta traži od njega pobesneli bledoliki. Nije umeo da im objasni da, najverovatnije, neće živ dočekati zoru i da, sve i da hoće, neće moći da ih odvede prema brdima.

Pitao se Tragač gde su Sijuksi i gde je Crveni Oblak. Stari Indijanac nije ni slutio da su doseljenici krenuli sa druge strane brda, prema očekivanim nalazištima zlata i da je Crveni Oblak bio u klancu, stotinjak milja daleko.

Isto tako, nije znao da je Crveni Oblak poslao grupu ratnika ka kolibi. Dvadesetak Sijuksa je vodio svojeglavi i slavljubivi Planinski Vetar.

Mortisa je izdalo strpljenje.

Grmnuo je koliko ga je grlo nosilo:

— Izlazite! Svi na konje. Zapal ćemo kolibu.

Banditi su oduševljeno vrisnuli.

Sablasno su igrale senke po licima oduševljenin revolveraša i ubica, dok je u mirnoj noći, pored reke, gorela stoletna stražara Sijuksa.

Na obzorju su se pružale šarene pruge novog dana.

Koliba je plamtela, pucketale su grede. Banditi su se oduševljeno razgalamili.

Zapenjen od besa, Mortis uhvati Tragača za sedu kosu, dreknuvši:

— Vodiš li nas?

Od neizdrživog bola, nesrećni Indijanac se onesvesti i klonu na zemlju.

— Kirk!

Naredba je bila jasna i očigledna. Rumena Rosa vrisnu i potrča ka gorostasu koji jednom rukom podiže starčevo telo. Ajen pritrča i snažno obujmi lepu Indijanku, ljubeći je, dok se Rumena Rosa otimala, a banditi zabavljali novim prizorom.

Kirk jednim zamahom snažne mišice baci onesvešćeno telo Tragača u plamen.

Rumena Rosa je užasnuta vrištala od straha i besa.

Sušičavi Čak Ajen je zverski navaljivao na devojku. Trgao je Ajen odeću sa Rumene Rose, a prvi zraci zore i plamen kolibe omogućavao je i ostalima da se naslađuju, gledajući nago telo lepe Rumene Rose.

Kirk je stajao razrogačenih očiju, dok mu se iz poluotvorenih usta cedila voda.

Bad Mortis je buljio u tela na

zemlji ispred sebe. Gledao je u lepoticu i bes ga je obuzimao, jer je Čak Ajen sebi prigrabio pravo prvenstva da se zadovolji tim prelepim telom, čvrstim i krupnim dojkama i dugačkim, zamamnim devojčinim nogama.

Mahinalno je povukao kolt iz futrole.

Istog trena, iz mraka, uz divlji krik, Ludi Ris se bacio na Čaka Ajena.

Rej Kirk je zabezeknuto stajao i gledao u kraj tanke strele koja mu se zabila pravo u srce. Strela je još treperila, a ogromni Rej, polako, vrlo polako, gubio je oslonac pod nogama, a pred očima mu se sve zavrtilo.

Bio je mrtav pre nego što je svom silinom tela udario u ledinu.

Uz divlje krike, Sijuksi su navalili, predvođeni Planinskim Vetrom.

Pucnjava, ječanje, krici i borba prsa u prsa, orila se tog ranog jutra uz pucketanje kolibe koja je gorela i neprekidno žuborenje Očeve Vode.

Tamo, uz obronke, pružala se stoletna Šuma predaka, puna ptičjeg peva.

Smrt je gospodarila pred stražarom Sijuksa.

Bad Mortis je pao, pogoden u potiljak tomahavkom. Džems O'Brajen, bivši klavirista iz Dodž Sitija, desna ruka Čaka Ajena, uspeo je da puca tri puta.

Prvi metak je oborio Plavog Jelena. Drugi metak je bio upućen Ludom Risu.

Slučaj je hteo da u tom trenutku, dok su se rvali, Ajen odgurne Ludog Risa i povuče oružje iz futrole.

Nije uspeo.

Ubio ga je Džems O'Brajen, nehotice.

Treći metak iz kolta O'Brajena bio je upućen ponovo Ludom Risu.

Kuršum je pogodio razgolićenu i nesrećnu Rumenu Rosu pravo u srce.

Džems, bivši klavirista, pao je istog momenta, pogoden kopljem Brzog Sokola. Koplje mu je izišlo napred, kroz stomak, i O'Brajen je padao, gledajući poslednji put u svom životu u travu pred sobom.

Dejvi Pak, zvani »Četiri asa«, ostao je mrtav pred samom obalom reke. On je jedini pokušao da se izgubi sa mesta događaja. Nije uspeo.

Jedan po jedan, gubili su nepovratno živote okoreli revolveraši i ubice; oni koji su krenuli ka zlatu, spremni da uvek i u nekoga pucaju, ne obazirući se ni na šta.

Sve je bilo gotovo za desetak minuta.

Ludi Ris je stajao pored mrtve Rumene Rose, ne pokrećući se, ne videvši ništa oko sebe.

Preživeli Sijuksi su podvriskivali, uzjahujući konje i vitlajući puškama koje su još do malopre pripadale nezvanim gostima.

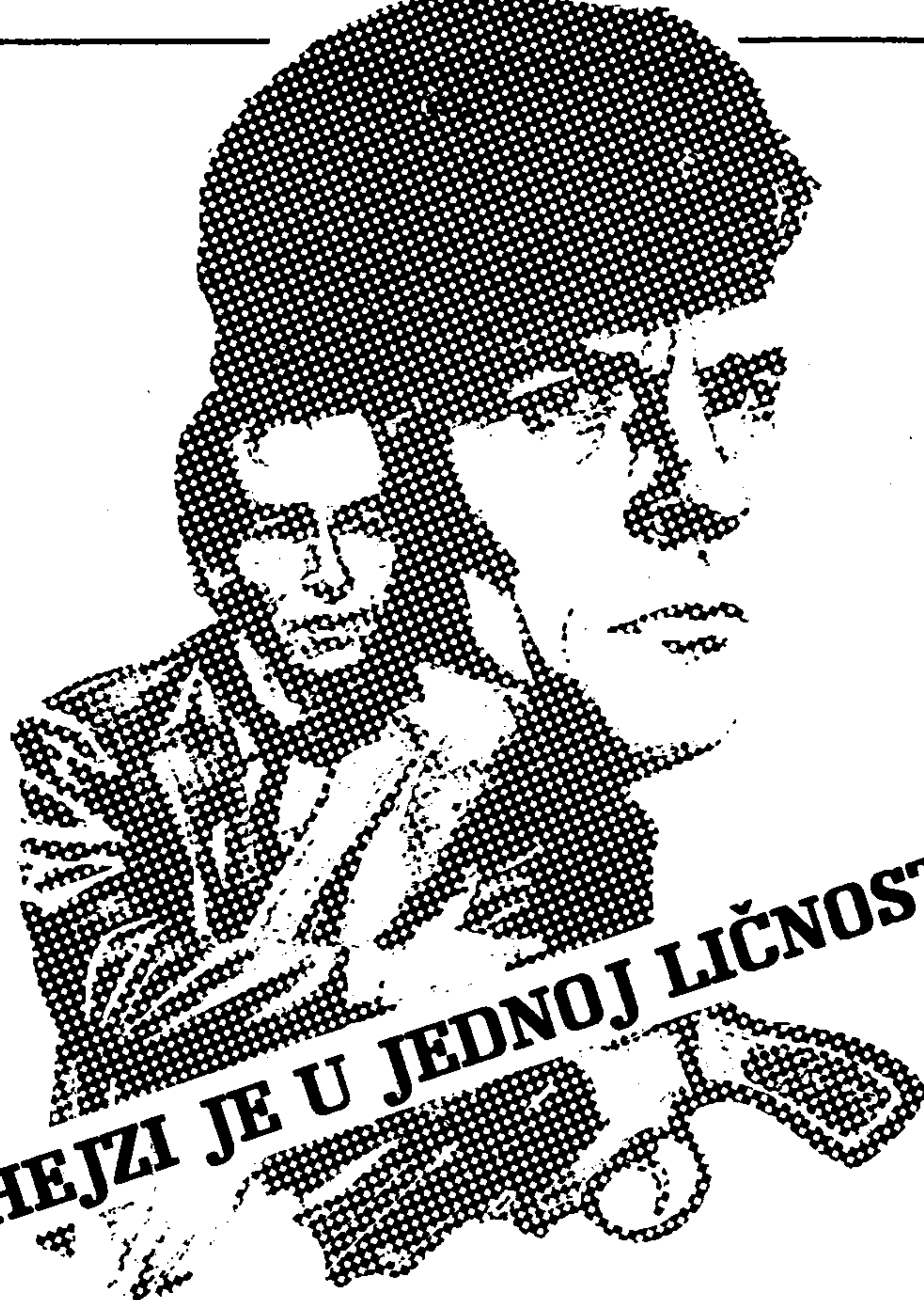
Vrlo polako, stežući zube, Ludi Ris je pokušavao da pokrije obnaženo telo svoje mlade žene ostacima odeće.

Kada su Sijuksi iz dogorele kolibe izneli polugljenisano telo jadnog Tragača, Ludi Ris nije više mogao da izdrži. Podigao je glavu i otpočeo žalovitu naričajku smrti, gušeći navalu bola i potiskivanih suza.

Iza njega, nekoliko metara dalje, stajao je Planinski Vetar, široko podignutih ruku, vičući iz sveg grla, dok su ostali Sijuksi oduševljeno puštali borbene pokliče:

— Pobeda! Pobeda!...

Tamo negde, u daljini, nezaustavljivo su se kotrljali nebrojeni točkovi kolona i kolona novih doseljenika, kopača zlata, lutalica, revolveraša, upornih i čudljivih, starih traperi, željnih novih uzbuđenja i lepšeg i bogatijeg života...

HEJZI JE U JEDNOJ LIČNOSTI

**DETEKTIV
POROTA
SUDIJA
DŽELAT**

EDICIJA HEJZI-KRIMIĆI U TRENDU!

NA SVIM KIOSCIMA

SEKSTRIIP

NOVO!

NOVO!

NOVO!

**SAMO
ZA
ODRASLE**

IZ PERA
NAJPOŽNATIJIH
MAJSTORA
STRIPA

PRVI PUT ZA NAŠE ČITAOCE

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

KONKURS ZA VESTERN ROMAN

Redakcija VESTERN ROMANA X—100 raspisuje stalni konkurs za western romane koji će se objavljivati u istoimenoj ediciji. Rukopisi treba da su obima od oko 8 autorskih tabaka (115 do 130 stranica sa 30 redova i 60—65 slovnih mesta, novinarskog proreda, otkucani na pisaćoj mašini). Nagrađenih romana neće biti nego će Redakcija otkupiti svaki roman koji bude odgovarao njenim kriterijima, a o čemu će odlučiti posebni žiri. Rok slanja rukopisa nije ograničen. Informacije na telefon 021/623-170.

Rukopise slati na adresu:
•DNEVNIK•, Redakcija western romana
21000 Novi Sad
Vojvođanskih brigada br. 7/XII
Rukopisi se ne vraćaju

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

U SLEDEĆEM BROJU

Edi Kol

PESMA PUMINIH KOLTOVA

Čim je ušao u salun, procenio je
situaciju.

Jedan grmalj od čoveka mrcvario je
nekog kauboja, dok su ostali banditi
navijali i podbadali jakog ali priglupog
Diva da konačno unakazi čoveka, i
pređe na drugog. . .

JUGOBANKA

DODITE
DA SE DOGOVORIMO

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128102